

מדינת ישראל

גנזך המדינה

משרד _____
החברה הממשלתית למידות

מס' תיק _____

פרויקטים - רמת
הגולן

8/84 - 10/81

מס' תיק מקורי _____
26/1

שם: פרויקטים - רמת הגולן

1712 / 1 - רש

מס פרט: 1322231
14/10/2013

61.5/1 - 139
03-315-10-09-01
01-09-10-10-10-10

מזהה פיזי:
מזהה לוגי:
כתובת:
כתובת:

מחלקה _____
תכנון

20. "משואה" - מרכז לימודי ואתר ביקורים בנושא השואה

ליד קיבוץ תל-יצחק שבשרון, פועל אתר "משואה", שהוא מרכז לימודי, (ספריה, ארכיון תערוכות ואולמי כנסים) המוקדש כולו לנושא השואה.
פרטים נוספים ב"משואה" - קיבוץ תל-יצחק, ד.ג., השרון-החיכון, מיקוד-45805.

21. תחנות מידע למטיילים - "רשות שמורות הטבע"

"רשות שמורות הטבע" הקימה 3 תחנות מידע קבועות למטיילים באזור הצפון: בצומת צמח, בצומת יהודיה שבגולן בנחל עמקד (נפתח בראש השנה). בתחנות מידע אלו ניתן לקבל מידע בע"פ ובכתב על אחרי טיול ועל סיורים באזור תחנת המידע.
פרטים נוספים - "רשות שמורות הטבע" - מחוז הצפון, מלפון - 069-71918.

22. גמלא - שמורת טבע קולטת קהל

חל מחודש אוגוסט, פועלת שמורת הטבע גמלא, כשמורה קולכת קהל במקום נרחבים סיורים מודרכים למבקרים הכוללים:
א. - מסלול קצר - רסיור נמשך שעה והוא יוצא מידי יום, בשעה - 11.00 ממגש החניה. הסיור כולל גם תצפית נשרים.
ב. - מסלול ארוך - הסיור נמשך 3 שעות, והוא כולל את האתר הארכיאולוגי של גמלא.
הסיור הארוך מתקיים בתנאי שישנן הזמנות מראש ומספר משתתפים סביר (10 מבקרים לפחות).
בשמורת גמלא-מגרש חניה, חניון לפיקניק ושירותים. דמי כניסה - 1.5 ש"ח למבוגר, 0.8 ש"ח לילד.
תשלום נוסף נדרש ממסחתי הסיור של "המסלול הארוך".
פרטים נוספים והזמנת סיורים במשרדי "רשות שמורות הטבע" בצפון טל - 069-71918.

Handwritten notes and a large diagonal line on the right side of the page.

10. The first part of the document

The first part of the document is devoted to a general introduction of the subject matter. It contains a brief history of the problem and a statement of the objectives of the study.

The second part of the document is devoted to a detailed description of the methodology used in the study. It includes a description of the data sources, the sampling procedure, and the statistical methods used for data analysis.

11. The second part of the document

The second part of the document is devoted to a detailed description of the methodology used in the study. It includes a description of the data sources, the sampling procedure, and the statistical methods used for data analysis.

The third part of the document is devoted to a presentation of the results of the study. It includes a description of the data, a presentation of the statistical results, and a discussion of the implications of the findings.

12. The third part of the document

The third part of the document is devoted to a presentation of the results of the study. It includes a description of the data, a presentation of the statistical results, and a discussion of the implications of the findings.

The fourth part of the document is devoted to a conclusion and a list of references. It includes a summary of the main findings of the study and a list of the sources used in the research.

The fifth part of the document is devoted to a list of references. It includes a list of the sources used in the research, arranged in alphabetical order.

The sixth part of the document is devoted to a list of references. It includes a list of the sources used in the research, arranged in alphabetical order.

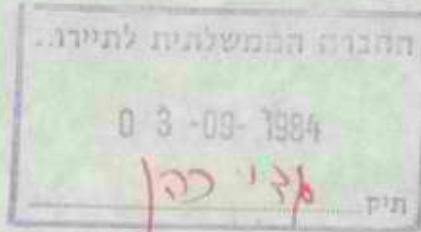
The seventh part of the document is devoted to a list of references. It includes a list of the sources used in the research, arranged in alphabetical order.

The eighth part of the document is devoted to a list of references. It includes a list of the sources used in the research, arranged in alphabetical order.

The ninth part of the document is devoted to a list of references. It includes a list of the sources used in the research, arranged in alphabetical order.

Eng. DAVID DAVID
CONSULTING FOUNDATION ENGINEER
55, Yehoshafat St., Herzlia 46702
Tel.: 052 - 555425, 555972

אינג' דוד דוד
מהנדס יועץ לביסוס מבנים
רח' יהושפט 55, הרצליה 46702
טל: 052 - 555425, 555972

20.8.84

Handwritten signature and date: 20.8.84

לכבוד
מר איתן ליס
ראש המועצה האיזורית
רמת הגולן - קצרין

א.נ.

הנדון: מונורייל באחר גמלא

חשבון - בדיקת גיאולוגיות והמלצות ביסוס הקרקע

1. הריני להטב את חשומת לבך לעובדה כי, הוקדש מצידנו זמן רב לטיפול בפרוייקט הנדון. וטרם קבלנו תמורה כספית עבור עבודתנו זו.
2. רצ"ב מכתב חשובה של ממעלי רמת הגולן בנדון וכן צילום חשבונו.
3. נודה לך על טיפולך בנדון.

בכבוד רב

Handwritten signature: C/D. 3

אינג' ד. דוד

עוזק: מבחל אגף פחה ראשון שמורות הטבע - מר רויבה

חמת - מ' אגף הכנון - מר גדי כהן ✓

חמת - מ' אגף ביצוע - מר יוסי זלף

ג.ט.

ועדה לביטוח
ועדה לבריאות

סניף תל אביב

תל אביב

לכבוד
דוד זיו
דוד בריגט
רחוב יהושפט המלך 55
הרצליה פזורה.

הנה.

הנדון: השלום וכבוד.

עקב אילוצי המצב, אנו מאבקים השלום.

ברגע שיסתייר המצב, בטוח שמכוננת לאור אישור, אמר למדד,
או לדור הנמוך מביניהם.

בן ד' תת

עוד יור

המנוח ד וייכה - רש"ט ירושלים.
גדי כהן - חול"ט ירושלים.
מוטי עשה - מנה"ל כאן.

Date 16. 11. 83 תאריך
עוסק מורשה לענין מעים
מס' 008707614

לכבוד
מהנדס אלדר ספיבק
רח בית שמאי 6
תל אביב

חשבונית עיסקה מס. 0782 №

א.ב.

הנדון: חשבון - בדיקות סרקע וייעוץ לביסוס
מונורייל באחר גמלא

1. בהתאם להשמנתכם בוצע השרות ההנדסי כדלקמן:

- א. בדיקה גיאולוגית באחר.
- ב. תאום וביצוע בורות נסיון באחר.
- ג. מיון הסרקע מבורות הנסיון.
- ד. קביעת חתך הסרקע וחכנווחיה ההנדסיות.
- ה. המלצות מפורטות לתכנון ה' סוס.
- ו. בדיקת יציבות מדרונות ומצוקים והמלצות מפורטות ליציבותם.

2. עבור הנ"ל ישולם לנו על כסוס תעריף א.א.א.י. כדלקמן:-

טכר הטרחה הכולל - 324,000.- שקל.
60% משיך הטרחה הנ"ל - 194,400.- שקל.
צמודים למדר יוני 83 כדלקמן:

$$\frac{\text{מדד אוקטובר 83}}{\text{מדד יוני 83}} = \frac{1535.5}{1022.0} = 1.50$$

השכר המחקבל
15% מ.ע.מ.
סה"כ במילים

שכר המחקבל = 194,400 × 1.50 = 291,600.- שקל
291,600.- שקל
291,600.- שקל
335,340.- שקל

(שלוש מאות ושלשים וחמישה אלף
ושלוש מאות וארבעים שקל)

בכבוד רב

אינג' ד. דוד

רצ"ב אישור לניכוי מס במקור.
חשבונית תשלח מיד עם קבלת התשלום.

מספר 439

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

ירושלים, 26.3.84

מספרנו: 439

לכבוד

מר ע. ערן

מנהל פרויקט גמלא

מפעלי רמת הגולן

רחבת שיזף 2

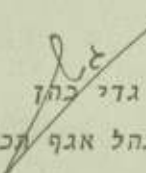
ק צ ר ין

הנדון: ריכוז פרויקט גמלא

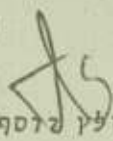
שמענו בצער על החלטתך לסיים את תפקידך כמרכז פרויקט גמלא. אנו חוששים ועם זאת מקווים שצעד זה לא יקרסם להאטת קידום הפיתוח של הפרויקט. נבקש בזאת לציין את שיתוף הפעולה וההבנה שהיו בינינו בכל התקופה בה שימשת כמרכז הפרויקט, נאשר היג מעל ומעבר לשיתוף הפעולה הקיים בדרך כלל בין גופים אשר אנו פועלים עימם. נציין כי למרות הקשיים והבעיות התקציביות החמורות שליוו את דרכך כמרכז הפרויקט הרי שניתן להצביע על התקדמות משמעותית בפרויקט הן בשטח ביצוע החפירות והשחזור שנועדו להכשיר האתר לביקורי הקהל והן בתחום קידום התכנון של האטרקציה התיירותית ומרכז המבקרים באתר.

אנו מודים לך שוב על שיתוף הפעולה ומאחלים לך הצלחה בכל אשר תפנה.

בכבוד רב,

גדי כהן

מנהל אגף תכנון

ז'לז'י זלוטוף

מנהל אגף הביצוע

העתקים:

מר א. רונן, מנכ"ל החברה.

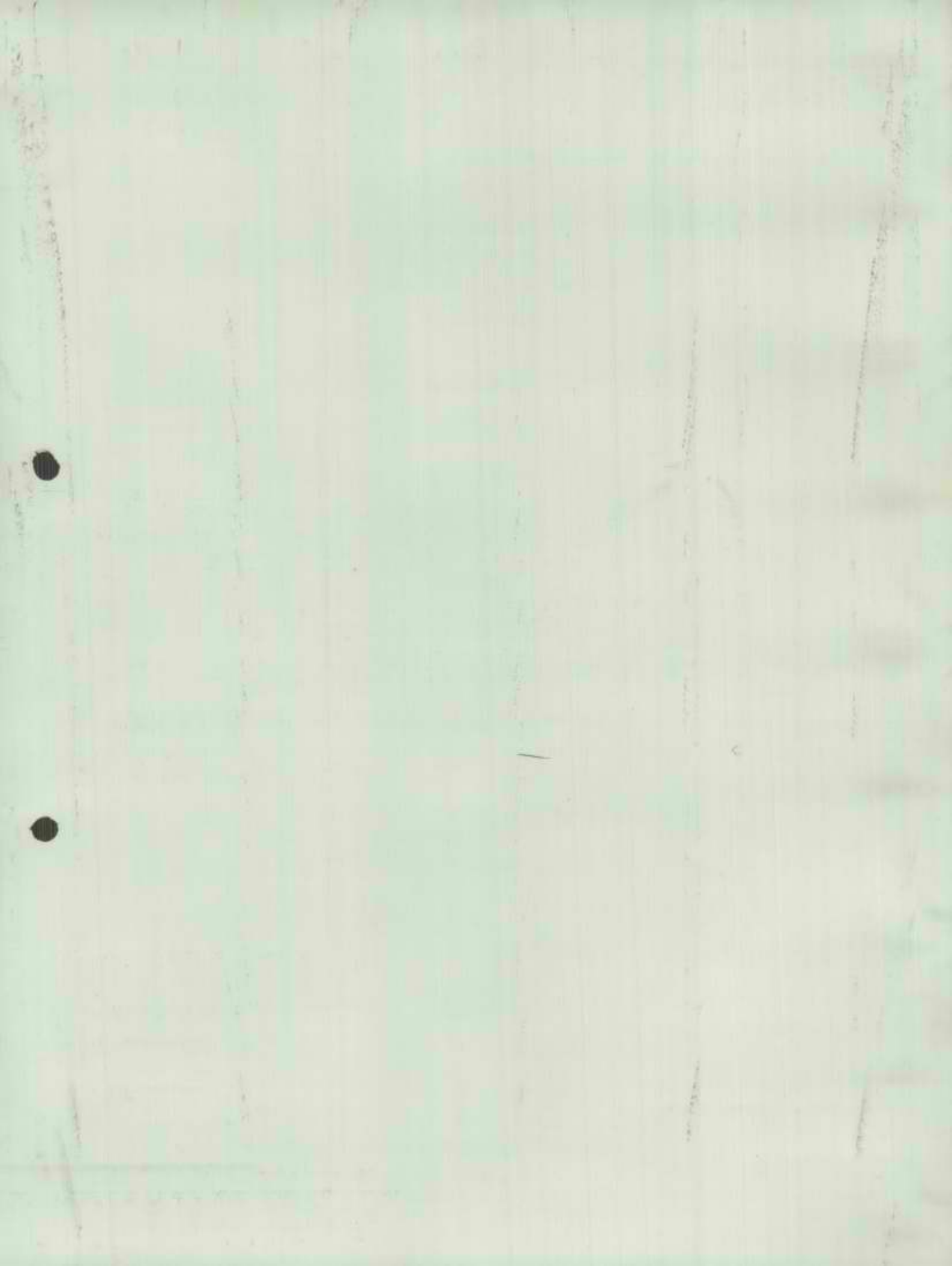
מר א. ליס, ראש מו"אז גולן.

מר א. עמיעד, מו"אז גולן.

מר ד. רובין, רש"ט
מר ח. גולן, רש"ט

מר ע. הרפז, קק"ל.

מר צ. מערז, אגף העתיקות.

התורה בבכשלתית לתורות
 1984-04-2
 חייק 221

מועצה אזורית גולן
 קצרין, רחבת שיזף 2
 טל. 067-61026-8-7
 מיקוד: 12400

איתן גולן

ט"ז אדר תשמ"ד
 תאריך: 20.3.84
 סימוכין:

לכבוד

עמר ערן

צוות ועזת היגוי גמלא

סכום ישיבה - 13.3.84

שלום רב,

1. בישיבה הנ"ל הסתייגתי מסעיף בפרוטוקול הנוגע להמשך החפירות והדגשתי שהמועצה מבקשת להמשיך השנה את החפירות ותקציב לכך הובטח ע"י הממונה על המחוז. לא נערכה הצבעה ומצד שני לא היתה הערה לגבי הסתייגות זו.

2. לסעיף אחד לא סוכם שהנושא יועבר לייזם פרטי אלא יועלה לדיון במנהלת לאור תשובת המחלקה להתיישבות, כמו כן דובר על יזם שיקבל הפרויקט בתנאי שיהיה בחוזה מוגדר לתקופת זמן.

3. ראוי לתקן זאת לידיעת המשתתפים.

ב כ ר כ ה

איתן גולן
 ראש המועצה

העתק: למשתתפים.

- אבני איתן
- אורטל
- אלוני הבשן
- אליעד
- לרום
- אניעם
- אביק
- בני יהודה
- בטעת יואב
- גשור
- הר אודם
- יהונתן
- כפר חרוב
- מבוא חמה
- מיצר
- מעלה גמלא
- מרום גולן
- מרכז חיספית
- נאות גולן
- נוב
- נווה אטיב
- נטור
- עין זיוון
- קלע
- קשת
- רמות
- רמת מגשימים
- שיאון
- שעל

אגודה חקלאית שיתופית בע"מ

קצרין: י' באדר תשמ"ד
14 במרץ 84

אגודה חקלאית

החברה הממשלתית לתיירות
18-03-1984
תיק *37*

לכבוד
חברי צוות היגוי גמלא

ח.נ.נ.

הנדון: סיכום ישיבה שתקיימה ב-13.3.84

נוכחים: משה גורליק, אריאל עמיעד, איתן ליס, צביקה מעוז, גבי שריג, מוטי עשז, גדי כהן, רוייבה, חגי, עמוס תור, יוסי יערי, עמר ערו, שמריהו גוטמן.

ה ו ח ל ט

1. הסוכנות ע"י מושיק תיתן תוך שלושה חודשים את תשובה האם היא לוקחת את הצד המסחרי לביצוע בשנה הבאה 1985.
2. באם תשובה שלילית יעובר הנושא ליזם פרטי.
2. אושר פרוטוקול ישיבת הנהלה מצומצמת שהועבר למשתתפים בדאר.

בכ"ח,
אריאל
עמר ערו.

החברה הממשלתית לתיירות
18-03-1984
תיק *37*

קצרין; ט' אדר ב' שדמ"ת
1984 13 מרץ

סימוכין: 4401/13

אגודה חקלאית שיתופית בע"מ

החברה הממשלתית לתירות
18-03-1984
תיק

לכבוד
לארי בלקין
אדריכל
רוזב סוקולוב 70
רמת-השרון.

לארי שלום.

ב- 31 מרץ 1984 אני מטיים את תפקידי כמרכז פרויקט גמלא.

מעורבותך האישיות בתיכנון ובביצוע עבודות השיחזור, רגישותך ונוריותך ויכולתך לרדת עד הפרט האחרון בכל נושא בו עסקת, זרמו תרומה מכרעת להתקדמו עבודות השיחזור והחפירה באתר גמלא.

על כל אלה ועל עזרתך הרבה במהלך העבודה השוטפת נוונה לך תודתי.

בתקווה לשיתוף פעולה בעתיד.

בידידות

עמר ערו

העתק: רוייבה - רש"ט ירושלים.
גדי כהן - חמ"ו ירושלים.
הגי גילת - רש"ט צפת.
יוסי זלץ - חמ"ת ירושלים.
עמוס הרפז - קק"ל צפון.

קצרין; ט' אדר ב' שדמ"ו
13 מרץ 1984

סימוכין: 4401/12

אגודה חקלאית שיתופית בע"מ

החברה המנושלתית לייצור

18-03-1984

תיק

לגבור
אדריכל - נחום מלצר
רחוב אמיל זולה 4
ירושלים.

לנחום שלום.

ב- 31 מרץ 1984 אני מסיים את תפקידי כמרכז פרויקט גמלא.

למרות שבחלק בו טיפלת, עדיין לא רואים תוצאות פיזיות בשטח, הרי שכל שבכל הקשור לקביעת הפרוגרמה והתיכנון המוקדם, הרומתך היונה מכרעת, מעורבותך האישית בפרוייקט ויכולתך לתת פתרונות אינטליגנטיים ונכונים מבחינה תכנונית, לאילוצים שהועמדו בפניך, הרמו רבות להתקדמו והתיכנון.

הערכתי, שבמידה ויבצעו את הפרוייקט במווכונונו הנכוחיו, גלום בו פוטנציאל להתפך לאחד מאתרי התיירות המרכזיים בארץ.

ועל כך ברכותי לך.

תודה ולהעראונו

עמר ערו

העתק: רוייבה - רש"ט ירושלים.
גדי כהן - חמ"ת ירושלים.
חגי גילון - רש"ט צפת.
יוסי זלץ - חמ"ת ירושלים.
עמוס הרפז - קק"ל צפת.

למי גמלא

קצרין; כד' אדר א' שדמ"ו
27 עברואר 1984

אגודה חקלאית שיתופית בע"מ

החברה הממשלתית לתיירות

5-03-1984

תיק

לכבוד

חברי מינהלון גמלא.

שלום רב..

הריני להודיעכם על סיום תפקידי כמנהל הפרוייקט ב- 31.3.84 .
מודה לכולכם על שיתוף הפעולה הפורה.

ב ב ר כ ה ,

עמר ערן

קצרון; כד' אדר א' שדמ"ת
27 פברואר 1984

אגודה חקלאית שיתופית בע"מ

לכבוד

חברי מינהלת גמלא.

שלום רב.,

רצ"ב:

1. * סיכום דיון מינהלת מצומצמו אוור גמלא.
2. חלוקת מרכיבי פיתוח באתר כולל עלויות.
3. אפשרויות לביצוע בשנה הקרובה ללא מיגבלות ונקיבות.
4. טה"כ תקבולים בדולרים לעומת החווחיבות בהחילון השנה בדולרים.

* בדיון הנ"ל נמטר ע"י עמר שלהבא יוכלו מפעלי רמת-הגולן להעמיד אשראי של \$ 10,000, על דעת המשותפים סוכם לא לקבל ההצעה ולעבוד בהמשך רק לפי הווקבולים בפועל.

כ ב ר כ ה ,
ק/סוניה
עמר ערו

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

מפעלי דקות הגולו
ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

תיק

22-02-1984

289

ירושלים, 19 בפברואר 1984
מספרנו: 289

סכום דיון סנהלת-מצומצמת אתר גמלא מתאריך 15 פברואר 1984.

השתתפו ה"ה : ד. רובין - רשות שמורות הטבע.

ע. ערן - מנהל הפרוייקט.

נ. פרץ, י. זלץ, ח. ווישמן והח"ט - חמ"ת.

בפגישה נדונו וסוכמו מספר נושאים כדלקמן:

1. בהצגת סכום שנת העבודה 1983/4 על ידי מר ערן נמסר כי קיים חוב למתכננים השונים לרבות החברה שהציעה התוכנית למונורייל, בהיקף של כ- 2.0 מיליון שקל.

סוכם: החוב של המינהלת למתכננים יתוקצב וישולם כנושא ראשון בשנת העבודה 1984/5.

2. מתכנן הק.ק.ל. שלח למנהל הפרוייקט תוכנית לבצוע שביל הירידה הרגלי לגמלא. השותפים במינהלת אינם מקבלים העברת תוכנית לביצוע ללא דיון בפורום המינהלת המורחבת.

סוכם: התוכניות לבצוע השביל ישלחו ע"י ק.ק.ל. לשותפים השונים ויוצגו לדיון בישיבת המינהלת הקרובה.

3. המשך החפירות הארכיאולוגיות באתר.

סוכם: בשנת העבודה הבאה לא יתוקצב סעיף זה על ידי השותפים בפתוח. המשך החפירות וחשיפת האתר יתוקצבו על ידי משרד המדע והפתוח.

4. השלמת פתוח אתר גמלא - אדריכל ל. בלקין סקר אפשרויות להשלמת נושאי פתוח שונים באתר. הסקירה כללה המשך עבודות בשלבים, בתאום עם התקדמות חשיפת האתר ופרוט עלויותיהם.

סוכם: עד לפתיחת האתר לקהל יושלמו העבודות הבאות:

2/...

שחזור העמודים והטדרגות בביהכ"ג ללא רצוף. פתוח שבילים ומדרגות לכל אורך
המסלול למבקר. שלוט בקטע שיפתח לבקור. התקציב לבצוע עבודות אלה לא יעלה
על - 30.000 דולר.

5. תיק השקעה לפתוח האתר. מר ח. וייסטן עורך בדיקה כלכלית למונו-רייל, במסגרת
הכנת תיק השקעה לאלמנטים השונים הקשורים בפתוח האתר.

סוכס: בתוך שבוע תושלם הבדיקה הכלכלית של המונו-רייל ותופץ לעיון השותפים.

6. חלוקת מרכיבי הפתוח בפרוייקט גמלא ל"תשתיתיים" ו"כלכליים".
מר ע. ערן פרט הצעה לחלוקת נושאי הפתוח באתר:

תשתיתיים: מיס וביוב (שלוש מהעלות), כביש גישה וחניות, ביוב בטרמינל תחתון של
המונו-רייל, מרכז מבקרים (אודיטוריום ותצוגה), פתוח השטח, קומת שרותים במפלס
מרכז המבקרים.

"כלכליים": מיס וביוב (שני שליש מהעלות), מונו-רייל, כל שאר הפונקציות בטבנה
מרכז המבקרים.

סוכס: החלוקה הנ"ל מקובלת בקווים כלכליים. מר ע. ערן יפיץ בתוך שבוע לשותפים
במינהלת את עלויות כל אחד מהמרכיבים התשתיתיים והכלכליים.

7. שונות:

מר ערן יפיץ סכום זה לשותפים במינהלת (ק.ק.ל.), מחלקה להתיישבות נציגי מוא"ז
(גולן) לקראת ישיבת המינהלת ב-6 מרץ 1984.

סיכס ג. כהן
מנהל אגף תכנון

העתק: משתתפים

מר א. רונן - מנכ"ל, חמ"ת

גכ/מד

קצרין; כג' אדר א' שדמ"ת
26 פברואר 1984

אגודה חקלאית שיתופית בע"מ

לכבוד
חברי מינהלת גמלא.

שלום רב.,

- הנדון: 1. חלוקת האתר לחלקים מסחרים וציבוריים ותקציב.
2. הערכת יכולת הביצוע בשנה הקרובה ללא מיגבלות תקציביות.

1. חלוקת האתר - מסחרי, ציבורי.

מ ס ו ר י :

\$ 330,000	600 מ"ר × 550 \$	מטעדה + מטבח
\$ 22,000	40 מ"ר × 550 \$	מזנון
\$ 38,500	70 מ"ר × 550 \$	חנויות
\$ 33,000	60 מ"ר × 550 \$	שרותים (קבוצה 1)
\$ 15,000	60 מ"ר × 250 \$	שטחים טכניים
\$ 37,500	250 מ"ר × 150 \$	מרפסת תצפית (50%)
\$ 165,000	660 מ"ר × 250 \$	טרמינל מונורייל שטחי המתנה ומוטך
\$ 1,500,000	200 א' דולר	מונורייל חדש כולל חשמל משומש - פחות
\$ 93,000		ביוב עליון (2/3)

\$ 2,234,000

ס ה " כ

אגודה חקלאית שיתופית בע"מ

צ י כ ו ר י :

\$ 291.000	\$ 550 × מ"ר 530	אודיטוריום ותצוגה
\$ 37.500	\$ 150 × מ"ר 250	מירפסת תצפית (50%)
\$ 260.000		חניות
\$ 650.000		כביש גישה
\$ 33.000	\$ 550 × מ"ר 60	שרותים (קבוצה 1)
\$ 30.000		ביוב תחתון
\$ 48.000		ביוב עליון (1/3)
\$ 150.000		שיחזור + שימור גמלא

\$ 1,499.500 סה"כ

2. הערכת יכולת ביצוע שנת 1984/85 ללא מיגבלות תקציביות:

\$ 170.000	א. גמר תיכנון ומיבנה תיירים (לא כולל פיקוח עליון)
\$ 600.000	ב. גמר שלד (50% מערך המיבנה בתוספת 20% להערכת אדריכל)
\$ 1,500.000	ג. גמר ביצוע מונורייל
\$ 260.000	ד. חניות
\$ 150.000	ה. שיחזור שימור גמלא עתיקה
	ו. חפירות גמלא - לפי תקציב מדע ופיונוח

\$ 2,680.000 סה"כ

הערה: הנתונים הם על סמך הערכות המוכננים או הצעונו מוויר לביצוע.

כברכה,

ח'סונע
עמר ערו

קצרון; כג' אדר א' שדמ"ו
26 פברואר 1984

ההוציבו בוטולו השנה לעומת ביצוע בפועל
בערויקט גמלא

16,995.-	58.84	1,000,000.-	31.08.83	משרד המדע
18,730.-	108.93	2,040,240.-	2.01.84	משרד המדע
<u>35,725.-</u>		<u>3,040,240.-</u>		
14,040.-	56.98	800,000.-	10.08.83	תקציב חמ"ת
11,504.-	86.93	1,000,000.-	8.11.83	תקציב חמ"ת
5,643.-	88.60	500,000.-	15.11.83	תקציב חמ"ת
6,426.-	108.93	700,000.-	2.01.84	תקציב חמ"ת
<u>37,613.-</u>		<u>3,000,000.-</u>		
8,723.-	57.32	500,000.-	20.08.83	מועצה
21,075.-	47.45	1,000,000.-	1.07.83	מועצה
10,406.-	96.10	1,000,000.-	1.12.83	מועצה
<u>40,204.-</u>		<u>2,500,000.-</u>		
14,628.-	51.27	750,000.-	31.07.83	רשות שמורות הטבע
8,465.-	88.60	750,000.-	15.11.83	רשות שמורות הטבע
12,125.-	123.71	1,500,000.-	31.01.84	רשות שמורות הטבע
<u>35,218.-</u>		<u>3,000,000.-</u>		
\$ 148,760.-		11,540,240.-		סה"כ
\$ 322,662.-	שקלים	12,800,000.-	1.4.1983	סה"כ התחייבויות 1.4.1983
\$ 173,902.-	=			הפער בין ההוציבו בתחילת השנה לעומת ביצוע בפועל

כ"ב
ט"ו
אש"מ

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

ירושלים, 19 בפברואר 1984
מספרנו: 289

סכום דיון מנהלת מצומצמת אתר גמלא מתאריך 15 פברואר 1984.

השתתפו ה"ה : ד. רובין - רשות שמורות הטבע.
ע. ערן - מנהל הפרוייקט.
נ. פרץ, י. זלץ, ח. וויסמן והח"מ - חמ"ת.

בפגישה נדונו וסוכמו מספר נושאים כדלקמן:

1. בהצגת סכום שנת העבודה 1983/4 על ידי מר ערן נמסר כי קיים חרב למתכננים השונים לרבות החברה שהציעה התוכנית למונורייל, בהיקף של כ- 2.0 מיליון שקל.
סוכם: החוב של המינהלת למתכננים יתוקצב וישולם כנושא ראשון בשנת העבודה 1984/5.
2. מתכנן הק.ק.ל. שלח למנהל הפרוייקט תוכנית לבצוע שביל הירידה הרגלי לגמלא. השותפים במינהלת אינם מקבלים העברת תוכנית לביצוע ללא דיון בפורום המינהלת המורחבת.
סוכם: התוכניות לבצוע השביל ישלחו ע"י ק.ק.ל. לשותפים השונים ויוצגו לדיון בישיבת המינהלת הקרובה.
3. המשך החפירות הארכיאולוגיות באתר.
סוכם: בשנת העבודה הבאה לא יתוקצב סעיף זה על ידי השותפים בפתוח. המשך החפירות וחשיפת האתר יתוקצבו על ידי משרד המדע והפתוח.
4. השלמת פתוח אתר גמלא - אדריכל ל. בלקין סקר אפשרויות להשלמת נושאי פתוח שונים באתר. הסקירה כללה המשך עבודות בשלבים, בתאום עם התקדמות חשיפת האתר ופרוט עלויותיהם.

סוכם: עד לפתיחת האתר לקהל יושלמו העבודות הבאות:

2/...

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

-2-

שחזור העמודים והמדרגות כביהכ"ג ללא רצוף. פתוח שבילים ומדרגות לכל אורך המסלול למבקר. שלוט בקטע שיפתח לבקור. התקציב לבצוע עבודות אלה לא יעלה על - 30,000 דולר.

5. תיק השקעה לפתוח האתר. מר. ח. וייסמן עורך בדיקה כלכלית למונו-רייל, במסגרת הכנת תיק השקעה לאלמנטים השונים הקשורים בפתוח האתר.

סוכם: בתוך שבוע תושלם הבדיקה הכלכלית של המונו-רייל ותופץ לעיון השותפים.

6. חלוקת מרכיבי הפתוח בפרוייקט גמלא ל"תשתיתיים" ו"כלכליים".

מר. ע. ערן פרט הצעה לחלוקת נושאי הפתוח באתר:

תשתיתיים: מים וביוב (שליש מהעלות), כביש גישה וחניות, ביוב בטרמינל תחתון של המונו-רייל, מרכז מבקרים (אודיטוריום ותצוגה), פתוח השטח, קומת שרותים במפלס מרכז המבקרים.

"כלכליים": מים וביוב (שני שלישי מהעלות), מונו-רייל, כל שאר הפונקציות במבנה מרכז המבקרים.

סוכם: החלוקה הנ"ל מקובלת בקווים כלכליים. מר. ע. ערן יפיץ בתוך שבוע לשותפים במינהלת את עלויות כל אחד מהמרכיבים התשתיתיים והכלכליים.

7. שונות:

מר. ערן יפיץ סכום זה לשותפים במינהלת (ק.ק.ל.), מחלקה להתיישבות נציגי מוא"ז (גולן) לקראת ישיבת המינהלת ב-6 מרץ 1984.

סיכום: ג. כהן

מנהל אגף תכנון

העתק: משתתפים

מר. א. רונן - מנכ"ל, חמ"ת

גכ/מד

א. ג. א.

קצרין; טז' אדר א' שדמ"ג
19 פברואר 1984

טימוכין: 6401/651

אגודה חקלאית שיתופית בע"מ

ההגדרה הכמשלתית לתיירו
26-02-1984
תיק

לכבוד
יגאל רץ
קרן הקיימת לישראל
צפת.

ה.נ.נ.

הנדון: ביצוע שיפוץ שביל ירידה רגלי.

בהמשך לשיוזונו הטלפונית הריכזי מבקש להעביר תוכניות שיפוץ השביל להצגה ואישור במינהל האוגר.

עד לאישור התוכניות נא הוצא לביצוע, בניית מדרגות בחלק העליון של השביל במסגרת התקציב המאושר על-ידכם.

בברכה,
כ/סוניה
עמר ערו

העותק: רוייבה - רש"ט ירושלים.

גדי כהן - חמ"ו ירושלים.

אגודה חקלאית שיתופית בע"מ

הנהלת המשלוח לתיוג
26-02-1984
תיוג

קצרין; טז' אדר א' שדמ"ת
1984 19 פברואר

טימוכין: 6401/650

לכבוד
דוד דוד
יועץ ביטוח
רחוב יהושפט המלך 55
הרצליה פינוח.

ח.נ.י.

הנדון: ושלום שכר וניכנון.

עקב אילוצי הקציב, אנו מעכבים התשלום.

ברגע שישתזרר וקציב, נשלם הטכונכם לאור אישור, צמוד למדר,
או לדולר הנמוך מביניהם.

ב כ ר כ ה ,

עמר ערן

העוק: רוייכה - רש"ט ירושלים.
גדי כהן - חמ"ת ירושלים.
מוטי עשת - מנכ"ל כאן.

למח. גמלא

קצרין; טז' אדר א' שדמ"ת
19 פברואר 1984

אגודה חקלאית שיתופית בע"מ

סימוכין: 6401/649

ההבדח הכמשלתית לתיירו
26-02-1984
תיק 138

לכבוד
חברי צוות היגוי גמלא

1984 כ"פ

ח.כ.ח

הנדון: ישיבת וועדו היגוי גמלא.

הינך מוזמן לישיבת ועדת היגוי גמלא ביום שלישי ט' אדר ב' שדמ"ת
(13 מרץ 1984) בשעה 10.00 בבוקר במפעלי רמת-הגולן.

על סדר היום:

1. אישור סיכום הנהלה מצומצמת.
2. הצגה ואישור שביל ירידה רגלי.
3. החלטה לגבי חלוקת שטחים מסחרי ותשונות.
4. בחירת יזם לאלמנטים הנסחריים.
5. גמר תשלום ונקציבי גמלא.
6. שונות.

ב ב ר כ ה ,

ב/סיונייה

עמר ערן

אמיל גולן

קצרין; טז' אדר א' שדמ"ת
19 פברואר 1984

אגודה חקלאית שיתופית בע"מ

טימוכין: 6401/650

התאגדות המנהלית לחירות
26-02-1984
תיק

לכבוד
רוזנבאום - עמיר
רוזוב ששת הימים 25
רמז-אשכול
ירושלים.

ו.נ.,

הנדון: ושלום שכר וניכנון.

עקב אילוצי וקציב, אנו מעכבים התשלום.

ברגע שישונוורר וקציב, נשלם חשבונכם לאחר אישור, צמוד למדד,
או לדולר הנמוך מביניהם.

ב ב ר כ ה ,

בוסני
עמר ערו

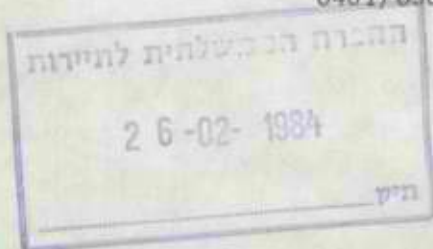
העותק: רוייבה - רש"ט ירושלים.
גדי כהן - חמ"ת ירושלים.
מוטי עשה - מנכ"ל כאן.

קצרין; טז' אדר א' שדמ"ו
19 פברואר 1984

אגודה חקלאית שיתופית בע"מ

סימוכין: 6401/650

לכבוד
שמיל
נחשון - מטבחים
קיבוץ נחשון.

ח.נ.,

הנרון: תשלום שכר תיכנון.

עקב אילוצי תקציב, אנו מעבדים התשלום.

ברגע שישתורר תקציב, נשלם חשבונכם לאחר אישור, צמוד למדד,
או לדולר הנמוך מביניהם.

ב כ ר כ ה ,

אסוניה
עמר ערו

העתק: רוייבה - רש"ט ירושלים.
גדי כהן - חמ"ו ירושלים.
מוטי עשו - מנכ"ל כאן.

אין ענין
14.2.84

לכבוד
מר עומד ערן
מפעלי רמת הגולן
קצרין

שלום רב

הנידון: מרכז מבקרים גמלא - עלות המבנה

להלן הערכת עלות למבנה המחוכנן למרכז המבקרים בגמלא על חלקיו השונים.

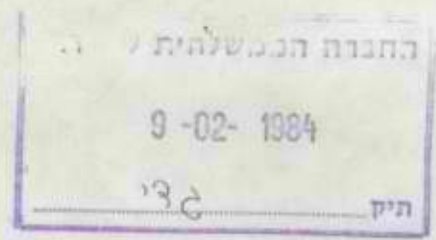
		שטחים בנויים	
דולר	330,000	600 מ"ר x 580	מסעדה ומטבח
"	22,000	" 550 x " 40	מזרון
"	38,500	" 550 x " 70 ⊕	חנייה
"	66,000	" 550 x " 120 ⊕	שרותים (2 קבוצות)
"	15,000	" 250 x " 60 +	שטחים סכניים
"	291,500	" 550 x " 530 ⊕	אודיטוריום וחאוגה
			<u>שטחים מקורים</u>
"	75,000	" 150 x " 500 (50%)	מרפסת חציית
"	165,000	" 250 x " 660 (+)	טרמינל, מודרייל, שטחי המחנה ומוסך
סה"כ	1,003,000 דולר		

סכום זה הוא הערכה למחיר קבלתי של המבנה. לכך יש להוסיף מחיר: חצובה קבע; ציוד טכני לאודיטוריום; ציוד מטבח (סכום משוער: \$ 50,000); ריהוט מסעדה; שכר מתכננים (15% מסה"כ); מ.ע.פ.

מכבוד רב
נ. מלצר

10/24/84
1984

קצרין; יט' שבט תשמ"ד
23 ינואר 1984

אגודה חקלאית שיתופית בע"מ

סיכום ישיבת הנהלה לפינוח אזור גמלא מיום 10.1.1984

- נוכחים: אריאל עמיעד - יו"ר
- עמוס הרפז - קק"ל
- איתן ליס - יו"ר מוא"ז גולן
- צביקה מעוז - אגף העתיקות
- דן רובין, עמוס תור, חגי גילון - רשות שמורות הטבע
- מוטי עשה, עמר ערן - מפעלי רמז-הגולן

ד י ר ו ו י מ

- איון ליס - סוכם בעגישה בלשכת אלוף פיקוד הצפון כי לאלוף הפיקוד אין הונגרות להתחלף בניה במקום. ביקורים באזור יהיו על פי היאום שעונו פניחת האור. בלמות השבוע בהם מבצעים אמונים בסופי שבוע (שישי - ראשון) השטח פנוי לביקורים.
- עומר ערן - עבודת השחזור כמעט הושלמה. מדרגות המזכת במטלול הטיול באתר העתיקות נמצאות בשטח להצבתם במקום. שילוט אין - העבודה נעצרה. דו"ח כטפי נמסר בכתב בישיבה. המונורייל נבדק כלכליו על-ידי טל פרי ונמצא אטרקטיבי מבחינה כלכלית.
- סוכם : מערכות הכספים לשנת התקציב הבאה הנוהל דרך מועצה איזורית רמת-הגולן. לישיבה הבאה ונבא הצעה להחלטה על הלוקה שטחים ציבוריים ומסוריים באחריות עמר ערן. יוכן ויק מפורט של עלויות הקמה ונפעול בחלוקה לציבורי ומסחרי - הכנת התיק על חשבון מפעלי רמז-הגולן במסגרת זכות סירוב ראשונה לישובים. במידה והחלק המסחרי יימסר ליוזמה פרטית, יקנה היוזם את הויק.

רשם: חגי גילת

25.12.83

Handwritten notes: $\frac{1}{2}$ and $\frac{1}{2}$ with a diagonal line through them.

חברת המסלולות להיינות
10.1.84
תיק 32

לכבוד
מר טל פרי
המחלקה להתיישכות-הסוכנות היהודית
ח.ד. 1142
צפח

א.כ.

הנידון: מרכז מבקרים - גמלא.

לצורך הכנת בדיקה כלכלית להלן פירוט השטחים המיועדים למכנה, שטחים אלה הם שטחי ברוטו (כלומר כוללים קירות ומעברים) ואינם סופיים, שכן המכנה נמצא עדיין בתהליך השלמת חכנון.

הכניה מסווגת לשחי קבוצות: "שטחים בנויים" דהיינו שטחי מכנה סגורים בעלי גמר בנייני מלא, ושטחים כסוכות או קומה עמודים סכנית המוגדרים כ"שטחים מקורים".

שטחים בנויים:

מסעדה ומטבח	600 מ"ר
מזנון	60 "
שרותים-2 קבוצות נפרדות	120 "
חברות	70 "
אודיטוריום ושטחי חצובה	530 "
שטחים סכניים	100 "
	<u>1480 מ"ר</u>

סה"כ

שטחים מקורים:

מרפסת חצפיה	510 מ"ר
טרמינל מורייל-שטח המתנה ומוסך	<u>660 מ"ר</u>
	1170 מ"ר

סה"כ

הערה: ככל כדיקה כלכלית יש לקחת בחשבון שהמכנה הוא מכנה חשיתי לחיירות לצפון הארץ ואין לבחון אותו לפי מה שהוא לעצמו מכינה כלכלית.

מכבוד רב
נ. מלצר

העתיקים: מר עמר ערן-מפעלי רמת הגולן.
מר גד כהן-החברה הממשלתית לחיירות.

איתן גולן
1983

טו' טבון ושמי"ד
21 דצמבר 1983
6401/556

גודה חקלאית שיתופית בע"מ

החברה הגבושלתית להיידות
טבת תשמ"ד 1. 1. 84
תיק 130

לכבוד
והכלי ועדו היגרי גמלא.

שלום רב!

הנדון: ישיבת ועדו היגרי גמלא.

הינך מוזמן לישיבת ועדו היגרי גמלא ביום שלישי (10 ינואר 1984)
בשעה 10:00 בבוקר במפעלי רמון-הגולן.

אבקשכם להביא דו"ח המציין השונופונכם עד היום ומתי בכרונוכם לזעכיר
את יתרה התחייבוכם.

על סדר היום: -

1. המשך עבודות המינהלת.
2. דיון בנושא הקמו העמותה.
3. שונות.

ב כ ר כ ה
ד/סוניה
עמר ערד

Lawrence Belkin

מ.ד. 231
17.12.83
משרד המשפטים
מחלקת המבחנים

24.11.83

Handwritten notes in Hebrew, including dates like 24.11.83 and names like Lawrence Belkin.

28-11-1983
24.11.83

לכבוד
עמר ערו, שמריה גוטמן
מפעלי רמת-הגולן
ק צ ר ין
שמריה, עמר שלום,

הנדון: דין וחשבון על התקדמות התכנון, ותחזית להמשך התכנון וביצוע: שיחזור גמלא

עבודות תכנון ופיקוח

עו לתאריך המצויין, 25.11.83 כל חשבוניות עבור שרותי בעבר שולמו, להוציא הסכום המופיע בחשבון המצורף.

לגבי העתיד, ראה מטה רשימת עבודות תכנון ופיקוח הנדרשות על מנת לבצע את תכניות השיחזור. עבודות תכנון האמורות להיות מכוצעות בשלמותן או כחלקו כחורף 1983-1984, הן מסומנות ב-*

רשימת עבודות תכנון

- 1* תכניות מוקדמות, תוכניות הגשה, ותכניות עבודה לאיזור הטרימינל החתרון.
- 2* הכנת טפסים למכרז על שלטים: מספר, גודל, חומרים, מיקום וכד'.
- 3* עיצוב תוכן השלטים ("טקסט" ואיורים) עם שמריה גוטמן, מחולק לשני שלבים:
  - א. עיצוב השלטים הפשוטים
  - ב. עיצוב מספר מוגבל של שלטים עם איורים מורכבים.
- 4* הכנת טפסים למכרז על קנית בזלת ממוחצבת, אבני שפה וספסלים.
- 5* הכנת טפסים למכרז על שיחזור בית הכנסת.
- 6* תאום עם קרן קיימת לישראל בנושא נטיעת עצים לאורך המדרגות למגדל.
- 7* המשך פיקוח על שיחזור.
- 8. הכנת סקיצות ומפות לשיחזור בזמן שהותו של הארכיטקט באתר, בהתאם לצורך

(שינויים, תוספות וכד')

לוחם גולן ארכיטקט architect

רח' נטעי נבכה 5 הרצליה טל
MEGENAY NEGBA 5 HERZLIA

3 סוגי עבודות ביצוע לתקופה 23.11.83 - 31.3.84:

- סוג ראשון, עבודות שהן פרילמינריות לכל העבודות האחרות. הן רשומות ראשונות ברשימת העבודות (ראה רשימה להלן).
- סוג שני, עבודות שכדאי לבצען לפני פתיחת החפירות הארכיאולוגיות, עבודות אלו מסומנות ברשימה ב-*. (כוכב אחד).
- סוג שלישי, עבודות הניתנות לביצוע בחורף. עבודות אלו מסומנות ברשימה ב-**. (שני כוכבים).

רשימת העבודות לביצוע בחורף 1984-1983

עבודות פרילמינריות :-

1. תיקון זמני של דרך העכוזה - פינוי אבנים שנפלו בדרך, עבודה של שופל.
  2. יישור של שטח איחסון ליד החומה, עבודה של שופל.
  3. כינוי באתר של ארגז יבש לאיכסון של עד ל-50 שקי מלט.
  4. הורדת אבנים מדיר קרוח לשימוש במדרגות למגדל.
  5. הורדת אבנים מדיר קרוח לשימוש בהגבהת המגדל.
  6. הורדת 50 שקי מלט.
  7. הורדת ברזלי זיון ליסודות לקונסטרוקציות מפלדה.
  8. הורדת יחידות הקונסטרוקציות מפלדה.
  9. כניית שכיל חדש מהפתח התחתון לשטח "S". הערה: זה יועיל לביצוע עבודות מס' 13 ו-14 וכחוצאה מכך אף לשחזור בית הכנסת.
- עבודות לפני פתיחת החפירה הארכיאולוגית :-
- 10* יציקת היסודות לקונסטרוקציות בפלדה.
  - 11* הצבת הקונסטרוקציות מפלדה שכבר הוזמנו. הערה: זה יועיל לבדיקת פרטים ושיטות המיועדים לשימוש שחזור של בית הכנסת.
  - 12* כינוי של הקטע האחרון של המדרגות למגדל. הערה: שלושה רבעים מהמדרגות כבר בנויות.
  - 13* הנחת פלטות ועמודים של בזלת במקום האחסון ליד החומה. הכוונה לבזלת שתוזמן ממחצבה.

14* הורדת אבני בניה מדיר קרוח לשימוש בשחזור בית הכנסת.

15* הורדת אבני שפה לשימוש בבניית השבילים.

הערה כללית לגבי סעיפי 11-15; הטקטורים של קיבוץ נטור פנויים לעבודה בגמלא כחורף ושטח מחנה החופרים ריק. באביב כל זה ישתנה לרעה.

16* הצבת טיט שחור כסימן המבדיל בין קיר עתיק לבין קיר חדש.

17* נטיעת עציץ לאורך הידרגות למגדל. הערה: עתה העונה המתאימה.

18* המשך של יישור שטח כחוף למגדל, שהוחל בשנת 1983.

עבודות אחרות :

19** הזמנה ואיחסון של שלטים.

20** צביעת מעקות השביל למגדל.

21** סגירת הפתח האמצעי הקיים בחומה.

22** ביצוע של בערך 15 חפיקי שחזור קטנים, הערה: אלה הם דברים הניתנים להיעשות על ידי אדם אחד או שניים, כחלקם שימור ובחלקם שחזור עדין. עבודות אלו נדחו מהעונה שעברה, ורצוי לעשותם בחורף בגלל האפשרות להשגחה אינטנסיבית של הארכיטקט והארכיאולוגי. ביצועם יעזור להפיג חיכוכים שצצו במשך שנת החפירה בין הארכיאולוג לבין הארכיטקט.

רשימת עבודות לביצוע בעונת החפירה בין 1.4.84 - 31.11.84

23 ✓ הצבת שלטים.

24 ✓ שיחזור בית הכנסת וחדר הלימוד.

25 הגבהת שני קטעים של החומה התחתונה.

26 בנית שבילים לטרמינל התחון.

27 הגבהת נוספת של המגדל.

28 בנית השביל אל הפיסגה.

29 שחזור של מבנים נוספים, בהתאם להתקדמות החפירה (כגון המקווה, מדרגות מעל ומתחתיו, חדרים סמוכים).

באזור רב, רב
לורנס-בלקין
1/1

אחד על שני
1983

קצרון, יד' כסלו תשמ"ד
20 נובמבר 1983

סימוכין: 6400/483

גודה חקלאית שיתופית בע"מ

החברה הגג-שלטת להיירות
כסלו תשנ"ג - 23. 11. 83
ת"ק..... 1983

לכבוד
חברי ועדת היגוי גמלא

א.ג.נ.

הנדון: תיקון טעות - פרטוקול ועדה מיום 1.11.83.

בסעיף 3 הדן בסוגיה מוגל ובאיזה מצב יש לפתוח האוגר למבקרים
צריך להוסיף"

" הקמו מונורייל, פריצת מגרשי החנייה, לפי התוכנית החדשה
ועיכוי מערך השרותים באזור דיר-קרוח".

כ ב ר כ ה ,
~ / סיני
עמר ערו

לפי חלון
לפי חלון

קצ"ר, א' כסלו תשמ"ג
7 נובמבר 1983

חברה הממשלחיה להחזרה
כסלו תשנ"ג = 10. 11. 83
ה"ק

סלמובין: 6400/459

אגודה חקלאית שיתופית בע"מ

סיכום פגישת וועדת היגוי גמלא מיום 1.11.1983

משתתפים: שמריהו גוטמן, אריאל עמיעד, יגאל רץ, קולר, חן סליטרניק, יורם לייבל, צביקה מעוז, גדי כהן, נירה פרץ, יוסי זלץ, ליאון חביב, חגי גילת, לארי בלקין, עמר ערו.

1. נערך סיור באתר בליווי הסברים של שמריה ולארי לסיכום עונת החפירות והשליחזור.
2. הוחלט לקבל את אלטרנטיבה ה' כפיתרון מוצע לבעיית הביוב בטרמינל תחתון לפי הצעת משרד אי.א.טי. הוטל על המתכננים להעביר הפתרון המוצע ברשויות.
3. נערך דיון בסוגיה מתי ובאיזה מצב יש לפתוח האתר למחקרים, הוחלט בהסכמו שכדי לפתוח את האתר יש לגמור לבצע את המסלול הקטן באתר למטה, כולל: שביל לידית, טבליות בגודל האתר ואל האוטו, שילוט באתר, הסדרת אספקת מים, שיחזור בית-הכנסת ומיקווה.
4. נמסר דו"ח כספי, כתוצאה משיטת ההתחשבויה עם השותפים השונים נוצר מצב בו קידמו מפעלי רמת-הגולן כ- 5 מיליון שקל, בגין העבודות באתר ובחיכנוו, נימסר לשותפים במינהלת שמעחה יתנו מפעלי רמת-הגולן אשראי של חודש בלבד לעבודות באתר גמלא.

רשם: עמר ערו

31.10.83

לכבוד
וועדת היגוי גמלא
קצרים
רמת הגולן

הנדון: - דין וחשבון על עבודות השחזור - גמלא

1. ביום ה-20.1.83 הוגשו המפות, המתארות את חלקה של "תכנית אב-גמלא" הניתנת לביצוע בשנת 1983, לעומר ערן.
2. תוכניות עבודה מפורטות לביצוע העבודות הוכנו והוגשו ביום ה-1.6.83.
3. עקב שיקולים כספיים הוחלט לצמצם את היקף הבניה. אי לכך התוכניות לא הוצאו למכרז, ולא נשכר קבלן לביצוע תוכניות העבודה בשלמותן.
4. לצורך ביצוע האלמנטים הפשוטים של תוכניות הבניה, נשכרו פועלים זרועים שהועסקו :-
* הגבהת החומה (אזורי השחזור א' ו-ב' לפי תוכניות העבודה).
* בניית שני השבילים הזמניים מהאוכף: השביל למגדל והשביל לאיזור הפירצה.
5. השחזור של בית הכנסת, והבניה באיזורי השחזור ג', ד', ה', ו', ח', ט' וחלק מאיזור השחזור ז' - נידחו.
6. כמות העבודה שתבוצע עד סוף השנה עולה על המתוכנן לפי סעיפים 4, 5 :
* עבודות כאבן נעשו באיזורים: ד', ה'.
* מדרגות ומתקנים שונים מפלדה הוזמנו ויותקנו עד סוף השנה.
* יישור השטח ע"י הטריקטור - בביצוע.
המלצות לשנה הבאה :
א. שחזור בית הכנסת
ב. גינון ומערכת השקיה באתר ומחוץ לו.
ג. בניית השביל מהמגדל אל "הכרכולת".
ד. הגבהת שני קטעים נוספים בחומה הדרומית.

לחם בלקן ארכיטקט architect

רח' זמבי נבכה 5 הרצליה טל'
MEGENAY NEGBA 5 HERZLIA

היות וחסרים נתונים ארכיאולוגיים באיזורים: מעל בית הכנסת; בין בית-הכנסת
לבין המקווה; ובין המקווה לבין הטרה מתחתיו - לא ניתן לעסוק בשחזור
באיזורים הללו, למרות חשיבותם של האיזורים הללו.

במקור רב,
לורנס בלקין
לורנס בלקין

26
1/12
1982

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

ירושלים, 4 ~~בנימין~~ ^{נבג'ר} 1983
מספרנו: 3044

לכבוד

_____
_____
_____

ג.א.נ.,

הנדון: הזמנה להצגת תוכניות אתר גמלא.

הנך מוזמן בתאריך 14 נובמבר 1983 בשעה 10:00 להצגת תוכניות לפתוח אתר גמלא בחמ"ת.

החמ"ת בשתוף רשות שמורות הטבע, מוא"ז גולן, ק.ק.ל., המח' להתיישבות חבל הגליל ואגף העתיקות פועלים במנהלת משותפת לפתוח אתר הבקור המרכזי בגולן.

במרוצת השנה האחרונה הושלמו תוכניות לשחזור האתר והכשרתו לביקורים, תוכנית לבניית מונו-רייל (קרוניות הנעות על פס) להסעת המבקרים מאזור מרכז המבקרים לאתר בגמלא, ותוכניות לבינוי מבנה מרכזי למבקרים שיכלול פונקציות שרות מגוונות.

בגמלא ביקרו בשנים האחרונות בממוצע 80-90 אלף מבקרים לשנה, מרביתם "סיירים" וטיולים מאורגנים של תנועות נוער וכו'. הפרוגרמה מכוונת פתוח האתר לקליטת 350 אלף מבקרים בשנה, לרבות תיירות החוץ המאורגנת.

מטרת הצגת התוכניות הינה לסקור בפני הגורמים השונים במערכת הבשלת התכנון וההערכות לבצוע המכלולים השונים (הכלכליים והתשתיתיים) הקשורים בפתוח האתר.

סדר היום יכלול:

1. רקע כללי על האתר והפרוגרמה לפתוחו - גדי כהן.
2. הצגת תוכנית שחזור האתר וסקירת הבצוע בשנה זו - אדריכל לארי בלקין.
3. הצגת התוכנית הכללית של האתר והתוכנית למבנה מרכז המבקרים - אדריכל נחום מלצר.

2/...

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

-2-

4. הצגת נושא המונד-רייז כולל סרטון על הפעלתו בחו"ל. וסקירת ההערכות להמשך פתוח האתר לרבות האלמנטים הכלכליים - מר. ע. ע. רן - מנהל הפרוייקט.

להלן רשימת המוזמנים:

רשימת המוזמנים להצגת תוכניות גמלא:

- מר א. עמיעד - יועץ לעניני פיתוח, רמה"ג.
- מר א. ליס - ראש מוא"ז גולן.
- מר מ. אשד - מנכ"ל מפעלי רמה"ג.
- מר ע. ע. רן - מנהל הפרוייקט.
- מר א. ביידיץ' - מנכ"ל רשות שמורות הטבע.
- מר ז. טמקין - מנהל אגף הפתוח, ר.ש.ט.
- מר י. סדן - אגף תקציבים, משרד האוצר.
- מר ש. טל - מנכ"ל החפ"ת.
- מר ב. הדרי - מנהל אגף כלכלה וביצוע.
- מר מ. ריגל - מנהל אגף תכנון וכלכלה, משרד התיירות
- גב' ד. ברקוביץ - מנהל מחלקת מימון והשקעות, משרד התיירות.
- מר ג. שמיר - מנהל המחלקה לתכנון פיזי, משרד התיירות
- אדריכל ל. בלקין - מתכנן שחזור גמלא.
- אדריכל ט. נחום - מתכנן האתר.
- צוות הנהלה - החברה הממשלתית לתיירות.

ב ב ר כ ה

ג. כהן
מנהל אגף תכנון

גכ/מד

קצרון, יב' חשוון תשמ"ד
19 אוקטובר 1983

סימוכין: 6101/413

אגודה חקלאית שיתופית בע"מ

החברה הממשלתית
חשוון תשל"ג = 24. 10. 83
ח"ס 132

לכבוד

ר. א. כהן
חמ"ש
יבנה

שלום רב,

ועדת היגוי גמלא תוקיים ביתם שלישי כה' חשוון תשמ"ד
(1 נובמבר 1983) בשעה 10.00 במגרש החניה של אתר
גמלא.

על סדר היום:

1. סיכום הפירות ושחזור של העובדה.
2. החלטה לגבי האלטרנטיבות של הכיוב.
3. החלטה לגבי נושאים שיש לסיים עד לפתיחת האגוד.
4. ד"ר"ח כספי.
5. שונות.

בברכה,
בן סיני
אריאל עמיד

מיקוד 12900

חל. א. 12900-61288/ד-067

קצרון רחבת שיוף ב' תחם יבנה

*זמן סוף
אחרי*

*הכנסת
ביתם שלישי
כ"ה חשוון
תשמ"ד
בשעה 10.00
במגרש החניה
של אתר גמלא.
ועדת היגוי
תוקיים ביתם
שלישי כ"ה חשוון
תשמ"ד (1 נובמבר
1983) בשעה 10.00
במגרש החניה של
אתר גמלא.
על סדר היום:
1. סיכום הפירות
ושחזור של העובדה.
2. החלטה לגבי
האלטרנטיבות של
הכיוב.
3. החלטה לגבי
נושאים שיש לסיים
עד לפתיחת האגוד.
4. ד"ר"ח כספי.
5. שונות.*

*אריאל עמיד
בן סיני
1983/10/24
בנייה*

חל. א. 12900-61288/ד-067

24/10/83
א.מ.ר.

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

אל:	כונן	תאריך: 12.10.83
מאת:	שני	
הנדון:	הכל"ב.	

1983

אברהם,

סיימת, אין הסדר מהותי.

צוג שלאו היה שמו מהלומים שארבע האסדרים

והעניינים. נוספים בקיבל 3 נוספים:

תענינו ארכיב הנהגות, חקיקה ארנון-נויל ולפניו.

הפרויקט עובד בבנק ובנוף לפני שמימי. מערכת יפני מתפרג גולדו (אלטה).

כיום אנושנו נוסעו העכשיו בארץ יום פתח

אפתח נהג אקטג בקולק נבא - האם ארבע ארנונית

וו. לו. מי עובד בארץ נבא חצייה גולדו

שנתה ארנונית כולל ארנונית וכ'. נתן ארנונית
הינני (הנהגות) בענין הנהגות !!

("בנין ארנונית")
א.מ.ר.

1983

1922

1922 / 1922

- 1922 ei pichan 1922

1922 / 1922

1922

קצרין, כח' תשרי תשמ"ד
5 אוקטובר 1983

החברה הנמשלתית להיידות
ז תשרי תשדד = 11. 10. 83
ת"ק 32

סימוכין: 6400/376

אגודה הקלאית שיתופית בע"מ

פרוטוקול משיבת ועדת היגוי גמלא - 4.10.1983

נוכחים: אורי מאיר - מפעלי רמה"ג, קולר - משרד הפנים, יוסף אדרעי - קק"ל,
יוסי זלץ - חמ"ת, נחום מלצר - אדריכל, צביקה מעוז - אגף העתיקות,
חגי גילת - רש"ט, טל פרי - ההסתדרות הציונית, אריאל עמיעד - יו"ר,
עמר ערן

אינפורמציה - נמסרה אינפורמציה על מצב השיחזור והחפירות והיעדים הקרובים להמשך פעילות זו, נמסר כי מהנדסי "רולכה" הגיעו ארצה וכי התכנון לא יהיה צוואר הבקבוק.

הצגת תוכניות מעודכנות - האדריכל נחום מלצר הציג את התוכנית כפי שניתן להגיש אותה לוועדה האזורית לתכנון וכניה.

הערות: הרחבת תחום התוכנית (הקו הכחול) כך שניתן יהיה לכלול את השכיל (דרד) לאיזור הצפיה בחזיון האור-קול.

הוגשה תוכנית "אי.אי.טי." לפיתוח לכ"ו לכפרוייקט לעיון המשתתפים ולתגובה.

סכום: לפגישה הבאה זכין כל אחד מהמשתתפים סדרי עדיפויות בהמשך הביצוע וקביעת יעדים.

רשם: טל פרי

Handwritten notes and signatures in the top left corner, including a signature that appears to be "אביב" and some illegible scribbles.

החברה הממשלתית להיירות
 ז תשרי תשמ"ג - 25. 9. 83
 ת.ד. 32

Handwritten numbers "32" and "101" in blue ink.

אינג' א. שטוק - מנהל תחנת הרכבות

תל-אביב, 11.09.1983

לכבוד
 מר אריאל אביב
 מועצה אזורית המת הגולן
 רח' השיזף 2
 קצור 12-400

תנאים: הצעות מוקדמות לרכבל לאת-גמלא.

ברצוננו למכחבנו מיום 83 31.0, אשר לדאבוננו לא קבלנו עליו כל חשונה רשמית, ולמען הסדר הטוב, ברצוננו להביא לידיעתכם שהגינו בינתיים מספר הצעות נוספות לרכבים, מוצרנים אשר פנינו אליהם בזמנו, אולם כנראה לרגל העומס הרב של העבודה הקיימת בענף זה בשנים האחרונות, לא הספיקו להגיש את ההצעות הזמן.

1. הצעה חברה דופלמאירו : אוסטריה
 רכבל עם כסאות בודדים (מתוח)
 קבולה מסטימום 550 נוסעים לשעה בכל כוון. משך הנסיעה 5 דקות.
 8 עמודים.
 מחיר ייצור כ- 500,000 דולר, עזרה בהרכבה וחלקים כ- 50,000 דולר ואנו מעריכים מנסיון שיסודית ועבודות הרכבה, הובלה וכיו"ב יעלו עוד כ- 150,000 דולר. משך תכנון וייצור כ- 2 חודשים. הובלה הרכבה והפעלה כ- 2 חודשים.
2. הצעה חברה באקו (פומה) - שוויצריה
 רכבל קרוניות עם חמש קרוניות של 6 איש מחוברות אחת לשניה
 קבולה מסטימום כ- 750 נוסעים לשעה.
 3 עמודים
 מחיר ייצור כ- 700,000 דולר במפעל.
3. הצעה חברת מאונטז מאוטינו - צרפת.
 רכבל קרוניות בעמידה סגורות. 4 קבוצות של קרוניות ל-6 איש
 קבולה מסטימום 640 איש לשעה. זמן נסיעה כ- 3 דקות.
 עמודים
 מחיר ייצור במפעל כ- 530,000 דולר.

מאחר ואנו מבינים שהחלטתם עקרונית על מונורייל, אין טעם לדעתנו לנתח את ההצעות בצורה מפורטת יותר, ולא לדרוש פרטים נוספים מהיצרנים באם החלטתם היא סופית אנא הודיעונו רשמית כדי שאוכל להודיע ליצרנים.

באם העברתם אלי את החכניות, המפרט וההצעה המפורטת של המונורייל, אשמח להתייחס ולייעץ לכם עליו.

בכבוד רב
 אינג' א. שטוק

העתק: החברה הממשלתית להיירות
 י"ח תש"ג

קצרין, יב' תשרי תשמ"ד
19 ספטמבר 1983

א.א.
קצרין

סימוכין: 6401/356

יגודה חקלאית שיתופית בע"מ

לכבוד

ר"מ
מ"מ
יו"מ

שלום רב,

החברה הממשלתית להיינון
ז' תשרי תשמ"ד = 27.9.83
תיק.....ג.ג.

הנדון: ועדת היגוי גמלא.

ועדת היגוי גמלא זוחקיים ביום שלישי כז' תשרי תשמ"ד
(4 אוקטובר 1983) בשעה 10.00 במפעלי רמת-הגולן.

על סדר היום:

- א. אינפורמציה.
- ב. הצגת תוכניות מעודכנות.
- ג. דו"ח תיכנון.
- ד. שונות.

נא לדייק.

כ ב ר כ ה
ב/מיניה
אריאל עמיעד

החברה
מ"מ
מ"מ
מ"מ

סוכום דיון שהתקיים ב-14.7.85 בנושא פרויקט נמלא

החברה - עלו
י-א-ה תשנ"ג - 83
10. 8. 83
תיק

- מסלול: ת"ה עלון קומר - מזמין העבודה
- יוסי בורדון - קונסטרוקטור
- נחום טלנה - אדריכל
- דני מכה - יועץ ביטוח, משרד דוד דוד
- טיה טיסרני - מיזוג אוויר, חברת קוד
- ישו - מעליות אלקטרו מכאניות
- נבאל אמירי - יועץ שינוע
- אלדד פייבך - מנהל הפרויקט

יזם הפרויקט: רשות שמורות הטבע, החברה הממלכתית לחינוך ומפעלי ציפה הכולן.

1. מכנה מרכזי

- 1,500 מ"ר + סככות.
- כ-1,000 מ"ר שינוע דגו: - מסעדה
- אנדוטוריום, גאולה תצוגה
- מסעדה ל-200 - 250 איש, מטבח כחמאם.
- אנדוטוריום 100 מ"ר, 80 - 100 מושבים.
- אולם תצוגה 300 מ"ר.
- פעולה בו זמנית.
- אוסדן: כ-40 פון קרור וכ-100,000 דולר עלות.

2. הרישום המ"א מהמכנה

- מסוכנת כטוח מינימלי של 12 מ"ר בטו (או מעבים או יחידה סינון).
- יכול להיות 3 יחידות נפרדות לכל אחד.
- טקסטים מקורפיים: 1.5 פוף 2 - מסעדה, אולם תצוגה
- 700 ק"ג 1 - אנדוטוריום

כמידה ואזן בג טווח צריך חדר תצוגה כבנין טטחו קטן יותר, כ-6 - 8 מ"ר.
הטעמים יועטרו מחצר ויחיו מקוררים אמיר. יתכן שיחולק ל-2 חדרים מסוכנות.
צריך להגדל לחימום, חסיק אפשרות למטבח חום, למרות טמפרטורת חורף עתה
ל-8 מעלות צלזיוס, כיוון שהמתקן לא עובד כלילה.

מסדר הטמונות יעברו מעלות לאולמות. גודל היכור הסבל מטועה: 50 - 60 קובט.

יחיה מנדף לאזורי כישול. כמראה שלא תהיה הכנסת אויר עם שאולצת. רצוי גם שטוח מעל למסכה לצורך העמית המכונה. שטח מינימלי: 1 X 2 מ"ר, בגלל גישה כוונה מכחוצ.

לוחות החשמל יהיו בכרדים על יחידות המזוג. דרושות שלש הזנות בפרדות עם שלושה מבטחים ראשיים. ההדנה למרות כמטבח תהיה מלוח המטבח.

3. טיבוע

בבית מונורילל, יחד מערכת על מס יחיד בגובה כ-0.5 מטר מעל הקרקע. במעבר מכשולים המתקן יעלה עם 3 - 4 מטר מעל הקרקע. עומדי המיכות כל 7.0 מטר.

טיבוע מכסימלי 30%, טיבוע רצוי: 75 - 12%.

גובה עבודה: היצור יכין תכנון על צילום אויר. החומי יסומן בעטה ולאחר מכן יעריכו את קטיי הביצוע ויחפזו את התכנון.

כל קרובית קטנה כמו דוטמה ל-2 אנשים היועכלים אחד אחרי השני. יש לעפות לקטיי בטיבוע אשר ישפיעו על הפרובות הביטוח.

יגאל אמירי יעביר בחובו פריטות ועומסים לכיסוס. המערכת שתקבל הסופק עם עמודים טנדורטיים. המרחק המינימלי בין שתי קרוביות: 15 מטר. כיוון שהמגירות במוכה, כ-2.2 מטר לשניה, יש לעפות לכוחות אומקיים כפוכים.

האזור השיועד לסרטיבל התחזון, בגשלא עבמה, מועד למפולות. במורף האחרון היו מפולות רכות בגשלא, כולל למורף דרך השרות. יש לכך העלכה על כיפוס מבנה השרותים בגשלא.

המרחק בין הפט הולך והפט החוזר יהיה בין 2.0-5-40 מטר. מעל 40 מטר יש לכך העלכה במחיר כשל כוטה הטרכספורטציה. עם זאת, אם יוחלם מטיבות כוטינות להפחית את החומי הולך מהחוזר, יבדק הדבר לגופו.

שדה עבודה טובע לתכנון המונורילל:

- תכנון חואי על פי טיקולל בוף.
- מדיקה החואי מבחינת הביטוח.
- מדיקה התכנון על ידי הגרמנים.

לצורך תכנון תכנון תכנון המונורילל כמרכז המבקרים העליון, טבתש האמריכל הבהות שהמתכנן הגרמני. מועד לחכי. את התכנון הגרמני ארבה לצורך תכנון עקרוני בארץ, בשיתוף יועץ הביטוח והאדריכל.

4. ביטוח

יועץ הביטוח יעסוק בנושאים הבאים:

- המלצה לתשתית כביש ומכיות.
- כיפוס עמודי המונורילל.
- ביטוח המכנה העליון והתחתון.

כמוכנה יועץ הביטוח להעסיק את האולוב דר' זלצמן. תומלץ בפני הוועץ להעסיק גאולוג שהתמחה בלמת הגולן, אם יש כזה.

5. מקלט

עומר מבנה את הצוות לתכנון ללא מקלט. בסיומה וידרש מקלט, ימכה תטרטטטטל העליון במבנה טוגן.

6. אינטסטלציות

להלן השלכות בנייתו של גוסא האינטסטלציות:

- שטח לקולטי שטח ודווריות.
- שטח למרכז מידע עם טיבל מלח.
- שטח לכלובי גז.

7. מטבח

יש למקט:

- קומפוטוריום של חדר קורר.
- לוחות חשמל.
- אהרון כחון של ארזים, סקנקיות.
- גישה רכב לאמבקה סויה.

8. חשמל

כרש גבוי על ידי גברטור, בעיקר למובדולי. היוודות טיופעלו על ידי גברטור לכדקו עה מחכנן החשמל.

9. סיור באתר

נסכע סיור באתר כ-24.7.83.

10. לויז

עד 1.8.83 תמליות הבנה הכניות 1:100 של האריכל, אשר יומעו ליועצים.

11. תבניות לאדריכל בנושא השדות

- א. גוש שרותים ליד החניה.
- ב. גוש שרותים לכאי המסעדה.
- ג. שרותים לעדכרל מטבח + מקלחת.
- ד. שרותים בקומה העליונה.

12. יועץ תיירות

הוחלט להעסיק את כב' רעיה כוזאנובר כיועצת תיירות. אלדר יחאט פגישה כינה לכיון האדריכל ויועץ המטכחית.

?

תמונה: למטכחית

- ק. טמיר - "רטאור", חשמל
- טמיל - יועץ מטכחית
- הפעלי רעה הגולן
- החברה המטכחית לתיירות
- רעה טמיר חטבע

רשט: א. טמיר

Handwritten signature and initials in the top left corner.

מרחב תכנון וועדה מקומית לתכנון ובניה
רמת הגולן

תכנית מפורטת מס' לקטע משמורת טבע יהודיה-אתר גמלא.

1. שם התכנית וסיווגה: תכנית זו תיקרא "תכנית מפורטת מס' יהודיה-אתר גמלא"
2. מסמכי התכנית: התכנית כוללת 2 דפים של הוראות ככתב וגליון אחד של תשריט בקנ.מ. 1:500.
3. שטח התכנית ומיקומה: התכנית משתרעת על שטח של כ-110.5 דונם, בסביבות הכפר דיר קרוח וגמלא העתיקה בין קואורדינטות אורך 220400-219850 ובין קואורדינטות רוחב 257050-256600 בקרוכ.
4. גבול התכנית: תחום תחולת התכנית הוא בגבולות הקו הכחול המסומן בתשריט המצורף.
5. מגישי התכנית: מפעלי רמת הגולן, רשות שמורות הטבע והחברה הממשלתית לתיירות.
6. עורך התכנית: אדריכל נ. מלצר, רח' אמיל זולה 4, ירושלים.
7. מבצע התכנית: מפעלי רמת הגולן, רשות שמורות הטבע והחברה הממשלתית לתיירות.
8. בעל הקרקע: מינהל מקרקעי ישראל.
9. מטרת התכנית: החלת תכנית מפורטת לפיתוח מרכז מבקרים באתר גמלא במסגרת שמורת טבע יהודיה. התווית דרכים ושכילים, קביעת שטח חניה לרכב, התווית קו מונורייל, הגדרת שטח עתיקות ושטח עכור מכנה מרכז המבקרים. כל זאת בתחום שמורת הטבע ובהתאם ללוח ייעודי השטח ללא שנוי הייעוד המקורי של השטח כשמורת טבע.
10. כפיפות התכנית: תכנית זו תהיה כפופה לתכנית המיחאר המקומית לרמת הגולן. במקרה של ניגודים בין תכנית מפורטת זו ובין תכנית המיחאר הנ"ל תהיה תכנית המיחאר קובעת.
11. פירוש מונחים והגדרות: פירוש המונחים וההגדרות בתכנית זו יהיה בהתאם לתכנית המיחאר המקומית לרמת הגולן.

12. חלוקת השטח, השימושים וההגבלות יהיו כמצוין להלן:

אזור	צבע	שימושים והגבלות	שטח כדונם	% מכלל השטח
דרך קיימת או מאושרת - חום	ע"פ חכנית המיתאר	1.00	0.9	
דרך מוצעת או חניה - אדום	ע"פ חכנית המיתאר	17.25	15.6	
שטח עתיקות - חחום בקו שחור מקוטע	ע"פ חכנית המיתאר	28.00	25.4	
שטח שמורה טבע	קוים אלכסוניים בשני כוונות בירוק כהה על רקע ירוק בהיר	ע"פ חכנית המיתאר	59.00	53.4
שטח למרכז מבקרים	כחום חחום בקו חום כהה	מכני מרכז מבקרים שיכללו שרותים, חצובה, מזנון מסעדה וטרמינל. למונורייל. המכנים יהיו בני שתי קומות לכל היותר	5.25	4.7
סה"כ			110.500	100

13. קו מונורייל - התוואי המסומן בחכנית כקו, נקודה, קו בצבע סגול הוא קו מונורייל. גובה עמודי המונורייל לא יעלה על 3 מ', והמערכת כולה תוצנע ככל האפשר בסופוגרפיה הקיימת.

14. היתרי כניה - מבלי לפגוע בסייגוי הטכני כסעיף 12, מותר יהיה להחיר כניה בשטח חכנית זו למתקנים ומכני שרותים לפיתוח השטחים המאושרים בהסכמת הוועדה המחוזית.

חתימת מגישי החכנית

חתימת בעל הקרקע

חתימת עורך החכנית
 נחום בלצר - א"ר כ"ג

1/62
1/62

Lawrence belkin

Ernst Studer, Export Manager
Telefuni S.A.
Birmensdorferstrasse 273
Zurich

חבר
יח להנדסה
27.7.83
138
תיק

Re: Gamla Inclined Elevators

Dear Sir:

Thank you for your letter of 14.7.1983 and the enclosed blueprints. I agree in principle to the use of the Twann rope system with a 20-person cabin, as shown on your drawings. Please prepare now a rough F.O.B. cost for the system, for the two identical elevator installations. I emphasize rough, because the details of the cabin design, and other details will undoubtedly change. Please explain your statement about the "cost reasons" suggesting a design speed of only .6 m/sec. This will certainly affect capacity.

Please remember that the various government agencies funding this project need only enough information to make an initial selection of feasible systems. Their selection is based on performance characteristics and on cost. A very rough cost estimate will therefore be acceptable at this stage.

I would appreciate the following additional information: (1) the elevator capacity, in one direction, (2) the effect on capacity by varying the design speed or the cabin size. Remember, our peak design load is 400 passengers per hour in one direction. With a 20-passenger car this would require 20 trips per hour. I'm not sure we can achieve this in the profile we have. Operators would, of course, be employed on peak days to "push" people along. Depending on your response, I might consider the use of two parallel cars travelling in opposite directions, but this would truly be a "last resort;" (3) the number of operators required. We want the system to be automatic push-button without operators, of course, if this is acceptable; (4) can the angle of the cables change, in order to "hug" the ground as closely as possible? If so, we do want as low a profile as possible.

Looking forward to your response,

Sincerely,

Lawrence Belkin
Lawrence Belkin

לורנס בלקין ארכיטקט
ח' מגני נגבה 5 הרצליה טל:
MEGENAY NEGBA 5. HERZLIA

TELEFUNI

Tochtergesellschaft der
A.K. GEBÄUER & CIE Zürich

BIRMENSDORFERSTRASSE 273
BANKI SCHWEIZ, KREDITANSTALT
HAUPTSITZ 8021 ZÜRICH
TELEPHON: 01/332165
FERNSCHREIBER NR. 53216

1000 Lausanne 2, rue du Maupas
Téléphone 021/ 229321

TELEFUNI S.A.

Schrägaufzüge - Standaellbahnen - Weinbergaufzüge
Ascenseur Incliné - Funiculaire - Funiculaire de vignoble

Lawrence Belkin, Architect
Megenay Negba St. 5

Herzlia 46383

Israel

IHR ZEICHEN

IHRE NACHRICHT VOM

UNSER ZEICHEN

8055 ZÜRICH POSTFACH

ES/mst

14.7.1983

Inclined Elevators

Dear Sir,

Thank you for your letter of June 23rd, 1983.

The new locations chosen are entirely different from those originally planned.

We therefore recommend the use of the roped Telefuni installation similar to the elevator at Twann but with a standard 20 person cabin.

The Twann version as an open platform is not available for passenger transport.

All passengers have to be in an enclosed cabin which is secured by a cabin access door having door lock and door contacts.

The carbody work must have a solid roof in order to protect people from any falling objects.

We believe that a clever carbody design can still give to people the feeling of being in the open air.

For cost reasons we suggest that travelling speed will be around 0,60 m/sec.

→ If you agree in general to our rough ideas we will be prepared to estimate on a F.O.B. basis.

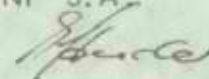
You will have to let us know who is intended to be in charge of the installation work.

Looking forward to hearing from you we remain

Yours faithfully

TELEFUNI S.A.

ppa.

27
א.נ.א.
מ.א.ע.
מ.ק.מ.ג.

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

ירושלים, 20.7.83

מספרנו: 908

לכבוד

מר א. עמיעד

מועצה מקומית גולן

א.נ.א.

הנדון:-- הצבת שלט בנושא עידוד תיירות פנים

בהתאם למדיניות שהותוותה ע"י משרד התיירות, מותנית השתתפות החמ"ת בפיתוח אתרים, בהצבת שלט לעידוד תיירות פנים, באתר.

תוכן השלט, עיצובו ומיקומו המדויק, יקבעו בעצה אחת עם המחלקה לעידוד תיירות פנים במשרד התיירות, בניהולו של מר ש. בהירי.

אודה לך על ביצוע השלט עד ה- 1.9.83 .

בהצלחה וכברכה,

נירה פרץ

ממונה על התקציב

העתקים:-- מר ע. לוטן - חמ"ת
מר ש. בהירי - תיירות

נפ/אל

אגן גמלא
1983

תאריך: א' אב תשמ"ג
11 יולי 1983

החברה הממשלתית ל...
- ט אב תשמ"ג - 19. 7. 83
ת"ק 30

אגודה חקלאית שיתופית בע"מ

סימוכין: 6400/194

פרוטוקול ועדת היגוי גמלא - 5.7.1983

משתתפים: אורי מאיר - מפעלי רמה"ג, רוייבה - רש"ט, גיל, סוסו אדרעי - קק"ל,
טל פרי - סוכנות, יורם ליבל - מתכנן ביוב, שמוליק הורוביץ - מי גולן,
נחום מלצר, יורם רודנבאום, לארי בלקין, יגאל אמירי, **גדי כהן** - חמ"ת,
עמר ערן.

הצגת פתרונות לנושא ביוב ע"י ליבל - מי גולן.

מתקן לחמצון שפכים - גודל המבנה 3 x 10 מ"ר - ניתן למקמו בצורה שאינה פוגעת בשטח.
הלטרנטיבות:

1. מיקום המתקן למעלה - מצריך שאיבה למעלה (מתקן טיהור והסקיה של גיבון).
2. לאורך דרך הירידה הרגלית.
3. במפנה לנחל גמלא על האוכף של גמלא (באלטרנטיבה זו מוותר ואינו מפריע הנזעת מבקרים).
4. למטה - מבנה טיהור וטיפול שלישוני וזריקת המים לנחל גמלא.

רויבה: מול הצעת ליבל מציע שרותים כימיים - מעדיף אותם למרות שהם יקרים באחזקה.
אורי מאיר: שירותים כימיים נכשלו לאורך הכנרת, גם שם עברו לשיטה של שרותים רטובים.
תשתיות: המתקן מושך איתו צנור אחד להובלת הביוב, אין כאן מקום לחשש של צנורות רבים
ש"יחצו" בשטח.

ליבל: הטיפול בכל אחת מהאלטרנטיבות יביא להסקיה בקולחין למעלה.

יחלט: יבנו שרותים רטובים בטרמינל תחתון. המתכנן ינסה להציג פתרון נוסף נפרד שאינו
קשור בצנרת לטרמינל עליון. צריך נתוני עלות כספית של האלטרנטיבות השונות.

רויבה יבדוק האפשרויות לטעת חורשה בדיר קרוח - היקף החורשה.

מיקום מונורייל - טרמינל תחתון - מתקבלת הצעת לארי לפי עקרונותיה.

תוכן פרוגרמה לפונקציות של הטרמינל התחתון.

סוכס להזמין תכנון המונורייל אצל היצרן, כדי שאפשר יהיה להמשיך ולהתקדם בתיכנון

מיבנה התיירים בחלק העליון, עלות התיכנון 20.000 מארקים גרמניים.

אגודה חקלאית שיתופית בע"מ

תוכנית חניות:

יורם רוזנבאום הגיש מספר אלטרנטיבות לחניות שבהן נלקחו בחשבון הערות מהישיבה הקודמת, נבחרה אלטרנטיבה וניתנו הנחיות למוזכנן להתחיל בתיכנון החניות כך שיהיה אפשר לבצען בשלבים.

רשם: עמר ערן

אגודה חקלאית שיתופית בע"מ

שימושים בתקציב 83/84 - אלפי שקלים

שער הדולר 48 שקלים

2000	יתרת פתיחה 3/7/83 לפי ספרים (1500) + חשבונות שטרם נרשמו 500
1250	אחזקת חופרים 500 × 2.5 חודשים (ממוצע 50 חופרים)
2560	עבודת שיחזור + הסעות פועלים (18 יום) × 4 חודשים
1000	הוצאות שונות - דלקים, אחזקת רכב וכו'
430	פיקוח שיחזור יומים בשבוע × 4 חודשים
<hr/>	
7150	סה"כ
715	10% ב.צ.מ
5000	תיכנון עד שלב תוכניות עבודה
<hr/>	
12865	סה"כ

הערות:

1. לפי הערכת לארי בלקין מס' ימי העבודה בשיחזור יאפשר לגמור את אזור א, ב, וחקל מ-ז' לפי כתב הכמויות שהוגש ב-15/5/83.
2. עלות תיכנון כוללת מוערכת בכ-13% מערך הפרוייקט, עד שלב הכנת המיכרז נלקחו בחשבון 80% מהנ"ל.

הכין: עמר ערן

כ' בתמוז תשמ"ג
1 ביולי 83

פרוטוקול ישיבת ועדת היגוי לאתר גמלא מ-23.6.83.

היו"ר הקבוע, מר אריאל עמיעד הציג את עמדתו (מונורייל) והעביר את תפקידו בישיבה זו לידי בן רובין (רויבה) מושה"ט.

משתתפים: רויבה - מנהל אגף הפתוח רשהט. חגי גילת - מנהל פתוח מחרז צפון - רשה"ט. גיל - נציג קק"ל. גבי שריג - מכון לחקר הגולן. יוסי זלץ מנהל אגף בצוע - ח.מ.ת. יגאל אמירי - מהנדס זיועץ שנוע. לארי בלקין - אד' השחזור. יורם אופיר - מהנדס/ מהכנן חניות + תנועה. גדי כהן - מנהל אגף תכנון - ח.מ.ת. נחום מלצר - אד' - מתכנן מרכז התיירים. טל פרי - רפרנט לתיירות - ההסתדרות הציונית. עומר ערן - מנהל פרויקט גמלא.

1. יגאל אמירי - הציג פרטים טכניים של המונורייל.

2. הוחלט ~~ל~~ השנוע יהיה מונורייל.

3. עומר ערן - מרכז, גדי כהן וטל פרי יהוו צוות לבדיקה כלכלית של חלופות למסלולים אפשריים (קצר, בינוני, ארוך).

4. אד' נחום מלצר הציג סקיצה של המבנה. המשתתפים העלו את ההערות הבאות:
יש להפריד בין החלק המסחרי והחלק התרבותי. השער צריך להיות בעל מסר מתאים, שלביות בהקמה, היות ויש 2 פונקציות יש צורך במשרד נוסף. יש צורך להת פתרון לשומר לילה, כנ"ל לאנשי השרותים (מלתחות וכו'). יש להתיחס לאפשרות של תשלום בכניסה לאתר, יש להשאיר אופציה לתפעול לילי.

5. חניות:

יורם אמיר הציג סקיצה, המשתתפים העלו את ההערות הבאות:

יש לדאוג לחניוני ספיגה (נטיעות) יש לחשוב על פתרון לנכים, שלביות בכצוע. יש לדאוג לאלמנטים של בטיחות תנועת-המבקרים במגרשי החניה.

6. תקציב לשחזור. עומר מוסר שיש צורך ב - 10.0 מ' שקל.

התחייבות: ח.מ.ת. - 3 מ' שקל, מוא"ז - 3 מ' שקל. רשה"ט - 3 מ' שקל.
חטיבת ההתישבות - בנושא תכנון ותשתיות - לבדיקה.

רשם: טל פרי.

TELEFUNI S.A.

Schrägaufzüge - Standseilbahnen - Weinbergaufzüge
Ascenseur inclinée - Funiculaire - Funiculaire de vignoble

Tochtergesellschaft der
A.K. GEBAUER & COIE Zürich

BIRMENSCHORFERSTRASSE 273
BANK: SCHWEIZ. KREDITANSTALT
HAUPTSTZ 8021 ZÜRICH
TELEPHON: 01/XXXXXXX
FERNSCHREIBER NR. XXXXXX

1000 Lausanne 2, rue du Malpas
Téléphone 021/ 22 93 21

OREN METOS

General Manager

Nehustan Elevator Industry, Inc.
Eilat Road

Tel Aviv / Israel

0041 - Telefon: 01/7615011
Telex: 59861

HR ZICHEN

HR NACHRICHT VOM

UNSER ZICHEN

ES/ir

8055 ZÜRICH POSTFACH

2.5.1983

Re: Gramla Inclined Elevators

Dear Sirs,

With reference to our recent discussion held in our works in Switzerland we have to inform you that the inclined elevator on pretended steel ropes as initially suggested cannot be realised due to various technical reasons and the high degree of inclination.

We have studied faisable version as follows:

- Track in reinforced concrete ready to be painted to match the environment
the track can be provided on two different angles as drawn on sketch A-2
Track elements can be hung on top footing and anchored every 10 - 15 meters
concrete track elements are designed to guide the car and counterweight

- Machine Room

the machine room must be on top of track in extension of top landing either in extension to the track or burried

- Car Design

the car will be of elegant design suitable for 6 persons.
The car will be fully glazed on all four sides and will have swing out windows in the direction of travelling for natural ventilation. The roof of the car can be either solid or equipped with a lifting window. We are sure that the passengers will still feel as a part of the nature while travelling in the car.

./.

לצי, שלום!

הצתק של מכתב
בנאשא "ש'נאע"

Lawrence Belkin

לורנס בלקין. ארכיטקט architect

רח' מגיני נגבה 5, הרצליה. טל: 03-477-399
MEGENAY NEGBA 5, HERZLIA

1/2
1/2
13.7.83

Lawrence belkin

June 23, 1983

Ernst Studer
Export Manager
Telefun AG
Birmensdorferstrasse 273
CH-8055
Zurich, Switzerland

Dear Mr. Studer:

This letter is in reference to our project for the Gamla Inclined Elevators. I have enclosed a copy of your May 5, 1983 letter to Oren Metos of Nehustan. Mr. Metos suggested that I write to you directly.

You suggest in your letter the use of a system which you have recently installed. Unfortunately, the system does not meet our needs. You stated that the elevator mounted on steel ropes "cannot be realized due to various technical reasons and the high degree of inclination." Because you do not state what these reasons are, it is difficult for me to intelligently relate the problem to our program. I can, however, affect the matter of the slope. I am enclosing a revised section, taken from locations other than the location originally planned. These lower slopes may solve the problem.

Mr. Studer, the government agencies for whom I am working have been in active correspondance with a West German firm which manufactures a transportation system called "Trans-mobile." This firm has supplied typical blueprints, photos, and other material. Although I am convinced that an inclined elevator solution will be superior, I have insufficient information.

Please do for me the following:

- Take as an example the "Castle Project" shown in your brochure. Apply the same system, with a slightly smaller car (20 passengers), to my vertical section. Describe the system and estimate its cost, F.O.B.
- Take as a second example the Vineyard utility elevator at Twann, shown in the brochure. Enlarge the cabin to as close to 20 persons as you can without abandoning the steel wire system, and provide the minimum enclosure required by law. Describe the resulting system and estimate its cost, F.O.B.

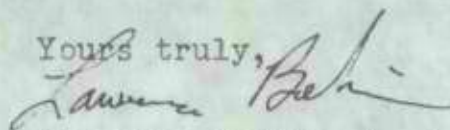
לורנס בלקין, ארכיטקט
רח' מנשי נגבה 5 הרצליה טל:
MEGENAY NEGBA 5. HERZLIA

Send me this information, and any illustrative material you can. From your responses, I will be able to draw the appropriate cost information, and we may proceed with more detailed planning if your firm is to do undertake the project.

Because of the long delay between my initial request to Nehustan and your unfortunately inadequate response, I ask you to respond this time more promptly.

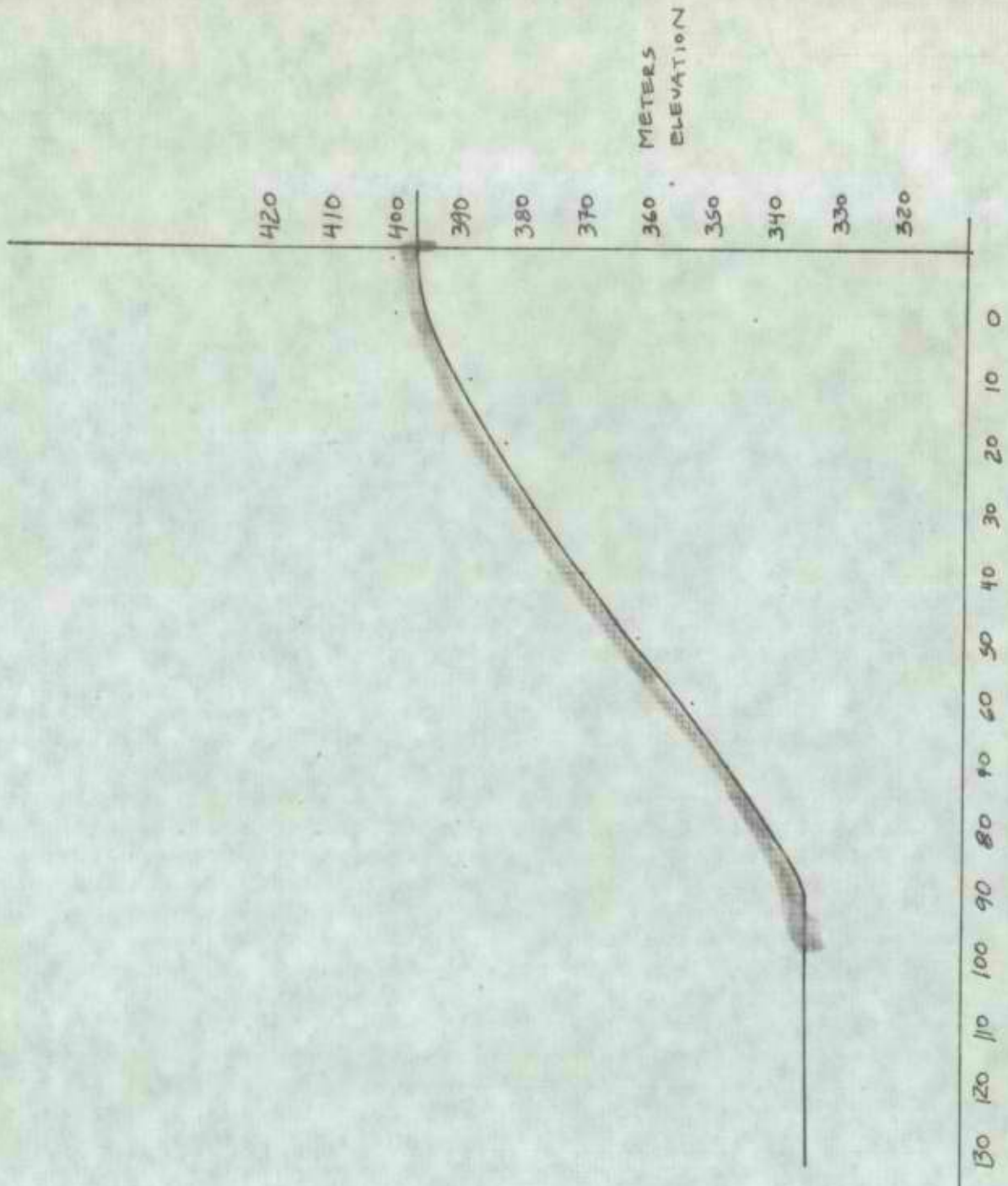
Remember please, that our program calls for two inclined elevators, each on the profile I have enclosed with this letter; a cabin of twenty persons; and minimum luxury (for our purposes, as an example, the walls of the cab could be of steel net or steel fabric, and passengers could be required to stand rather than sit).

Yours truly,

Lawrence Belkin, Architect

Lawrence Belkin, Architect
Megenay Negba St. #5
Herzlia 46383
Israel
Tel: 3-477-399

PROFILE OF SLOPE. REVISED LOCATION; GAMLA INCLINED ELEVATION

A car design as described by Lawrence Belkin without having solid walls or roof is not permitted by the lift authorities. The car must be absolutely safe and people are to be protected from falling off the car.

Landing Accesses

Landing accesses will have to be equipped with landing door, having mechanical and electrical interlocking. Access platforms will have fences or a parapet.

The described version has already been made by TELEFUNI SA. and does not bear any unknown factors or risks.

We would be pleased if you could pass this information on to Mr. Lawrence Belkin and are at your full disposition for any further queries that may arise.

Yours faithfully,

TELEFUNI SA

ppa.

ERNST STUDER
EXPORT MANAGER

Economy and quality

Every installation is designed and executed according to individual customer requirements. For reasons of economy, however, and to the advantage of the customer, mass produced components are used wherever possible. The connection with the parent company is very useful here.

The cars are made of sheet steel, alloyed panels, with glazed sections or nearly all-glass. Open platforms are used mainly for utility elevators.

For open-air tracks, the optimal type is selected on the basis of topographic and local circumstances. An off-ground sectional steel track may be used or, if the underground structure permits, standard rails are selected.

In case of irregular terrain or longer paths on hill-sides, heavily prestressed steel cables are used which are nearly invisible in the natural environment.

In areas of heavy corrosion, e.g. near a sea shore, the track may consist of prefabricated concrete elements.

tuellement une application prévue. Un spécialiste expérimenté est bien entendu à votre disposition pour vous conseiller personnellement en toute connaissance de cause.

Economiques et opérants

Chaque installation est projetée et exécutée selon les désirs individuels. Pour des raisons de prix de revient (et au profit du client), on utilise des composants de série dans la mesure du possible. Dans ce cas, les relations étroites entre la filiale et la maison-mère s'avèrent très précieuses.

Les cabines sont construites en tôle d'acier, alliages légers et en verre, ou sont pratiquement entièrement en verre. Pour les transports de matériels, on utilise souvent des plateformes ouvertes.

Pour les installations exploitables à l'air libre, on choisit un type idéalement adapté en fonction des conditions topographiques et locales. C'est ainsi que par exemple la voie de roulement peut être constituée de corps profilés en acier, situés à une distance plus ou moins grande du sol, ou, au cas où le sol s'y prête, sous forme de rails usuels.

Conveniente nel prezzo e efficiente

Ciascun impianto viene progettato e costruito secondo le esigenze individuali. Per ragioni di costo (e a profitto del committente) si cerca però di usare il più possibile elementi fabbricati in serie. E' qui che si sente di più, e in modo vantaggioso, il contatto con la casa-madre.

Le cabine sono costruite in lamiera d'acciaio, lega leggera e vetro, oppure sono quasi completamente di vetro. Nel caso di monta-carichi, invece, sono molto usate le piattaforme aperte.

Per gli ascensori all'aperto viene sempre scelto il modello più congeniale alle condizioni topografiche e locali. La linea può in tal modo essere posata su sostegni in acciaio profilato appoggiati direttamente sul terreno oppure più o meno sollevati da esso; oppure, se il sostegno è sufficiente, la linea può essere costituita da rotaie.

Nei casi invece di profili ondulati, oppure di pendii molto lunghi, si impiegano spesso forti cavi in tensione, i quali hanno anche il vantaggio di essere praticamente invisibili e di non disturbare quin-

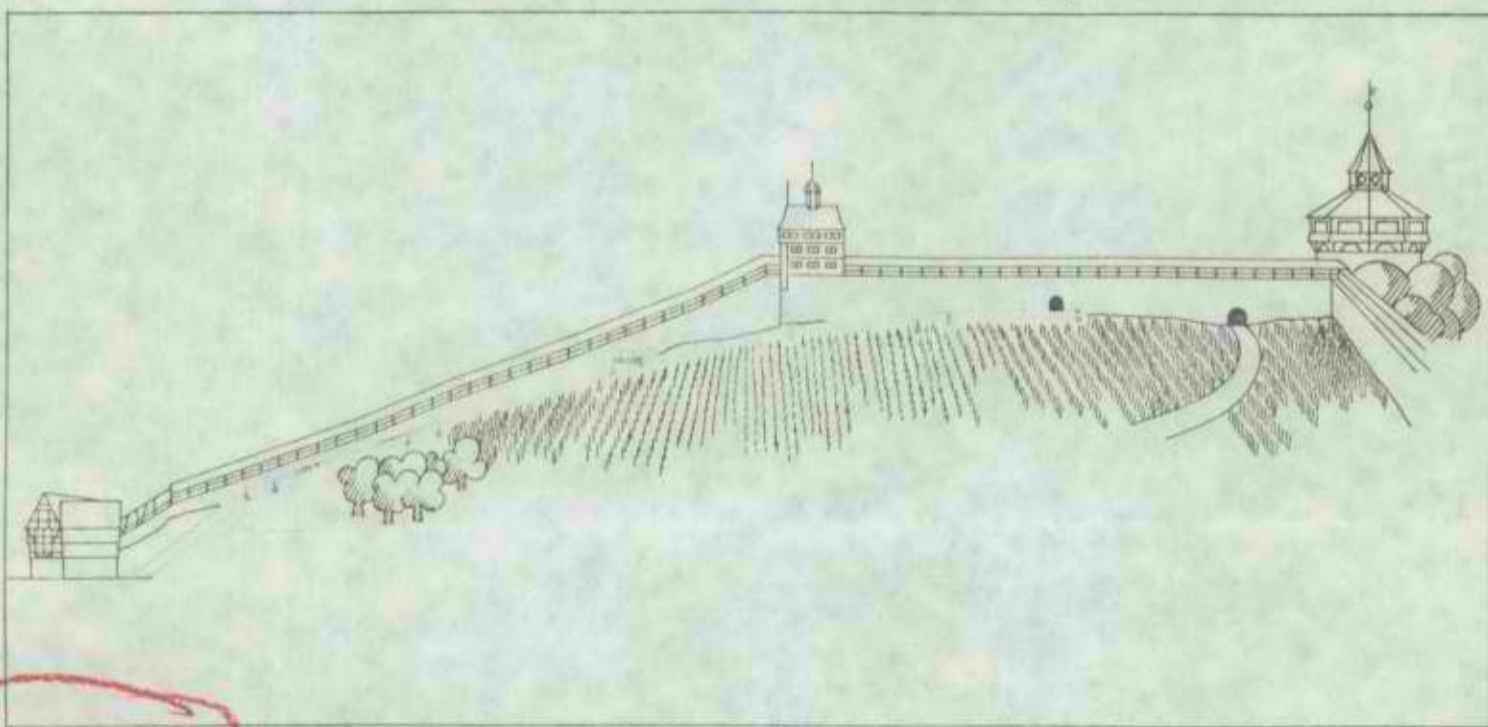
Preiswert und gut

Jede Anlage wird nach den individuellen Wünschen einzeln geplant und gebaut. Aus Kostengründen (und zum Vorteil des Kunden) werden jedoch wenn immer möglich serienmässig hergestellte Bauteile verwendet. Die Verbindung zur Mutterfirma macht sich hier sehr angenehm bemerkbar.

Die Kabinen bestehen aus Stahlblech, Leichtmetall, sind verglast oder bestehen fast vollständig aus Glas. Vorwiegend für Materialbahnen werden auch offene Plattformen eingesetzt.

Für die im Freien laufenden Bahnen wird der jeweils ideale Typ nach topographischen und örtlichen Verhältnissen gewählt. So kann die Fahrbahn als Stahlprofilkörper mehr oder weniger vom Boden abgehoben werden oder, wenn entsprechender Untergrund vorhanden ist, als Geleise ausgeführt sein.

Bei gewellten Profilen oder bei längeren Hängen werden oft stark vorgespannte Drahtseile als Fahrbahn verwendet, welche dazu den Vorteil fast völliger Unsichtbarkeit im Gelände aufweisen.

Castle Project

One of our castle projects

An inclined passenger elevator is planned to provide transportation from downtown to a spectacular castle. Path length about 250 m, level difference 60 m. The car will have a capacity of 30 persons, is designed to accommodate a wheelchair, and will have a speed of 2 m/s.

L'un de nos projets pour l'aménagement de châteaux

Directement du centre de la ville vers un château digne d'être visité. Longueur env. 250 m, différence de niveau 60 m. Il s'agit d'y installer un ascenseur incliné pour 30 personnes, accessible aux sièges roulants et se déplaçant à la vitesse de 2 m/s.

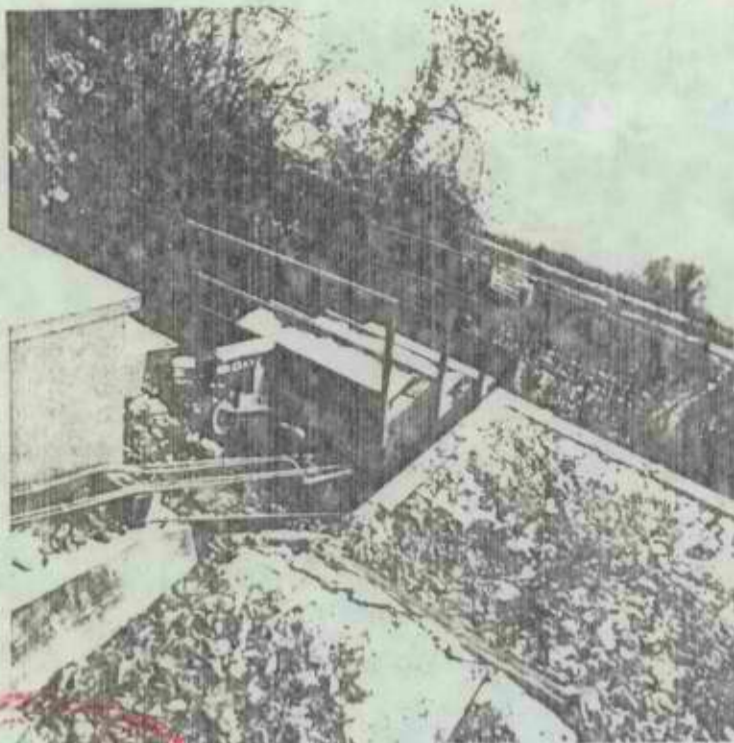
Un nostro progetto per castelli

Accesso diretto dal centro-città ad un castello che merita di essere visitato. Lunghezza: 250 m circa, differenza di livello: 60 m. Soluzione: un ascensore inclinato. La cabina deve avere una capacità di 30 persone, essere accessibile a sedie a rotelle ed avere una velocità di 2 m/sec.

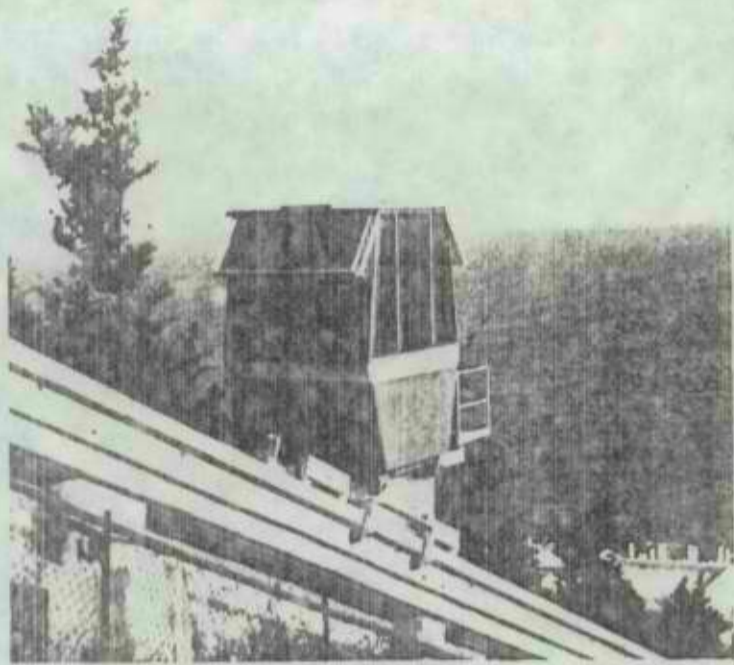

Eines unserer Burgen-Projekte

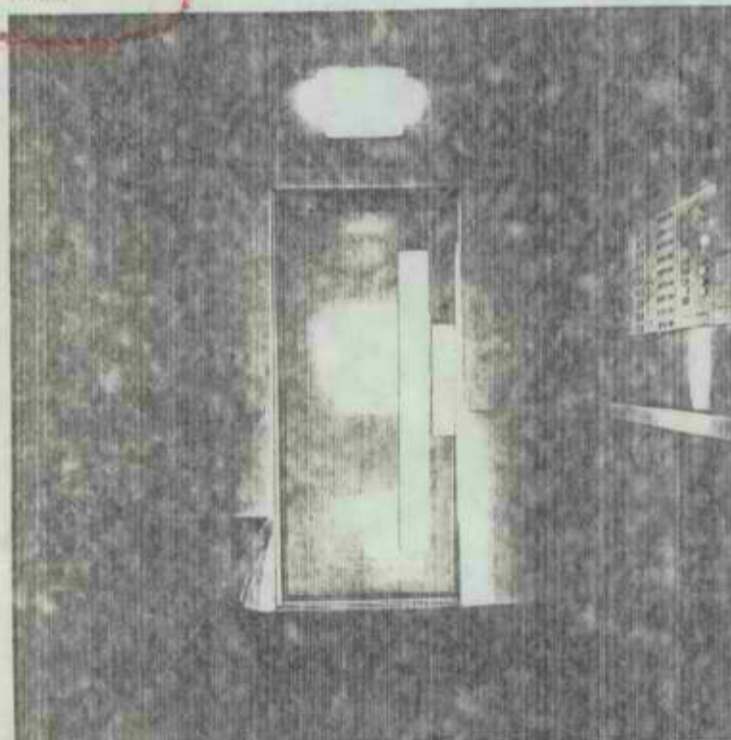
Vom Stadtzentrum direkt zur Erschließung einer sehenswerten Burg, ca 250 m Länge, 60 m Höhenunterschied, soll ein Schrägaufzug entstehen. Die Kabine soll 30 Personen fassen, rollstuhlgängig und 2 m/sec schnell sein.

Twann

Nizza

Steffisburg

Erlinsbach

Ascensore in vigneto, a Twann, lago di Bienna

Da da oltre 10 anni questo ascensore inclinato, con piattaforma a tre piani, assolve il suo duro compito di trasportare persone, utensili e merci dalla strada al posto di lavoro. La qualità Teifim è una qualità che dura!

Hotel Cap Ferrat, Nizza (F)

Ascensore inclinato dall'albergo alla spiaggia. Studiata per resistere al clima marittimo, la linea è costituita da elementi in calcestruzzo prefabbricato che non necessitano di manutenzione alcuna. Accesso separato per lo scompartimento bagagli.

Casa per anziani a Steffisburg presso Thun

Cabina che permette condizioni ideali d'esercizio, con sedile a panchina, portata di 800 kg, accessibile anche a sedile a rotelle, larghezza della porta prevista anche per la sedia a rotelle. La regolazione variabile garantisce la massima precisione d'arresto ed un'accelerazione e frenata particolarmente dolci.

Casa a terrazze, Erlinsbach

Il pozzo (o galleria) chiuso, in calcestruzzo, è adatta perfettamente a qualsiasi ascensore inclinato. Porte di accesso su ambo i lati, dimensionate in modo da permettere anche il trasporto di mobili, regolazione variabile, numero facoltativo di fermate, suono di servizio.

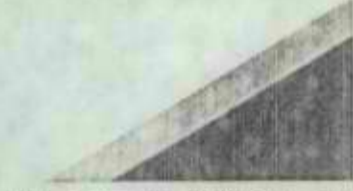

Weinbergaufzug in Twann am Bielersee

Seit nicht allzu vielen Jahren erfüllt dieser Schrägaufzug, eine dreistufige Plattform, seine strenge Aufgabe, Personen, Werkzeuge und Güter von der Strasse zum Arbeitsort zu befördern. Teifim-Qualität ist dauerhaft!

Hotel Cap Ferrat, Nizza (F)

Schrägaufzug vom Hotel zum Meerbad. Abgestimmt auf das Meerestadium besteht die Fahrbahn aus nichtrotierenden und völlig wartungsfreien Betonsegmenten. Separatzugang für das Gepäck-Transportabteil.

Altersheim in Steffisburg bei Thun

Betrieblich ideal ausgelegte Kabine mit Sitzbank, 900 kg Tragkraft, rollstuhl-gängig, Türbreiten auch für Betten geeignet. Die stufenlose Regelung garantiert extreme Haltegenauigkeit und besonders sanfte Beschleunigung/Verzögerung.

Terrassenhäuser, Erlinsbach

Der geschlossene, betonierte Schacht eignet sich ideal für jeden Schrägaufzug. Zugänge beidseitig, auch für Mobilitransporte genügend dimensioniert, stufenlose Regelung, beliebige Haltezeitanzahl, betriebssicher.

4/7/83

הכנסות ממימון - 83/84
הוצאות מימון

2000	הכנסות ממימון 1/7/83	2000
1250	הוצאות מימון	2000
2560	הכנסות ממימון + הוצאות מימון	2000
1000	הוצאות מימון	2000
340	הכנסות ממימון	2000
7150	הכנסות ממימון	2000
715	הכנסות ממימון	2000
5000	הכנסות ממימון	2000
12865	הכנסות ממימון	2000

הכנסות ממימון 10%
הוצאות מימון 10%
הכנסות ממימון 13%
הוצאות מימון 80%

הכנסות ממימון

אשר / 1/83
מ/83

ההתחדדות הציונית / הטיבת החמישורת
חבל - הגליל
המדור לתכנון הפיתוח

כ' במסד חש"ג
1 ביולי 83

החברה הממשלתית להיירות
י אב תשלג = 24. 7. 83
ת"ק .....

פרוטוקול ישיבת ועדה היגודי לאתר גמלא ט-23.6.83.

היו"ר הקבוע, טר אריאל עמיעד הציג את עמדתו (טורנדיל) והעביר את המסמך בישיבה זו לידי בן רובין (רובינא) מושה"ט.

השטח: רובינא - טנחל אנף המורה רשמי. חגי גילת - טנחל ח"ח טחוז עמוך - רש"ט. גיל - נציג קק"ל. גבי עדיג - טכונ לחקר הגולן. יוסי זל טנחל אנף בצוק - ח.ט.ת. יגאל אמירי - טחנדט ויועץ טנוע. לארי בלקין - אד' הטחזור. יורט אוהיר - טחנדט/ טחכנן חניות + תנועה. גדי כחן - טנחל אנף טכנון - ח.ט.ת. נחוט טלצר - אד' - טחכנן טרכז המייריט. על טרי - רטרנט למיירות - ההטחדדות הציונית. עוטר ערן - טנחל טרוויקט גמלא.

1. יגאל אמירי - הציג מרטיט טכניטט של הטורנדיל.
2. הוחלט ~~לשנות~~ השנוע יהיה טורנדיל.
3. עוטר ערן - מרכז, גדי כחן ועל טרי יהוד צווה לבדיקה כלכלית של הלופות למטלולית אטטרייט (קצר, בינוני, ארוך).
4. אד' נחוט טלצר הציג סקיצה של הטבנה. השטחטיט העלו את ההערות הבאות:
יש להמריד בין החלק הטטורי והחלק התרבותי. השער עריך לחיות בעל טטר טחטיט, שלביות בהקטטה, חיות ריט 2 טונקטיות יש צורך בטטרד נוסף. יש צורך לתת פתרון לעוטר לילה, ככ"ל לאנטי הטרויט (טלחנות וכו'). יש לוחיטט לאטטרות של השלוט בכניסה לאתר, יש להטאיר אומציה לתטקול לילי.
5. חניות:
יורט אמיר הציג סקיצה, השטחטיט העלו את ההערות הבאות:
יש לדאוג לחניוני טטיגה (נטיקות) יש לחטוב על פתרון לגניט, שלביות בבצוע.
יש לדאוג לאלטנטיט של בטיחות תנועה-הטבקריט בטגרטי חחניה.
6. תקציב לטחזור. עוטר טוטר טיט צורך ב - 10,0 מ' טקל.
החחיבדות: ח.ט.ת. - 3 מ' טקל, טוא"ז - 3 מ' טקל, רש"ט - 3 מ' טקל.
חליבת והחמישורת - בנוטט חכנון ווטתיות - לבדיקה.

רשמי: טל טרי.
M

תאריך: יד' תמוז תשמ"ג
28 יוני 1983

טימוכין: 6401/165

אגודה חקלאית שיתופית בע"מ

לכבוד

שפי כהן
_____

שלום רב..

הנדון: ועדת היגוי גמלא.

ביום שלישי כד' תמוז תשמ"ג (5 יולי 1983) בשעה 07.00 בבוקר
נפגשים באתר גמלא.

על סדר היום:

1. סיור באתר הפירות ושחזור.
2. קביעת מיסום לטרמינל תחתון של המונורייל.
3. קביעת מקום למתקן לטיפול בכיוב באתר.
4. אישור שינוי תוכניות מכנה מבקרים וחניות.
5. קביעת סדרי עדיפויות בביצוע עבודות לפי תקציב מאושר.

נא לדייק.

בברכה,
ח/סיוני
אריאל עמיעד

אינג' א. שטוק בע"מ תכנון והנדסה

חברה הממשלתית לתיירות
כ"ח שבט תשע"ג = 13. 3. 83
ת"ק.....

תל-אביב 20.02.1983

לכבוד
מר אריאל עמיעד
מועצה אזורית רמת הגולן
רחבת האיזוף 2
קצרין 12-400

א.נ.

הנדון: תכנון מוקדם לרכבל קורנוע כרכרות לאתר גמלא.

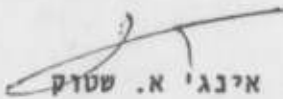
בהמשך לשיחותינו בנידון ר"צב המפרט הטכני אשר הועבר על ידי לחברות באירופה וביפן כדי לקבל הצעות ראשוניות לרכבלים או אמצעי תחבורה אחרים לאתר גמלא. לפי הטופוגרפיה וכמות הנוסעים בשעת שיא נראה לי כרגע שרק רכבל עונה על הפרוגרמה אבל אולי אפשר לצרף אמצעי תחבורה נוסף לתקופת שפל למרות שמבחינה כלכלית ברגע שמקימים רכבל אין לאפשר כל גישה אלטרנטיבית למקום לא ברכב ולא ברגל כפי שהתברר גם בראש הנקרה.

כמוכן העברתי את החומר לאדריכל הקשור בפיתוח מתקני תיירות בארה"ב אשר ינסה גם לקבל הצעות בארה"ב.

לדאבונו לרגל החורף והעומס שיש על יצרנים וספקים בתקופה זו להשלים מתקנים שבתכנון ובהפעלה הרי אני צופה שנוכל לקבל את ההצעות רק בחודש אפריל, מאי 83. מיד עם קבלת ההצעות אזוט דיון לקידום הנושא.

התקבל

בברכה ובכבוד רב

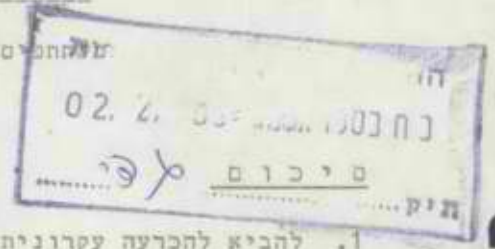

אינג' א. שטוק

העתק: החברה הממשלתית לתיירות
רשות שמורות הטבע

פרוגרסה למרכז מבקרים גמלא - חלוקה נפחי תצוגה
סכום פגישה מיום 18.1.83

מלחמה: עומר ערן, צביקה מעוז, דידי קפלן, דרור פכזר, אייל יקואל, חגי גילת

1. להביא להכרעה עקרונית של המינהלת לגבי רמת מרכז המבקרים: אזורי או מקומי.
2. בסידה ויוחלם כי מרכז המבקרים הינו מקומי קייסוה שתי הצעות חליפיות לחלוקה נפחי התצוגה:

א. 70% ביה גידול טבע
20% ארכיאולוגיה - גמלא
10% אינפורמציה כללית על אחרים נוספים לבקור

ב. 60% גמלא - טבע וארכיאולוגיה
40% אינפורמציה כללית על הגולן

3. המנהלה חבקה הצעות להכנון-בצוע התצוגה למרכז מבקרים גמלא. לאחר בחירת המהכנן-מבצע ימשך ההליך הכתיבה של התוכנה המפורטת.

רשם: חגי גילת

העתקים

חברי מנהלה הפרוייקט - ג.ד. נ
מנהל הרשות,
המהכנן.

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

ירושלים, 21.10.82

מספרנו: 8427

אל: אינג' א. שטוק

הנדון: בדיקת אמצעי השנוע בין דיר קרוח וגמלא.

שלום רב,

בהמשך למכתבך בנושא, התבקשתי על ידי מנהל הפרוייקט מר ע. ערן להעביר אליך נתונים על ה"ספיקות" החזרות של המשתמשים באמצעי ההובלה במרחב גמלא.

לא ניתן כמובן בשלב זה של התכנון לנקוב במספר המשתמשים המקורב החזוי באתר. עם זאת ניתן להעריך על פי שורה של הנחות את היקף המבקרים שיהיה על אמצעי ההובלה שיבחר לשנע מדיר קרוח לגמלא.

קיבולת האתר בגמלא, על פי תוכניתו של אדריכל ל. בלקין הינה 2000 מבקרים בו זמנית. על פי נתון זה ועל פי הפרוגרמה המשטכמת לאתר, הבסיס לתכנונו הינו כ-300 אלף מבקרים בשנה, כאשר בשעת שיא ביום שיא מתון יבקר בגמלא כ-1500 מבקרים.

על פי למוד התפלגות המבקרים באמריס דומיט, כפי שצויין בפרוגרמה שהוכנה בנושא, הרי שהיחס בין תיירות החוץ והפנים הינו 65 ו-35 אחוז בהתאמה. עם זאת אנו מניחים שבשנות ההרצה הראשונות ועקב מיקומו ואופיו של האתר תהיה פרופורציית המבקרים הפוכה; כלומר כ-65 אחוז תיירות פנים. לפיכך בשעת שיא נצפה לכ-1000 ישראלים ולכ-500 תיירים.

אנו מניחים כי רק מחצית מהתיירים ירדו לגמלא ושחציתם יסתפקו בהגעה לאתר, ביקור במרכז המבקרים ותצפית על גמלא.

לעומת זאת בקבוצה הישראלית המרכיב של שני הנוער והקבוצות המאורגנות על ידי מוסדות חנוך יהוו לפחות כמחצית מקבוצה זו.

2/...

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

- 2 -

אנו מניחים כי הישראלים הן כבודדים והן כקבוצות של בני נוער ואחרות, ישהו
באתר שהייה ארוכה יותר בהשוואה לתיירים. לכן הטבירות לירידה לגמלא לגבי הישראלים
גבוהה יותר. עם זאת ועל בסיס ההנחה שהישראלים ישהו באתר שהייה ארוכה יותר,
יתכן כי חלקם ינצלו את אמצעי השנוע בכרוך אחד בלבד - לעלייה לגמלא לדיר
קרוע.

לסכום, להערכתנו ניתן להניח שמכלל 1500 המבקרים בשעת שיא ביום שיא מתוך
ישתמשו כ-700 - 600 מבקרים באמצעי השנוע. מטפר זה אינו מיוצג כמובן ימי שיא
בהם העומס בשעות השיא יהיה כמובן גדול יותר. ברור שנתון זה תלוי ביותר בכח
המטיבה של האתר בגמלא שהינו פועל יוצא של רמת והיקף הפתוח באזור הנחפר
והמשוחרר.

עצויין כי באתר החרטון, בעונת הגלישה ובשעות השיא בשבתות מסיע הרכבל כ-750
מבקרים לשעה. להערכתנו, סדר גודל דומה של מבקרים יהיה על מערכת השנוע בגמלא
להעביר כפי שהצוי לעיל.

ב ב ר כ ה

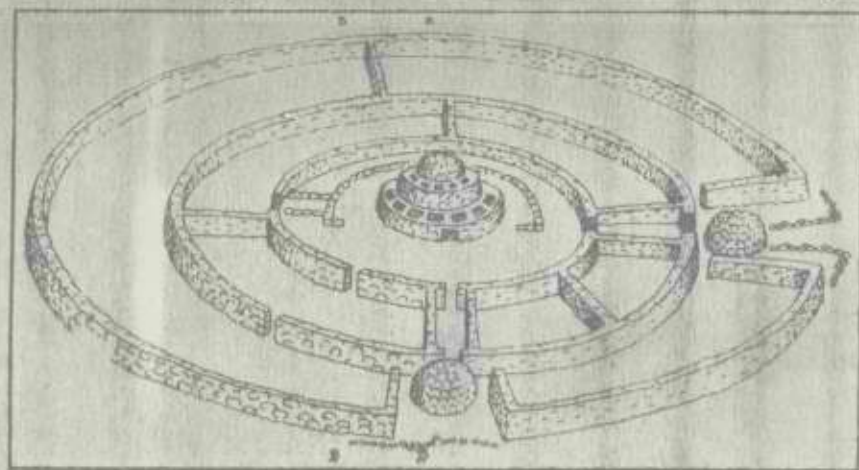

גדי כהן
מתכנן

העתקים: מר ע. לוטן, מנכ"ל;

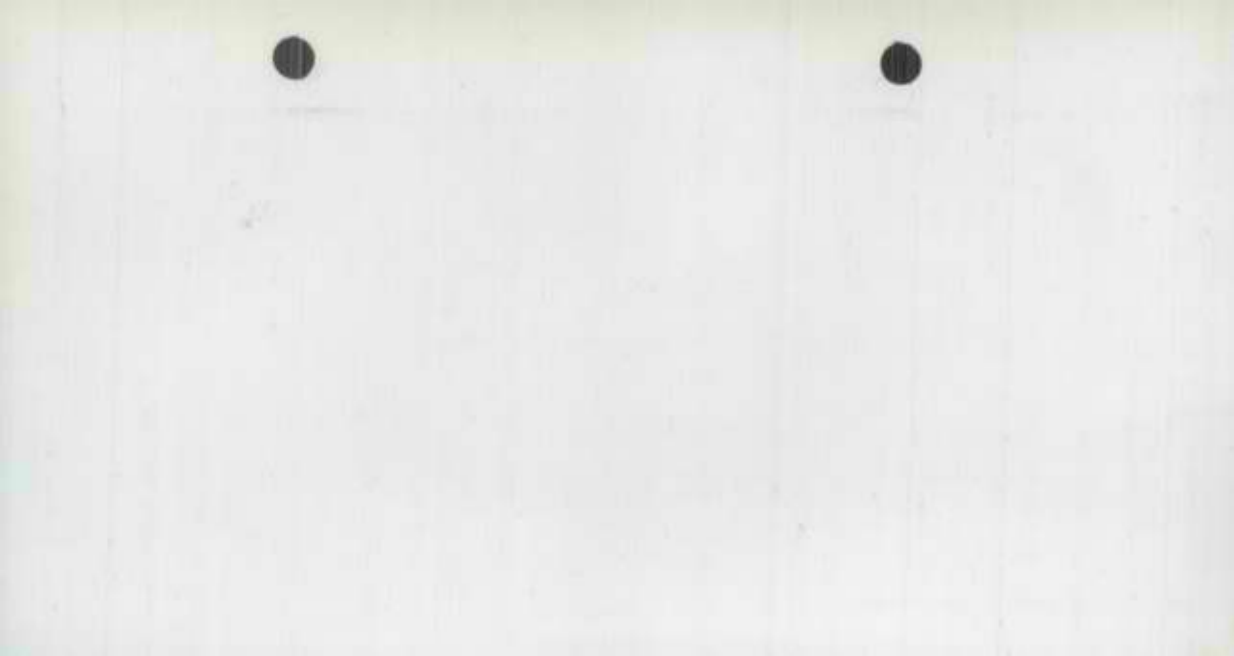
מר ע. ערן, מנהל הפרוייקט;

מר נ. מלצר, אדריכל;

מר ד. רובין, ר.ש.ט.

רוג'וס אל-הירי
ציור של המבנה במקורו

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

ירושלים, 10 בנובמבר 1982

מספרנו: 8508

סכום דיון צוות היגוי גמלא מתאריך 9 בנובמבר 1982

השתתפו: מר א. עמיעד, מר א. מאיר, מר ע. ערן - מוא"ז גולן
אינג' א. שטוק - יועץ לפתרונות השנוע באתר.
מר ד. רובין, מר ח. גילת, מר א. יקואל - ר.ש.ט.
מר צ. מעוז - ארכיאולוג רמת הגולן.
מר ע. הרפז ומר ט. פרי - המח' להתיישבות - חבל הגליל.
גב' ע. רוטמן - ק.ק.ל.
אדריכל נ. מלצר - מתכנן האתר.
מר י. זלץ, מר י. שלזינגר/והח"מ - חמ"ת.

בחלק הראשון של הדיון דיווח הארכיאולוג צ. מעוז על השלמת החפירה בעיר קרוח, וסקר את הממצאים. בכנסייה הביזנטית בכפר ששטחה כ-170 מ"ר ניתן להקצות מקומות ישיבה לכ-70 איש.

השלמת החפירה בשנה הבאה, עד לגבולות השתרעות הכפר, תצריך חודש עבודה של 20 פועלים ושני ארכיאולוגים.

גם עונת החפירה בגמלא הסתיימה. הושלם בסיסו של המגדל העליון. בשנה הבאה תושלם בניית שחזור החומות בין ביה"כ למגדל, על מנת להשלים את מסלול הסיור הקטן (המלבן הפנימי הקטן).

אדריכל נ. מלצר הציג מספר אלטרנטיבות למיקום אמצעי שינוע שהוצעו בעבר. אינג' א. שטוק מסר אינפורמציה ראשונית על נושאי תפעול, כושר ההובלה בספיקות המתוכננות ובעיות הנדסיות הכרוכים באמצעים השונים, אדריכל מלצר הציג כמו כן תוכנית רעיונית לפריסת הפונקציות השונות במרחב, התקיים דיון בנושאים אלה, סוכמו מספר נושאים כדלקמן:

1. נשארו למעשה שני אמצעי הובלה העשויים להתאים למטרה (רכבל, חד-פט) כאשר כבר בדיון הראשוני הובהר כי לרכבל עם קרונות להובלת 4-6 נוסעים יתרון ניכר.

2/...

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

-2-

אינג' א. שטוק יקבל חומר מחו"ל ויצג לצוות נתונים על עלויות ואפשרויות למקום תחנות המוצא והיעד, ע"פ חתכים שיעביר לו אדריכל מלצר, וע"פ המיקום שנבחר לנושא.

2. מיקום מרכז המבקרים ותחנת המוצא של אמצעי השנוע יהיה מדרום מערב למגרש החנייה הקיים כיום. אדריכל מלצר יכין לפגישה הבאה שתי אלטרנטיבות תכנוניות למיקום: מגרש החנייה, מרכז המבקרים (אולמות התצוגה, ההקרנה וכו') והמרכז "המסחרי" (מסעדה, בית קפה, חנות מזכרות וכו') ותחנות מוצא ויעד לאמצעי השנוע. ההיקפים של הפונקציות הנ"ל יהיו ע"פ הפרוגרמה המוסכמת ע"י הצוות. אלטרנטיבה אחת תציג רכוז של כל האלמנטים של מרכז המבקרים במבנה מרכזי אחד בסמוך לשפת המצוק. האלטרנטיבה השנייה תציג פצול של הפונקציות השונות במרחב בין דור קרוח ותחנת המוצא של אמצעי השנוע.

פרוגרמה להיקפים של התצוגה תוכן במשותף ע"י נציגי ר.ש.ט. וארכיטולוג המוא"ז ותמסך לאדריכל מלצר.

סיכום: גדי כהן - מתכנן

העתק: למשתתפים
צוות הנהלת החמ"ת

גכ/מד

26.10.82

התאחדות הנמשלות... ירושלים
16.11.82
126

לכבוד
מר א. שוק
יועץ לתכנון
שדרה בן
הל אביב

א.ב.

הגידון: אפשרויות תנועה בין דיר קרוח לגמלא.

מצדפה כזה מפה של אזור גמלא בק.מ. 1:2500 עליה מסומנות
שתי החוריות אלטרנטיביות לסיקוס רכבל וכן גליון בו נחרטים החטים
מחאימים בק.מ. 1:500.
שטחים דגישים במיוחד מפיחת שימור סכע מסומנים על גבי
המפה כירוק.
חבית לסיקוס המעליות, כשהרון אלטרנטיבי, וכן החטים מחאימים
יועברו לידן בימים הקרובים עם השלמת מפוי המפה בק.מ. 1:500.

בכבוד רב
נ. סלצר

- העתקים: מר ע. עסיעד-מו"אז גולן
- מר ד. רובין-הרשף שמורת הטבע
- מר ג. כהן-החברה הממשלית להגידון ✓
- מר ע. ערן-מנהל הפרויקט
- מר ל. בלקין-אדריכל

נחום מלצר. אדריכל רח' אמיל זונה 4, ירושלים 93107 טל. 02-661720
14.11.82

המשלחת להחייבות
11 אילול תשנ"ב 21. 11. 82
188

לכבוד
מר א. שפירא
יועץ הנדסי
שד' בן גוריון 85
תל אביב

א.ב.

החייבות: גמלא - דיר קרוח, רכבל

מצ"ב תכנית וחתימה לקו רכבל מוצע מידר קרוח לגמלא.
לכדיקתך.

לכבוד רב
נ. מלצר

העמקים: מר א. עמיעד - פוא"ז גולן
מר ד. רובין - רשות שמורות הטבע
מר צ. מעוז - ארכיאולוג רמת הגולן
מר ג. כהן - ה.מ.ח. ✓
אדריכלי בלקין
מר ע. ערן - מנהל פרויקט

תאריך: א' כסלו תשמ"ג
סימוכין: 17.11.82

ה' 25. 11. 82
נ 1 מלוח העלון 82
תיק 36

פרוטוקול ועדת היגוי במלא ישיבה מיום 9.11.82.

1. התקיים דיון על אמצעי השינוע בנוכחות אורי שטוק. סוכס שאורי שטוק יבדוק תוך חודש פרטים על רכבל ומנווירייל הנראים כאלטרנטיבות הסבירות, נשמרת ללרי בלקין זכות פרעור.
2. סוכס סנקודת המוצא לאמצעי שינוע אלה יהיה באזור (בערך באמצע הדרך בין אתר ההנצחה ושביל הירידה).
3. כל השירותים למבקרים ירוכזו בסביבות נקודת המוצא.
4. האדריכל מלצר יגיש תכנית כנ"ל. הוא יגיש גם אלטרנטיבה של ניצול המבנה הביזנטי כמרכז תצוגה.

רשם: אויאל עמיעד

העמק : חברי ועדת היגוי במלא.

אבני איתן
אורטל
אלוני הבשן
אליעד
אלרום
אניעם
אביק
בני יהודה
נבעת יואב
גשור
הר אודם
יהונתן
כפר חרוב
מבוא חמה
מיצר
מעלה במלא
מרום גולן
מרכז חיספית
נאות גולן
נוב
נווה אטיב
נטור
עין זיוון
קלע
קשת
רמות
רמת מגשימים
שיאון
שגל

מדינת ישראל

אגף העתיקות והמוזיאונים

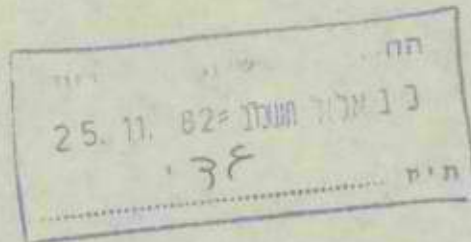
משרד החינוך והתרבות

מחוז דתה הבולן

תאריך: ב' כסלו תשמ"ב
18 נובמבר 1982

מספר: תי/02

לכבוד
מר א. שוק
יועץ הנדסי
שר' בן גוריון 85
ח"א 64514

רכבל גמלא

נכבדי,

1. קו הרכבל דיר קרוח - גמלא מקובל עלי. תחנה התחנה נקבעה כסיור עם אר" מלצר במרחק כ-250 מ' מחומת גמלא העתיקה.
2. כסיור הובר שניתן בנקודה זו או מעט מזרחה (50 - 20 מ') להחביא את התחנה התחנה ע"י חשיכה כמדרון הבנוי ניר רך. אבקש בהכנות המפורט של הרכבל לראוב להסתרתה טעיני המסחל מאחר גמלא ע"י "קבורתה" כמדרון והפנייה הזית התחנה ושרותיה מזרחה (בפעלה הרכבל) ולא לכוון גמלא.
3. במחשבה לטווח ארוך רצוי להביא בחשבון תחנת ביניים ואו רציף טריקה וטעינה לצורך נישא למושב החזיון האור קולי בקו גובה 300. כדאי גם נקודה זו לשלב בהכנות המפורט.
4. מכיוון שברב החוואי אין אתר גמלא נראה מן הרכבל ולהיפך ולא קיים ערך נופי משמעותי לנטיעה עצמה רצוי להנמיך את הקרוניות בנטיעתן ככל האפשר קרוב לקרקע על מנת ליצור השרעה מינימלית לנוף ולתצפית טייר קרוח.

בכבוד רב

בני מעוז
ארכאולוג מחוז בולן

העתיקים:

1. מלצר - אדריכל
2. ערן - מנהל טרויקס
3. רובין - רשות שמורות הטבע
4. ג. כהן - ח. מ. ת

צמ/חש

מדינת ישראל

אגף העתיקות והמוזיאונים

משרד החינוך והתרבות

מחוז רמת הנולך

תאריך: י"ט כסלו תשמ"ב
5 דצמבר 1982

מספר:

לכבוד

ועדת הנזי רונ"ם אל הירי
מועצה איזורית נולך
קצרין

רונ"ם אל הירי - הצעת חפירות ופיתוח ארכאולוגי

אחר רונ"ם אל הירי נתגלה לראשונה בשנת 1968. מאז ביקרו בו רבים, אך לא נתבצעה בו שום עבודת מחקר ארכאולוגית. האתר ממוקם כ-5 ק"מ מזרחית לגמלא, בין יובלי נחל הדליות ליובלי נחל טמק. בסביבתו נימצאים אתרים ארכאולוגיים נוספים - מתחם שעבניה, כפרים כלכוליתיים, ודולמנים רבים. האתר הוא מתחם סעגלי, הבנוי 3 סעגלי אבן חר - מרכזיים, ובמרכזם גל אבנים גדול. קוטר המתחם - 156 מ'. המעגלים בנויים מאבנים מקומיות בבניה יבשה, ונשמרו בהם מספר קטעי קירות בנויים. למתחם שני מתחם - האחד לצפון-מזרח והאחר לדרום-מזרח. תכניתו המדויקת של האתר, שימושו ותאריכו אינם ידועים. הצעת מחקר זו באה לנסות ולענות על שאלות אלו. הכוונה היא להגיע למצב בו נוכל לשחזר חלק מהמבנים במתחם, לחשוף את המבנה המרכזי ולאפשר ביקור קהל באתר.

הצעתנו היא לבצע השנה עבודות מחקר, חפירה, ושיחזור, באתר יחד עם הכשרת דרך, מגרש חניה והקמת מבנה חפית לביקורי קהל.

הצר הארכאולוגי כולל פינתי קירות מאוחרים ושיחזור חלקי של אחת הכניסות מן החוף לכיוון המרכז. לפני שחזור זה יש צורך במדידה מדויקת ושרטוט תכנית, הישוב של כמויות האבן שיש לענות, תכנון השחזור, ומחקר בשטח ובספריות. פתיחה ושחזור אתר המעברים יאפשר ביקור נוח לתיירים באתר שאיננו אפשרי היום.

לוח זמנים מוצע: א. ביצוע עבודות המחקר התאורטי, מדידות, צילומים וסימון פרידים לפינתי חורף - אביב 1983

ב. יולי - אוגוסט 1983 - עונה חפירות ושחזור בת 6 שבועות.

(באלפי שקלים)

הצעת תקציב לפרויקט החפירות ברונ"ם הירי

	א. ינואר - יוני
30 ימי עבודת מחקר (לפי 2000 ש"ל ליום)	60
14 ימי ב"ם	33.6
5 ימי צילומים	30
הדפסת צילומי שטח	5
הדפסת צילומי אויר	5
מדידות	30
	<u>163.6</u>

ס"ה

(באלפי שקלים)

72
60
150
360
86.4
1080
20

1828.4

ס"ה

ב. הפירות בקיץ
36 ימי עבודה מנהל הפירה
36 ימי עוזר בהפירה
שופל + משאית להטיסה ימים
טרקטור + עגלה לפינוי אבן מקומי
36 ימי ג'ים
30 פועלים
צורך בניה ושחזור

ס"ה עלות הפרויקט (במחירים משוערים לאוגוסט 1983):
1.992.000 שקלים

רון לביא

ארכאולוג

7.12.82

לכוב
מר נוסה ערן
מפעלי רמת הגולן
אזור התעשייה
קצרין

שלום רב

הכרזת כריכת הקצינים - הצעת שכר מחכונ

להערכתך היקף העבודה יגדל להיות נרחב ולא ניתן לקבעו כעת אלא על סמך מדידה ואחרי התחלת עבודת החכונ.

על סמך ההערכה ליו"ל, שכר המחכונ המבוקש לעבודת השיטוח הוא 3.6%, שהוא תעריף המי ימום לעבודה שיטוח.

הוצאת כסיעה ואשל ישולמו כנהוג בשדות הממשלתי.

בכבוד רב
נחום סלצר

Handwritten notes:
 ותיאור
 אדריכלים והנדסאים
 27.6.83
 קמ"ר ואלון

19.6.1983

לכבוד

Handwritten address:
 מ.י. 2645 ירושלים
 קמ"ר - סימון 38
 קמ"ר - סימון 2645 ירושלים

א.ב.

הנדון: אמצעי סינוע לאתר גמלא

להלן לוטה דו"ח סיור לבדיקת מערכת "הטרנס-מוביל" (טונורייל) שתוצרת
 חברה "רולבה" (לפי שיטת "דמאג") מאופרמטאל, מערב גרמניה כאמצעי מוצע
 לחסעת מבקרים לאתר גמלא.

בברכה

Handwritten signature

מהנדס יגאל אמירי

רשות - גמלא

דו"ח סיור למתקני מונורייל "רולבה" במערב גרמניה

8-10.6.1983

משתתפים : מר עומר ערן - רשות גמלא
מהנדס יגאל אמירי - מהנדס יועץ

במסגרת סיור זה נתבקשנו לבדוק התאמת מערכת "טרנס-מוביל" (מונורייל) מתוצרת חברת "רולבה" (לפי שיטת "דמאג") מאופרטל, מערב-גרמניה כאמצעי להסעת מבקרים לאתר גמלא וממנו.

במהלך הסיור נערכו דיונים במשרדי החברה בהסתתפות המנכ"ל והמהנדס הראשי ונערכו 2 סיורים יומיים לפארקים מסחריים שבהם מותקנות מערכות מונורייל דומות. פארק "פנורמה" הממוקם 160 ק"מ מדיסלדורף ופארק "טיבולי" שהוקם בדרום גרמניה דרומית לקובלנץ.

1. תיאור כללי

"הטרנס-מוביל" תוצרת חברת "רולבה" מיוצר לפי שיטת חברת "דמאג" ומהווה אמצעי להובלת נוסעים למרחקים קצרים המחוכנן בידע שנרכש בפיתוח ויצור מתקני שינוע העשיתי. הרכב הדו מושבי מונע חשמלית בפיקוד אוטומטי ונע על פס פלדה (מונורייל) שבצידו פסי צבירה שדרכם מועבר הזרם החשמלי המשמש להנעת המנוע.

2. הרכב "טרנס-מוביל"

הרכב בנוי משלד פלדה מצנורות מרובעים מגלוונים ומעטפת פיברגלאס. על גב הרכב מושב מרופד לשני נוסעים, משענת אחורית וסוגר כסחון בהיקף. ההנעה על ידי מנוע העשיתי מתוצרת "דמאג" בהספק 2 קווס/שעה. הכח החשמלי מועבר מפסי צבירה המותקנים בצידו של הפס המוליך לנברשות ובאמצעותן למנוע. העברת הכח מהמנוע לגלגל ההנע על ידי המסורת גלגלי חכוך ורצועת גומי משוננת ביחס 1:14.

3. ההנעה החשמלית

ההנעה החשמלית היא במתח של 42 וולט, זרם ישר, באמצעות טרפו הממוקמים במרחקים של 50 מ' לאורך הפס המוביל. אספקת החשמל לטרפו ממקור הכוח על ידי כבל תת-קרקעי משורין. מתח חשמלי נמוך זה נבחר על מנת שניתן יהיה להניח את הפסים בסמוך לפני הקרקע. למערכת בת כ-50 רכבים נדרש הספק של 100 קוואט/שעה, כן דרוש גנרטור עזר להפעלת המערכת במקרה של הפסקת חשמל.

4. המסילה

המסילה מורכבת מקטעי פסים שארכם 7 מ'. קימים 3 סוגי קטעים : ישר, קטע לסיבוב אופקי ימני או שמאלי וקטע אנכי לירידה או עליה. קטעי הפס מיוצרים מחומר ר.ס.ט במשקל 19.50 ק"ג/מ' המוגן בפני קורוזיה בצפוי אבץ בעובי 80 מיקרון ומיוצרים בהליך לחיצה קרה. פני הפס הבאים במגע עם מערכת ההנע של הרכבים מצופים בחומר מיוחד למניעת שחיקה ויצירת מגע. עובי הפס 5 מ"מ, רדיוס הסיבוב האופקי 5 מ' ורדיוס הסיבוב האנכי הוא 10 מ'. עמודי המסילה כל 7 מ'. הביסוס (בחנאי גרמניה) בקרקע על ידי יסוד מבטון בקוטר 0.5 מ' ובעומק 1.0 מ'.

5. הפעלת "הטרנס-מוביל"

הרכבים פועלים בזוגות. אחד לאחר השני הוך שמירה על מרחק בטחון יוצאים הרכבים לאורך הפס. המבקרים עולים על הרכב ולוחצים על מתג הפעלה הנמצא במרחק יד. הרכב הראשון נע לאחר שהרמזור מהבהב בצבע ירוק. הרכב השני יוצא לדרכו רק לאחר שהרכב הראשון עבר את מרחק הבטחון של 25 מ'. לאחר עזיבת הרכב השני את תחנת המוצא נעים 2 רכבים נוספים לנקודת היציאה. הכוונת המערכת מבוצעת אוטומטית על ידי מערכת רמזורים. הרכבים מגיעים לתחנה הסופית, נעצרים אוטומטית, הנוסעים יורדים והרכבים ממשיכים לנקודת האיסוף שבתחנה הסופית וחוזר חלילה. מהירות הנסיעה היא כ-7 קמ"ש בשיפועים של כ-30% ו-10 קמ"ש בשיפועים של עד 5%.

6. העברת - מידע

ניתן להתקין ברכבים מערכת להעברת מידע מילולי שחופעל או על ידי קבלת הוראות מכבל ההזנה החשמלי או על ידי הפעלה אוטומטית של מפסק חשמלי שיוחקן על הפס במרחקים מתוכננים.

7. תוואי-המערכת

נבדקו אפשרויות התקנת המערכת ב - 3 אלטרנטיבות :

אלטרנטיבה א' - זהה לתוואי הרכבל המוצע וארכה כ - 850 מ' .

אלטרנטיבה ב' - מתחנת הכוצא עד לאוכף גמלא באורך של כ - 1,500 מ' .

אלטרנטיבה ג' - זהה לאלטרנטיבה ב' אך כוללת תחנת ביניים .

יכולת ההעברה המתוכננת היא 580 נוסעים/שעה ויכולת ההעברה המעשית היא כ- 500 נוסעים / שעה . המרחק בין שני הפסים יהיה בין מינמום של 2 מ' ומרחק מכסימלי של 40 מ' המאפשר התקנת קו אספקה חשמלי בודד . במקרה זה ימוקם הטרפו במרכז בין שני הקוים .

8. התחנות

למערכת יהיו שתי תחנות עליונה שתשמט כחחנת מוצא ותחנת גמלא . באלטרנטיבה ג' תבנה גם תחנת ביניים .

תחנת המוצא (התחנה העליונה) תקורה ותשמט גם כתחנה לאחסנת רכבים. בתחנה מערכת פיקוד מרכזי, מוטף החזוקה, מחסן כלים, וחלפים, טרנספורמטור ובנרטור לשעת חרום . בתחנה יתוכננו פסי אחסנה במקביל לפס הראשי. רדיוס הסיבוב לפס הראשי 5 מ' ולכל פס נוסף 2 מ' . המעבר מפס אחסנה לפס הראשי וחזרה על ידי הפעלה חשמלית מכנית בפיקוד מרכזי .

9. כח-אדם

כח האדם הנדרש להפעלה הוא מפעיל בכל תחנה . במקרה של אלטרנטיבה ג' ידרשו 3 מפעילים כולל המפעיל בתחנת הביניים .

10. בטיחות

המערכת תוכננה ונבדקה בהתאם לתקני מכון"ה-טוף" המערב גרמני לפי תקני וחוקי היצור התעשייתיים הגרמנים .

א. מעצורים - קיימים ברכבים 2 מערכות מעצורים. מערכת א' בולמת הרכב עם הפסקת מערכת החשמל למנוע. מערכת ב' פועלת על עקרון צנטרפוגלי הבולם את הרכב על הפס כאשר מהירותו עולה על המהירות המתוכננת. בקדמת הרכב מוחקנת זרוע בטחון המפעילה את המעצורים כאשר נוגעת במכשול או מופעלת ידנית על ידי הנוסע. במקרה והרכב מגיע לתחום בטחון של 25 מ' מאחורי הרכב שמלפניו מופעלים המעצורים אוטומטית והרכב נעצר .

ב. מעקה בטיחות - הנוסעים מוגנים על ידי מעקה בטיחות בדומה לנוסעים ברכבל כסאוח.

ג. מהירות הנסיעה - מהירות הנסיעה נמוכה, והרכב יציב .

ד. אספקת החשמל - במתח 42 וולט המאפשר מגע בפסי הצבירה .

ה. גובה מעל פני הקרקע - כ-0.5 מ' בלבד .

11. אחזקה

א. ביקורת יום-יומית לאורך הפס בנסיעה לפני הפעלת המערכת לקהל הנוסעים.

ב. חיזוק ברגים כללי - פעמיים בשנה .

ג. החלפת מעצורים - פעם בשנה .

ד. החלפת נברשות - בהתאם לנדרש .

ה. מבחן כללי יסודי שנתי לכל חלקי המערכת .

בבדיקה מקפת שנערכה על ידנו במערכת הפועלת זו השנה השביעית ברציפות נמצא שהמערכת עבדה כ - 9,000 שעות הפעלה, התקלות נדירות, שטח מחסן האחזקה מצומצם ומספר החלפים מועט . בביקורנו במקום לא נמצאו רכבים בתיקון .

לפי דברי היצרן יסופקו חלפים בסיסיים יחד עם המערכת. הסוכן יחויב להחזיק מלאי של חלקי חילוף ובמקרה הצורך יסופקו חלפים נוספים על ידי היצרן ישירות מהמפעל מידית במשלוח אוירי .

12. תקלות בנסיעה

- א. במקרה של תקלה ברכב בעליה ידחוף הרכב מאחור את הרכב הפגוע לתחנת המוצא.
- ב. במקרה של תקלה בירידה ישוחררו המעצורים על ידי איש האחזקה והרכב יגלוש בספוע.
- ג. ניתן להסיר רכב כהפס על ידי הרמתו (מסקלו הכולל 75 ק"ג) בעזרת 2 עובדים.
- ד. במקרה של הפסקת זרם כללית יופעל גנרטור עזר ותחודש ההפעלה הסדירה.

13. הזמנה, יצור, אספקה והרכבה

- א. ההזמנה - ניתן לחלק את ההזמנה ל - 2 חלקים . הזמנת הכנון והזמנה כוללת .
- ב. יצור - לאחר קבלת ההזמנה הכוללת תיוצר המערכת במפעל תוך 6 - 4 שבועות .
- ג. הובלה - בדרך האויר ע"י "קאל" או בדרך הים .
- ד. הרכבה - כחודש (בחנאים סטנדרטיים גרמנים) על ידי צוות מקומי בן 4 עובדים בפיקוח נציג המפעל .
- ה. הרצה - כ - 14 יום לאחר הרכבת הרכב הראשון על הפס .
- ו. זמן ביצוע כולל - בחנאי גרמניה כ - 3 חודשים לאחר אישור התוואי המתוכנן על ידי המזמין .

לוח זמנים זה הינו בהתאם לתנאי הרכבה ממוצעים בגרמניה . בגלל תנאי השטח בגמלא והתוואי המוצע ידרשו עבודות הכשרת מסלול והתאמה מקומית של שיטות הביסוס לתנאי הקרקע והמסלע שיאריכו וייקרו את הביצוע במקום .

14. מחיר המערכת

המחיר בהתאם לאורך המתקן הוא 1,030 מרק גרמני/מטר אורך בשער המפעל כולל רכבים, תכנון ופיקוח והדרכה על ההקמה בישראל.
לא כלול במחיר: הובלות, ביטוחים, מיסים, שרותי נמל, עבודות הכשרת קרקע, ביטוס, הרכבה וכד'.

15. מסקנות והמלצות

בבדיקה מוקדמות נמצא שלא קיימות בעולם מערכות אלטרנטיביות. מגעים עם מפעלי "האבגאר ואן-רול" יצרן הרכבלים והמונורילים משוויץ נותקו כנראה בגלל חשש מהחרם הערבי.

לאור הדיונים בפסרדי היצרן והסוירים במתקנים הננו להמליץ על מערכת המונוריל מחוצרת "רולבה" כמתאימה לתנאי אתר גמלא מהנימוקים הבאים:

- א. מתאימה לתנאי השטח והנוף ונבלעת בו.
- ב. מורידה למינמום את הפגיעה בערכי הטבע והנוף תוך כדי הרכבת המערכת.
- ג. מאפשרת לנוסע לצפות בנוף, בחי ובצומח מטווח קרוב ביותר תוך קבלת הסברים.
- ד. מאפשרת גמישות בהפעלה.
- ה. אמינה, בטוחה ונוחה לתפעול.
- ו. הנסיעה מהנה, מהווה חוויה לנוסע, שונה מנסיעה ברכבלים ומוסיפה יחוד לאתר גמלא.

רשם : י. אמירי

17.6.1983

מס: אלני 817
מס: 66

תוכן: דבריו של המורה לראש המוסד

רשימה 4 אלני 817:

1. מסלול ג' 2000 ש"ח. אחר תשלום. 2 המילים
2. מסלול ב' 1500 ש"ח. אחר תשלום. 3 המילים
3. מסלול א' 1000 ש"ח. אחר תשלום (10% אחרי תשלום)
4. מסלול ד' 2500 ש"ח. אחר תשלום. 5 המילים

בתיאור המסלול למטה - כל המילים הן מילים. היכולים להיות
כן רק בלידה הילדות.

המורה:

1) למי לא מיליון 1030 ליד ג' - כל המילים, ג' 1000, ג' 1000

הנחה 10%, ג' 1000

2. יחסים המילים 1000 ש"ח ב 10% אחר המילה - הנחה 10% מסך המילים

3. 1 מיליון = 0.39 ש"ח אחר

4. מיליון 10 המילים - כל המילים

5. 10% - 10%

6. המילים המילים המילים (המילים) 1000 ש"ח

7. המילים המילים - 1000 ש"ח. הנחה - המילים? 1000 ש"ח

8. 10 מיליון 10 המילים - 1000 ש"ח

9. המילים המילים המילים - 1000 ש"ח

10. 10 מיליון 10 המילים - 1000 ש"ח

11. 10 מיליון 10 המילים - 1000 ש"ח

מסך - המילים המילים המילים המילים המילים!
כל המילים 1

מחיר המכירה הכולל

$$1030 \times 0.39 \times 850 \times 1.5 = 512,167$$

$$1030 \times 0.39 \times 1500 \times 1.5 = 903,824$$

$$1030 \times 0.4 \times 0.39 \times 850 + 1030 \times 0.39 \times 850 \times 0.5 = 307,300$$

$$1030 \times 0.39 \times (1500 - 850) \times 1.5 + 1030 \times 307,300 \times 0.5 = 698,566$$

מחיר המכירה הכולל (כולל מע"מ) 8%

92,713 3 40,722 2 479,337 2 67,962 1

מחיר המכירה הכולל (כולל מע"מ) 8% 92,713 3

$$241 \times 360 + 5,000 = 34,520$$

החובות - 34,520

$$3 \times 4 \times 360 + 9,000 = 53,280$$

$$= 34,520$$

$$= 53,280$$

$$0.07 \times 100 \times 8 \times 360 = 20,160$$

מחיר המכירה הכולל (כולל מע"מ) 8%

~~67,962~~

$$\frac{67,962 + 34,520 + 20,160}{1.85} = 66,293$$

מחיר המכירה הכולל (כולל מע"מ) 8%

$$\frac{97,482}{1.85} = \frac{193,337}{1.85} = 104,526$$

$$\frac{95,457}{1.85} = 51,598$$

$$\frac{166,183}{1.85} = 89,829$$

מחיר המכירה הכולל (כולל מע"מ) 8%

מחיר המכירה הכולל

$$2,237,030$$

$$2,766,063$$

$$2,028,163$$

$$2,561,196$$

סה"כ המחיר הכולל 250 - N המחיר הכולל 12 - 7
מחיר המכירה הכולל (כולל מע"מ) 8%

המחיר הכולל

ג מ ל א

סיכום מיטיבה שהתקיימה ביום 12.10.83 במטרוי אי.אי.טי.

נוכחים: דיטר כרמן (חברת רולכה - ברטניה), כהנא מלצר, רומי (מטרוי מלצר),
עומר ערו, קיקי טמיר, דוד דוד, יוסף יערי, לרי בלקין, אלדד
ספיבק

נושאים לדיון:

- בעיות חשמל
- כיסוס
- LAY OUT
- בעיות ספציפיות באחר
- טרמינל עליון
- " התחון
- זמני אספקה לחכנון, ליצור, התקנה

החלטות כלליות

1. החכנון יהיה ל-60 קרוביות בהווה, כעתיד 120, כאשר החכנון יהיה לזוגות.
2. הכיצוע בפועל יהיה ל-120 קרוביות מכהיבה: לוח חשמל, כבל.
3. כמות האנשים המימורטית 500 אנשים למטה.
4. כרסן יגיש לנו חכנון מפורט כולל מפרטים, כתבי כמויות והצעות מחיר, לצורך ניהול מה שנזמין בארץ ומה בחו"ל.
- יהיו שתי הצעות: למחנן המסומט למחנן חדש
5. ככל מקרה של רכישה מקומית תכלול ההצעה הכספית של הגרמנים פיקוח שלהם בארץ.

חשמל

1. 400 וולט, 3 פזות.
2. מרחב נמוך 50 וולט.
3. מבקשים מחלה מהרלם כל 10 מטר לחלוח כבל ההזנה החשמלי.
4. הפקוד לתוכנן כך שכמה חזרה מהח (גנרטור) יהיה TIME DELAY בין הטרנז.
5. ככל שרפו יהיה חיבור קיר חוץ ונחלה פאזי.

החברה הישראלית להידות
 חשון תשמ"ג 28.10.83
 תיק 32

כיסום

1. דיטר יודיע לנו מהו הכוח האופקי והאנכי המיחסי על עמוד כוודד.
2. דיטר יחבון לפי המדידות טעם לסרטינל התחונן. הצוות יצא עם דוד דוד ללמוד על החוואי טוטון בטטה ע"י דיטר בעקר על הסרטינל התחונן. כטידה ויוחלט על הזזה בכצע מדידות מקומיות ונעביר לדיטר לשינוי התכנון.
3. סרטינל כינויים יהיה לפי שקיצת התנועה הרצ"ב.

4. לוח זמנים:

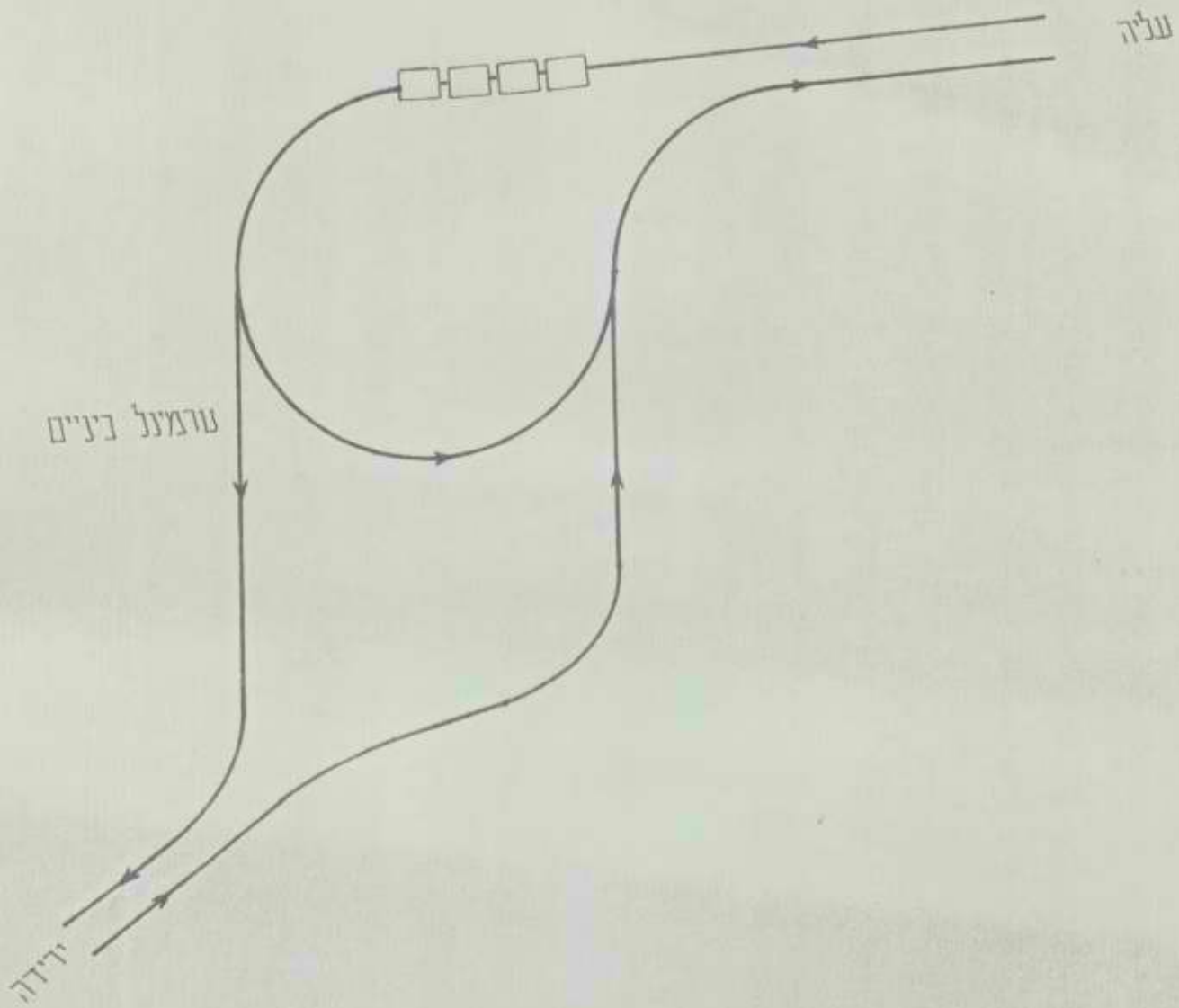
- גמר תכנון גרמני 1.11.83
- 3 שבועות לטיפול שלנו בהצעה שלהם.
- 2 חודשים הרכבה.
- טחקן משומט: 3 שבועות פרוק
- 2 שבועות בדיקה אצלם

(זמן אספקה של הקרוביות גבוה 1 לברר עם עומר הזמנת הקרוביות מידל)

רשימי אלברט סטיבן

סקיצת תנועה מוצעת לערמיןל בניינים

תאריך: כח' סיוון תשמ"ג
9 יוני 1983

סלמוכין: 6401/105

אגודה חקלאית שיתופית בע"מ

לכבוד

1983 כח'
חמ"ט
יוני

החברה הממשלתית לתיירות
כח' סיוון תשמ"ג = 14. 6. 83
30' כח' ת"י

שלום רב..

הנדון: ועדת היגוי גמלא.

מסתבינו: 6401/105 מיום 5 יוני 1983.

ועדת היגוי גמלא תתקיים ביום ה' יב' תמוז תשמ"ג (23 יוני 1983)
בשעה 09.30 במשרדי מפעלי רמת-הגולן ולא כפי שצינתי במסתבי
הנ"ל.

איתש הסליחה.

בברכה,

ב/סיויה
אריאל עמיעד

אינג' - שטוק

אינג' א. שטוק בע"מ תכנון והנדסה

חברה הממשלתית לחירות
כ"ט סיון תשנ"ג = 12. 6. 83
תיק... צ"כ

תל-אביב 31.05.1983

לכבוד
מר אריאל עמיעד
מועצה איזורית רמת הגולן
רח' השיזף 2
קצרי 12-400

..א.ג.

הנדון: תכנון מוקדם לרכבל, קורנוע, כרכרות לאחר גמלא.

בהמשך למכתבנו מיום 20.02.83 ולאחר ברורים חוזרים ונשנים עם החברה שפנינו אליהן, אשר כנראה כולן עסוקות בייצור והרכבה של רכבלים ברחבי העולם הרינו להביא להשומת לבכם:

01. קבלנו הצעה אחת של חברת גרפר מאיטליה אשר מציעה רכבל עם כבל יחיד מסתובב באופן תמידי עם תאים פתוחים ל-2 אנשים. זוהי בערכת פשוטה וזולה יחסית הן לייצור והן להרכבה. הנסיעה של האנשים היא בעמידה ויש לה יתרון של התנגדות קטנה לכוחות רוח והסרון של אקלים בחורף ובתקופות מעבר. הקבולת המכסימלית היא 720 נוסעים לשעה וזמן נסיעה 5 דקות. לאורך הקו יהיו 12 עמודים. המחיר לייצור הוא כ-250,000 דולר ויש להניח שהובלה, הרכבה וחלקי תחנות יגיעו לכעוד 250,000 דולר. זמן תכנון מקובל וייצור כ-6 חודשים, זמן הרכבה והרצה כ-3 חודשים.
02. חברת פ.הי.ב. מגרמניה ענתה לנו שהעבירה את הטפול לחברה מונטז מאוטינו מצרפה ואלה שלחו נציג במסגרת ההצעה לרכבל חיפה והבטיחו להעביר את ההצעה המוקדמת תוך שבועיים לרגל העומס הגדול שיש להם. גם הם מדברים כללית על רכבל עם סלים פתוחים במחיר של 250,000 דולר לייצור ואותו טכום להובלה, הרכבה ותחנות. ובמקרה של רכבל עם קרוניות סגורות מסוכללות יותר, מחיר בערך כפול.

03. חברת דופלמאייר שלחה נציג במסגרת הגשת הצעות לרכבל בחיפה והם הבטיחו להעביר לנו הצעה מוקדמת תוך שבועיים, גם כאן הפתרון והאומדן התקציבי זהה.

לאור כל זאת נראה לנו שאפשר כבר להעריך בברור את צורת הפתרון הסביר, את האומדן התקציבי ולווח הזמנים ולאחר קבלת החלטה עקרונית לפנות לחברות לקבל הצעה סופית מחייבת.

מיד עם קבלת ההצעות האחרות נעביר לכם טבלת השוואה מפורשת והמלצות.

לגבי שיטות אחרות לא הציעו חברות אלה ולא קבלנו גם מארה"ב כל הצעות אשר יכולות לענוה על הדרישות של כמות הנוסעים הנייל.

העתק: החברה הממשלתית לחירות

תל-אביב 82544 ש"י בן-גוריון 85 טל. 240596 (03) ירושלים 92-181 רח' ארלוזורוב 11 טל. 30941 (02)

אינג' א. שטוק

התקבל

הצעה מס' 1000
מחיר 250,000 דולר
מחיר 250,000 דולר
מחיר 250,000 דולר

460/96

19.5.83

לכבוד
מר גדי כהן
החברה הממשלתית לתיירות
רח' קרן היסוד 38
ירושלים

לגדי שלום,

הנדון : תכנית פיתוח סיירות, טיילות ותיירות בגליל העליון המרכזי,
השלמת תכנית פיתוח סט"ת בגליל העליון ורמת הגולן
שיחתנו מיום 13.5.83

בהמשך לשיחתנו הנ"ל קבל נא הערכה של השקעה ;

1. שעות עבודה לתכנית הנ"ל :

מהכנן בכיר	75 ש"ע
מהכנן עוזר	75 ש"ע
טכנאי	50 ש"ע
סה"כ	כ- 200 ש"ע

2. השלום שעות עבודה לפי מחירי משהב"ש.

3. הוצאות נוספות כגון העתקות אור, הדפסת דוח"ות, נסיעות וכיו"ב, ע"י המזמין.

4. משך העבודה כ- 3 חודשים.

בחוקה שהצעה יכולה לשמש כסיס להזמנת העבודה,
ובכבוד רב,

מיכאל בונה

אשר

רבעות בניכודות הטבע

סיכום ישיבה בנושא בבלה מיום 3.5.83 ירושלים.

משתתפים: אריאל עמיד, עמוס תרמו, אביקה מעוז, עמרי טרן, עליזה רופמן, גרין כהן, יוסי זלץ, חגי גילת, דן רובין

1. קצירתם למוח - חוקם ועדה שמכנס בנידון - אריאל עמיד, גרי כהן, עמרי טרן, עמוס תרמו, דן רובין.

2. תקציב -	לוחם המורים הטבע	3
	מחנה גולן	3
	המ"ח	6 (יחזו מטובת חוך שבוע)
	סוכנות	- (רץ בחוץ עמרי של מרזייקטיה כלכליים)
	גוף העמיקות	0.5 (אביקה מעוז יאן מטובת)
		12.5

הוצאות - לעי מסך של עמרי מיום 11/82

המירוח	3.06
שחזור	7.5
סכום עמרי	1.6
סה"כ	12.16

הצעה ראשונית לאמרי תקציב של 26 מליון שקל, הקציב גרעוני ולפטוח מאמך לביים את מארי הכספים.

הצעה שנייה לאמרי תקציב של 10 מליון להמירוח ושחזור, 3 מליון למרכז המבקרים והממיום.

ג ו כ ה: להחליט בישיבה הבאה.

3. הממירוח במארי החלו.

4. מינוע מבקרים - עמרי מביא הצעה למנווייל - קרוניוח ל-2 אנשים, מהמירוח 7-10 קמ"מ, הממירוח למנועה במנוע ער 30%, 440 איש בעטה. אין צורך בסכנים במחנות.

עלות מנקודה A	950,000.-
עלות מנקודה B	1,400,000.-

ג ו כ ה: קצמנייה טקלים את מיטה המינוע מו.

ב. עמרי יבדוק בימרי יטודייה את חנוטה סכניה, מחוקת, בלאי ועלות - יבייה לפשיבה הבאה.

5. מיקום מרכז המבקרים - אריאל מציע סנקבל החלטה בעקבות אמרי המנווייל להקמרה מרכז המבקרים לטה A

המקמה הממירוח והסוכנות חוסמיה בעטה B, המ"ח קק"ל לממירוח וגוף העמיקות בעטה B חוחלט לטכס בישיבה הבאה לאמרי שממנובן יבדוק זיבייה רעיונות המנוויילים.

התקנו המכל הרמיה - 78 Yirmiyahu St, Jerusalem 94467

משרד ראשי: ירמיהו 78, ירושלים 94467 טל. 02-536271; מחוץ למח - בית המוסדות 02-536271

02-536271; מחוץ למח - בית המוסדות 02-536271; מחוץ למח - בית המוסדות 02-536271

מרכז ארמרי - ירושלים ארמרי 02-536271, מטה חלחלב - ירושלים ארמרי 02-536271

אין גמלא

תאריך: ל' ניסן תשמ"ג
13 אפריל 1983

הח' -	א.צ. -	י.ד. -
27.	4.	83
נח אדר תשנ"ג		
32		

סימוכין: 6401/458

הגודה חקלאית שיתופית בע"מ

סיכום פגישה צוות מרכז מבקרים גמלא

משתתפים: חגי גילת, צביקה מעוז, עמר ערן.

1. נידוני הצעות לפרוגרמה למרכז המבקרים. סוכם לפנות למספר מתכננים תצוגה לקבלת הצעות בהתאם לפרוגרמה המוסכמת על השותפים בפרוייקט, נפחי התצוגה והאמצעים ייקבעו לאחר קבלת ההצעות ובחירת המתכנן.

2. פרוגרמה מוצעת:

א. אינפורמציה כללית.

- (1) אתרי ביקור בגולן.
- (2) צירי תנועה.
- (3) שרותי תיירות.
- (4) אדם במרכז הגולן.
- (5) שרידים בשמורת גמלא (דולומנים, דיר-קרוח).
- (6) נוכחות ישראלית בגולן.

ב. תשתית: גיאולוגיה הידרולוגיה אקלים.

ג. חתך צומח.

ד. עולם החי: דורסים.

ה. העיר גמלא:

- (1) גמלא בית הגולן - היסטוריה ומיבנה אורבאני.
- (2) גמלא כפרק מהמרד הגדול.
- (3) הקרב על גמלא.
- (4) סיפור החפירה כאתר ושיחזורו.

רשם: עמר ערן

אגודה חקלאית שיתופית בע"מ

אורי מאיר

תאריך: כג' ניסן תשמ"ג
6 אפריל 1983

סימוכין: 6401/437

*200
מאק קיימ תואל אר
ניכס קאפאקא?*

המשלוחים לחידות
13.4.83
מאק/ק

לכבוד
אריאל עמיעד
יו"ר מינהלת פרויקט גמלא
קצרים.

שלום רב.,

הנדון: תקציב עבודה שנת 1983/84.

תקציב עבודה לשנה הנוכחית הוצע בחודש ספטמבר ואושר עקרונית ע"י השותפים במינהלת המשותפת, למעט הסתייגות מסעיף שינוע עפר בחפירות גמלא, עליו הוחלט לדון לאחר קבלת הצעת מחיר והצעה לפתרון טכני.

אבקש לדאוג לסגירת נושא תקציב שנה הבאה, כדי שאוכל להמשיך להתקדם בתיכנון ולהתחיל ביצוע.

ברצוני להדגיש שאי ידיעת מסגרת תקציב לשנה הבאה, אינה מאפשרת להתקדם בהתאם ללוח הזמנים שנקבע ועלולה לפגוע בביצוע החוכנית לשנה הנוכחית, שיגרום פיגור מתמשך בהמשך.

לטיפולך.

בברכה,
מאק/ק
עמר ערו
מנהל פרויקט גמלא

העחק: דן רובין - רש"ט ירושלים.
ליוסי זלץ - חמ"ת ירושלים.
איתן לויס - יו"ר מועצה איזורית גולן.
עמוס הרפז - מנהל חבל הגליל צפח.
טוביה אשבל - קק"ל חבל הצפון.
אורי מאיר - מנכ"ל מפעלי רמת"ג.
צבי מעוז - ארכיאולוג המחוז.

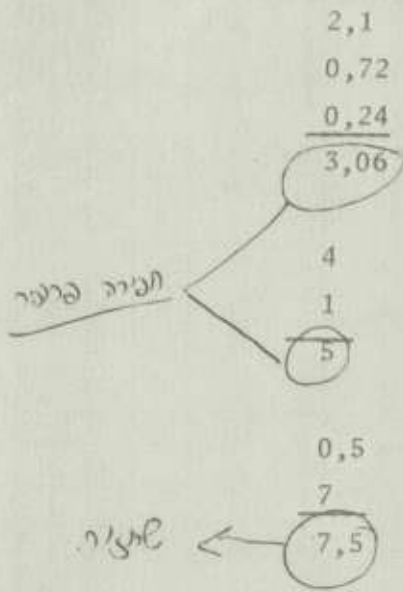
פיתוח אתר גמלא

הצעת תקציב שנת 1983/4

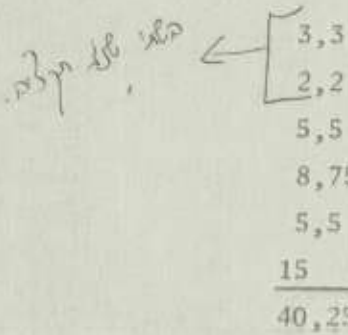
במליוני שקלים - שער דולר 30 ש' = \$ 1

סה"כ שימושים שנת 83/84

סה"כ שימושים

16,1

2,75
1,6
3
3
26,45

א. המשך חפירות גמלא

1. כלכלה
2. שכר עבודה - 4 עובדים קבועים
3. אחזקת ג' יפ 20,000 ש' חודש $\times 12 =$ סה"כ

ב. השקעות חפירות גמלא

1. שינוע עפר
2. ציוד חפירה + שיפורים מחנה חופרים סה"כ

ג. שיחזור + שימור - גמלא

1. שימור
  2. שיחזור + פיתוח שבילי תנועה סה"כ
- סה"כ המשך חפירות גמלא + שימור + שיחזור

באיזור דיר קרוח

- פיתוח שטח 6,000 מ"ר $\times 550$ ש' דונם
חנייה 3,000 מ"ר $\times 725$ ש' דונם
מרכז מבקרים + חנויות + שרותים 225 מ"ר $\times 20,000$ ש' 5,5
מסעדה + מטבח + קפטריה + מחסן 350 מ"ר $\times 25,000$ ש' 8,75
חשמל עד קצה המגרש 5,5
רכבל 15
סה"כ 40,25

- לביצוע מהנ"ל 50% מהפיתוח בשנת 83/84
4% התיכנון
ב.צ.מ. - 15%
מנהלה וכללית - 15%
סה"כ

הערות

1. עלות רכבל נלקחה בחשבון האלטרנטיבה הזולה ביותר של רכבל, הספק 110 אנשים בשעה בשתי קבינות (לפי הצעה מחברת "דובלמייר").
2. לאור הערכת המתכנן שתקופת התיכנון תימשך כ-9 חודשים, נלקחו בחשבון רק חלק מהעבודות הקשורות בפיתוח חלקו העליון של האתר, במידה והתיכנון יתקצר יש אפשרות לקדם את עבודות הפיתוח.
3. כאשר יגמר איסוף הנתונים, תערך תוכנית רב שנתית לפיתוח האתר עד פתיחתו.

רשם: עמר ערן

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

ירושלים, 22.10.82

סטפרנד: 8434

לכבוד

מר א. עמיעד

הטופעה האזורית רמת הגולן

א.נ.נ.

הנדון: השתתפות החמ"ת בנושא תכנון גמלא.

ברצוני להעלות על הכתב ולטכט את אשר הוסכם עליו בפגישה אשר
התקיימה ביום א', 10.10.82 במשרדי החמ"ת בירושלים.

השתתפות החמ"ת בנושא תכנון גולן בשנת התקציב 1982/3 תחא
בסך של 0.5 מ' שקל ותיעד כדלקמן:

0.2 מ' שקל - פארק קצרין;

0.1 מ' שקל - בריכת הקצינים;

0.1 מ' שקל - חאן בנות יעקב;

0.1 מ' שקל - רוג'ס הורי;

סה"כ - 0.5 מ' שקל.

ברצוני להפנות תשומת לבך, כי נושא תכנון גמלא לא קיבל תקצוב מיוחד,
ויבוא לפיכך מה- 1.0 מ' שקל המיועדים לנושא ביהודה גמלא.

בברכה,

נ. פרץ

העתק: מר ע. לטון

מר י. זלץ

מר ג. כהן ✓

החברה הממשלתית להיירות
כ ב א לול תשנ"ב 27. 10. 82
תיק 138

ג' חשון תשמ"ג
20.10.82
6403-57

אגודה חקלאית שיתופית בע"מ

לכבוד
יוסי זלץ
מנהל אגף ביצוע-חברה ממשלתית להיירות
ירושלים.

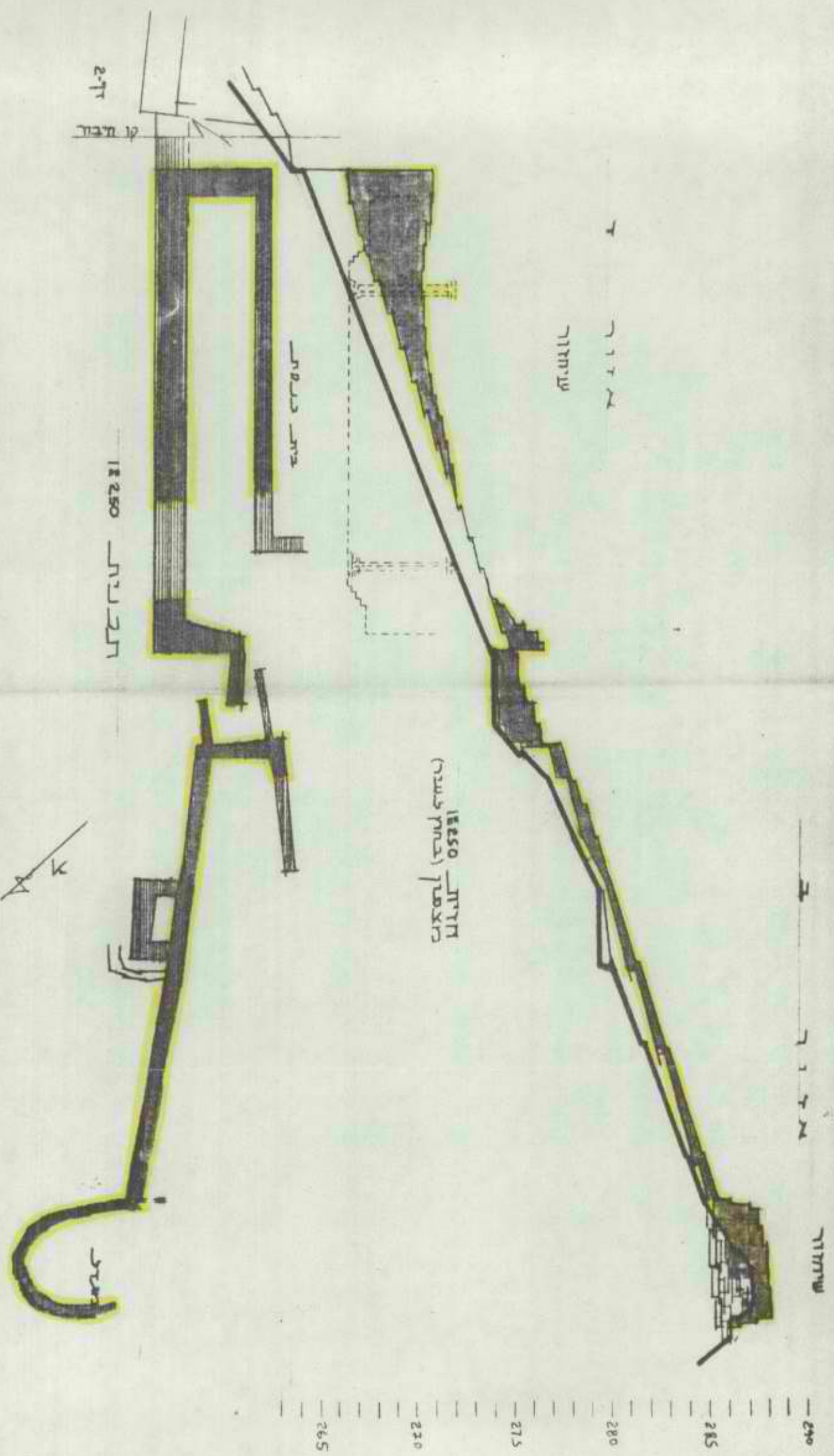
, א.נ.א

הנדון: תוכנית שיחזור אתר גמלא.

כבקשתך רצ"ב תוכנית כללית לשיחזור עתיקות גמלא כפי שסוכם עליהם בוועדת היגוי-גמלא.

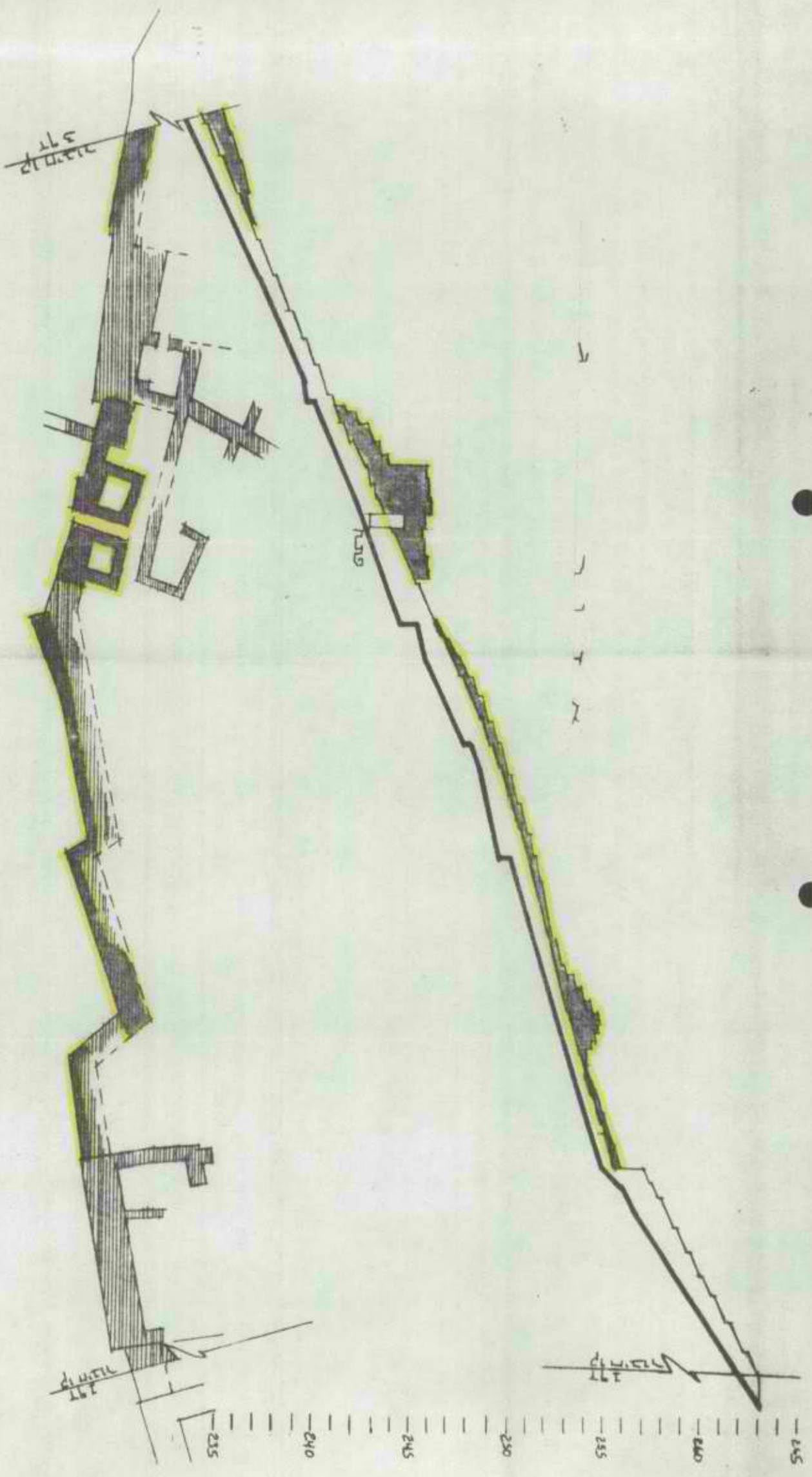
אזור התכנון הוא אזור חומת העיר בצד המזרחי של העיר.

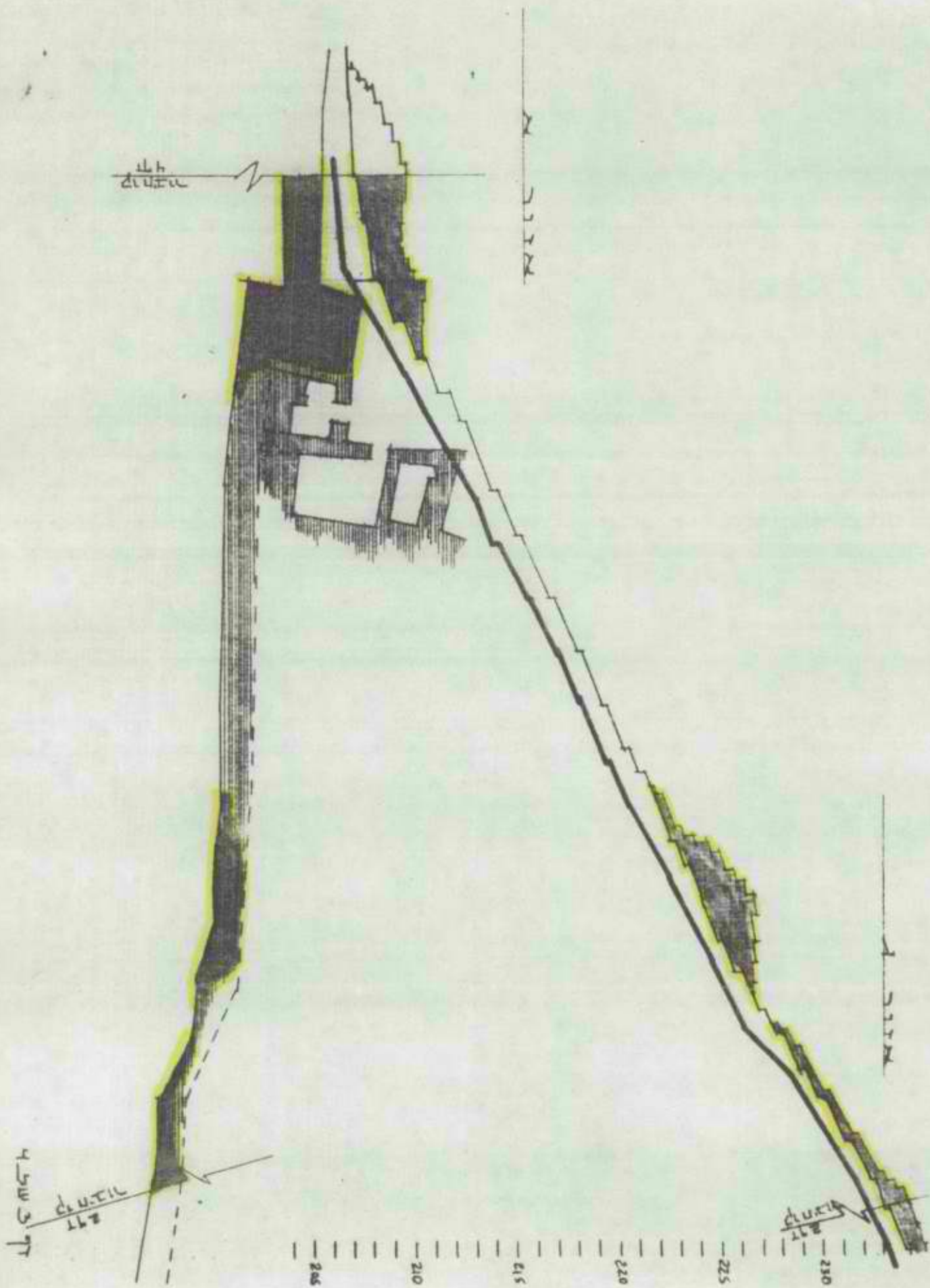
ב ב ר כ ה
עומר
ערן

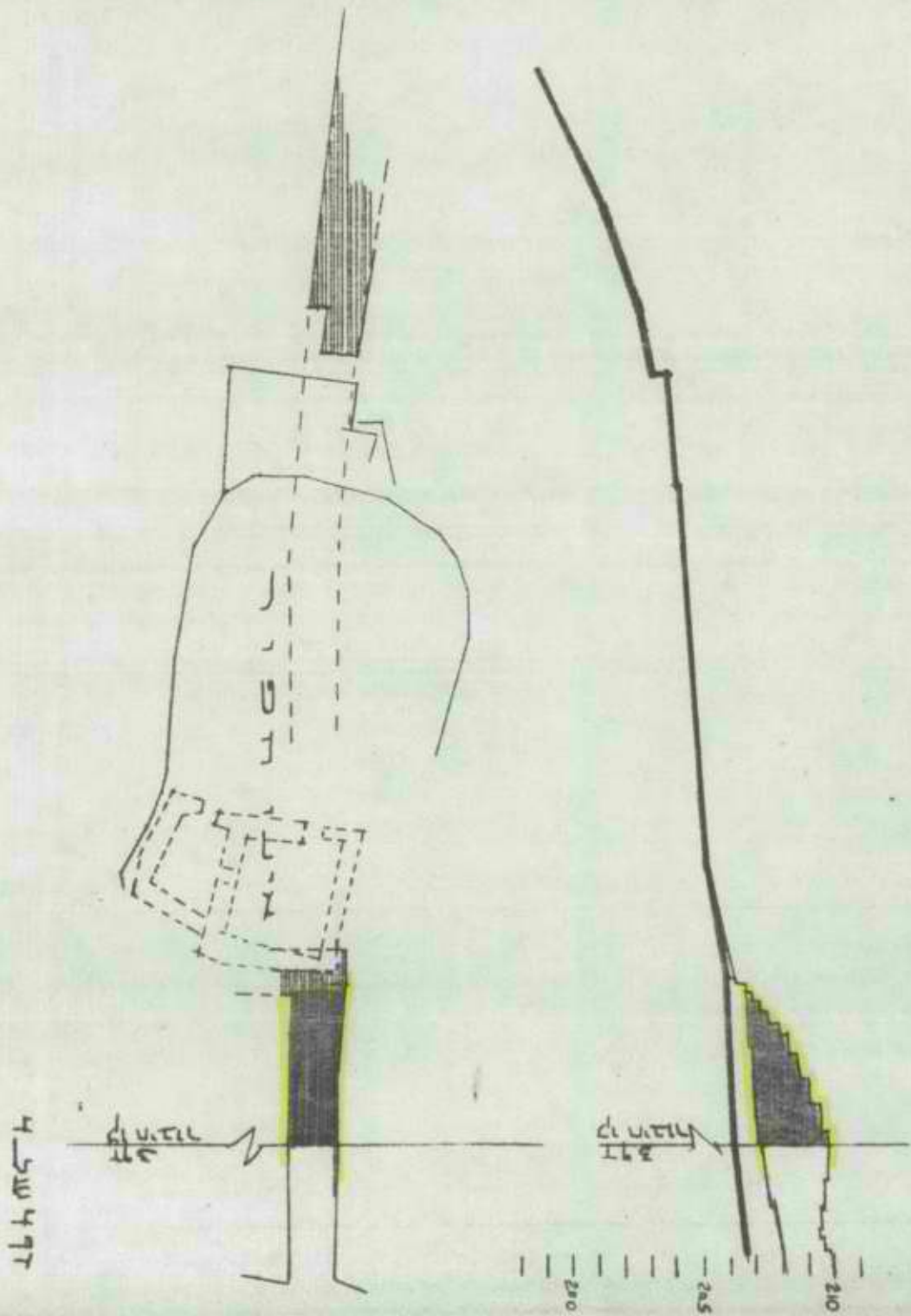

נתפלא. התכנית שמחזור ושימור כלכלית. ארובה שחיצוני. חמארישחמור של שרידים קיימים. 12/1/11
 דף 1 של 4

453 297

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

ירושלים, 21.7.82

מספרנו: 7816

אל: חברי צוות היגוי גמלא

הנדון: הצעת פרוגרמה לפתוח מרכז מבקרים בגמלא

שלום רב!

רצ"ב לעיונכם והערותיכם, לקראת פגישת הצוות הבאה, הצעת פרוגרמה למרכז

המבקרים בגמלא.

מבוא:

1. במסגרת פתוח אתר גמלא הוחלט על מקום מרכז מבקרים ושרותים בכפר דיר קרוח.

על פי נתוני הצוות הפרוגרמה לפתוח גמלא מכורנת לכ - 300 אלף מבקרים בשנה בשלב הפתוח הסופי, כאשר ביום שיא מתוך יבקר באתר כ - 8000 מבקרים!

2. על פי סקר מבקרים בשנת 1973 במעדה, התברר כי בשבתות וחגים ביקרו באתר כ - 1000

מבקרים בממוצע, כאשר היקף הביקורים השנתי היה כ - 250 אלף מבקרים. מסקר זה התברך כי בשעת השיא ביקרו כשני שלישי מהיקף המבקרים ביום שיא מתוך. לפיכך פרוגרמה זו תתייחס לנתון של 1500 מבקרים ליום שיא מתוך.

3. הפרוגרמה מגדירה את שטחי השרות לסוגיהם, הדרושים לקיבולות המבקרים בשני שלבי

הפתוח העיקריים. עריכתה מבוססת על שלושת תנאי היסוד המוסכמים על השותפים בצוות ההיגוי:

א. מרכז המבקרים ומכלול השרותים, לרבות המסחריים ירוכזו בדייר קרוח ולא יפרטו באזורים נוספים במרחב דיר קרוח - גמלא.

ב. לא קיימת מגבלה פיזית של היקף הבינוני - שיקבע על פי צרכי השרות לאוכלוסיית היעד.

ג. הפרוגרמה אינה מטפלת בתפעול האתר והכוונת המבקרים במרחב דיר קרוח - גמלא, והינה ממוקדת בהגדרת שטחי מרכז המבקרים - התשתית והמסחריים.

היקף המבקרים והתפלגותם

4. בהנחה שבשלב הפתוח הסופי תהיה הקבולת של האתר 300 אלף מבקרים בשנה וביום שיא מתוך 1500 מבקרים, יש לבנות את הפרוגרמה לשני שלבי פתוח עיקריים; ראשון לפתוח לקליטת 150 אלף מבקרים בשנה והשני לקבולת סופית של האתר (ע"פ הפרוגרמה המוסכמת).
5. נתוח התפלגות המבקרים לתיירי חוץ ופנימי במצדה - האתר הדומה ביותר באופיו לאופי הפתוח המוצע בגמלא - בחומש האחרון מלמד שבין השנים 1977 - 1981 נשמרה בדיוק רב הפרופורציה של 65 אחוז תיירים ו - 35 אחוז מבקרים ישראליים. עם זאת להערכת פרופורציה זו מושגת לאחר הרצת האתר מספר שנים, ובשנים הראשונות להפעלת גמלא ניתן לצפות לפרופורציה הפוכה.
6. בשעת השיא ישהו באתר כשני שלישי מהיקף המבקרים ביום השיא המתוך, המהווים כ-1000 מבקרים. שהות הביקור באתר בשלב הפיתוח הראשון מוערכת בכ - 3 שעות.
7. בהתבסס על ההנחות הנ"ל הרי שבשלב הפתוח הראשון אמור מרכז המבקרים לשרת בו זמנית כ - 500 מבקרים בשעת שיא ביום שיא מתוך ובשלב הפתוח הסופי ישרת המרכז כ- 1000 מבקרים.
8. מרכז המבקרים - האגף התשתיתי

יכלול את הפונקציות הבאות: מודיעין וקבלה, אולם תצוגה, אולם הרצאות והקרנות ומשרד בהיקף של 180 מ"ר לפי הפרוט:

- א. מודיעין וקבלה (מכירת מפות, ספרות, כרטיסי נסיעה לגמלא) (היקף של כ - 40 מ"ר)
- ב. אולם תצוגה (הצגת האתר והאזור, חי וצומח) (היקף של כ - 180 מ"ר)

3/..

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

- 3 -

באזור, מודל של גמלא)
50 מ"ר

הערה: ניתן לשלב את שני הפונקציות באולם אחד.

ג. אולם הרצאה והקרנה - מחסן וציוד 70 מ"ר

ד. משרד למנהל האתר ומזכירה 20 מ"ר

סה"כ 180 מ"ר

9. מרכז המבקרים - האגף המסחרי
יכלול את הפונקציות הבאות: מזנון, מטעדה, חנות מזכרות, עתוננים וכ"ו בהיקף של 500 מ"ר ארבעה חלקים:

א. מזנון + מחסן 40 מ"ר

ב. מטעדה + מטבח 150 מ"ר

ג. רחבה מקורה העמודה למטעדה 50 מ"ר

ד. 2 חנויות למכירת מזכרות, צרכי צילום, מתנות מוצרים מקומיים וכ"ו 40 מ"ר

סה"כ 280 מ"ר

10. שרותים

לכ - 500 מבקרים בשעת השיא דרושים כ - 10 תאים. הגעת מרבית המבקרים לאתר באוטובוסים תצריך בניית 12 תאי שרותים בשטח כולל של כ - 36 מ"ר.

סה"כ השטח המבונה יהיה מרכז תשתיתי כ - 180 מ"ר

מרכז מסחרי כ - 280 מ"ר

מ"ר	40 - כ	שרותים
מ"ר	600 - כ	סה"כ
מ"ר	120 - כ	20 אחוז מעבריים ואחר
מ"ר	720 - כ	סה"כ כללי

11. חניה

שהות ממוצעת באתר בשלב הפתוח הראשון הינה כ - 3 שעות. לפיכך אמורה החנייה בשלב פתוח זה לשרת עד כ - 1500 מבקרים. היחס בין המגיעים ברכב פרטי / שכור לבין המגיעים באוטובוס / טיולית הינו שני שליש ושליש בהתאמה. מיקומו של האתר ואופי המבקרים בו בשנות ההרצה הראשונות יכתיב להערכתנו יחס דומה בין שני סוגי כלי הרכב הנ"ל ולפיכך נדרשת חנייה לכ - 18 אוטובוסים ולכ - 180 מכוניות פרטיות. השטח הדרוש להחניית מספר המכוניות הנ"ל הינו 6.3 דונם. להערכתנו, למרות שהמדד הפיזי מכוון להיקף של כ - 6 דונם, בשלב ראשון נכסיר רק כמחצית מהיקפו.

12. הפתוח בשלב השני

פתוח השלב השני, בעקבות מיצוי השלב הראשון אמור לכאורה להכפיל את הפונקציות שפורטו לעיל - כתוצאה מהכפלת המשתמשים. עם זאת אני ממליץ לאפשר תכנון גמיש של מרכז המבקרים, כאשר למוד התנהגות המבקרים באתר בשלב הפתוח הראשון יאפשר לקבוע בדייקנות ובהתאמה גדולה יותר את היקף ואופי צרכיהם.

ערך: גדי כהן

אגף תכנון

העתקים: מר ע. לוטן, מנכ"ל. י. יודן - נאלא.

אינג' א. שטוק, יועץ השר לתכנון והנדסה.

מר י. סוקר, מ. א. תכנון היקף הבינוי - היקף על פי דרכי היזום לאוכלוסיות.

הנדון: שיקולים בבחירת שיטת שינוע לגמלא

נראה לי שבקרוב תבחרו בשיטה להסעת מבקרים לאתר העתיקות -גמלא. ההחלטה תפול כנראה, טרם שאגיש תכנית-אב לפיתוח אתר העתיקות.

כפי שזכור לכם כבר הצגתי בפניכם בקוים כללים תכנית ראשונית לשיטת שינוע אותה אני מחייב.

כמה שיקולים הובילו אותי להמליץ על שביל רגלי עם שתי מעליות, בקצה וואדי גמלא. הייתי מבקש שבבואכם לערוך השוואה בין מערכות שינוע פוטנציאליות יעמדו לפניכם הקריטריונים דלהלן:

1. המקום הטוב ביותר לתצפית אל אתר העתיקות הוא המישור מעל המחנה הארכיאולוגי הנוכחי. משם, יציגו מדריכים בצורה אפקטיבית את תולדות האתר. מכל מקום אחר במרחק סביר מן האתר, מוסתרים חלקים חשובים של העיר (דוגמא: מערך הרומאים והחומה).

השאלה העומדת לפניכם: האם ניתן להגיע אל מקום התצפית הראשי הזה באמצעות מערכת השינוע.

2. המישור מעל המחנה הארכיאולוגי הנוכחי הוא גם המקום האפקטיבי היחיד שממנו ניתן להציג חיזיון אור קולי. בקצה המידרון נוכל לפתח "ספסלים" טבעיים, וכל האתר יהיה גלוי לעין הצופה. אי יכולת להגיע בנוחות לנקודה זו תביא להחמצת פוטנציאל חשוב בערוך התיירות במקום.

השאלה העומדת לפניכם: האם ניתן לשלב את מערכת השינוע עם מקום החיזיון האור-קולי?

3. רצוי שמערכת השינוע תהיה מוסתרת. עצמים וגופים מודרניים הנעים כרקע של עתיקות משוחזרות פוגמים באתר.

השאלה העומדת לפניכם: איך תהיה מערכת השינוע מוסתרת מאתר העתיקות?

Lawrence belkin

- 2 -

4. גמלא שונה ממצדה בזה שבגמלא קל להגיע לאתר העתיקות, אולם קשה לחזור ממנו. כתוצאה מכך, בימי ביקור עמוסים יעדיפו רבים לרדת ברגל אל האתר מבלי לחכות לאמצעי השינוע העמוסים. מבקרים רבים עלולים למצוא עצמם תקועים למטה מחכים למערכת עמוסה. מצב זה יוביל בסופו של דבר להכרח בהקמת שירותים כגון ספסלים, גגות לצל, שרותים סניטריים, מקום לשתייה ואכילה, וכדומה. האתר עלול להראות כמו שוק. מצב זה חייב להמנע. מערכת השינוע חייבת להיות מסוגלת להסיע לא רק בימים מתונים, אלא גם בימי עומס. כאלטרנטיבה - חייבת התחנה התחתונה להיות מוסתרת לחלוטין. שאלה: איך תיתמודד מערכת השינוע עם הבעיה הזאת.

5. חובה עלינו לשקול את הנזק שיגרם לכל שמורת הטבע, וואדי דליות וואדי גמלא, עקב הבניה של אמצעי השינוע. השאלה: כיצד ניתן להפחית למינימום את הפגיעה בשמורת הטבע.

אני תקווה שכשנדונו בנושאים אלה, תקחו בחשבון את הערותי.

בכבוד רב,
לורנס בלקין, ארכיטקט

לורנס בלקין, ארכיטקט architect
רח' מניו נגבה 5 הרצליה טל:
MEGENAY NEGBA 5. HERZLIA

אגודה חקלאית שיתופית בע"מ

פיתוח אתר גמלא

הצעת תקציב שנת 1983/4
במליוני שקלים

סה"כ עלות-שנת כספים 83/84

עלות	נושא
3,8	המשך הפירות גמלא
4	זינוע הפירה גמלא
1	שיפור מחנה חופרים + ציוד הפירה
6	שיחזור + שימור גמלא
1	שיפור שביל ירידה רגלי
15,8	סה"כ
2,4	מנלה וכלליות 15%
2,4	ב.צ.מ. 15%
20,6	סה"כ
	<u>אזור דיר קרוח</u>
3	פיתוח שטח 6000 מ"ר
2,1	חניות 3000 מ"ר
4,6	מרכז מבקרים+חניות שרותים 275 מ"ר
8,6	מסעדה+מטבח+קפטריה+מחסן 350 מ"ר
14,5	רכבל
32,8	סה"כ
	לביצוע מהנ"ל בשנת 83/84
3,8	כ-50% מהפיתוח + 4% שכר תיכנון
24,4	סה"כ לביצוע שנת 83/84

הערות

- עלות רכבל - האלטרנטיבה הזולה ביותר, הספק 110 אנשים בשעה בשתי קבינות.
- לאור הערכת המתכנן שתקופת התיכנון הימשך כ-9 חודשים, נלקח בחשבון רק חלק מהעבודות הקשורות בפיתוח חלקו העליון של האתר.
- כאשר יגמר אסוף שאר הנתונים לגבי סעיפי ההשקעה השונים, תערך תזכנית רב שנתי לפיתוח האתר עד פתיחתו.

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

ירושלים, 23 בספטמבר 1982

מספרנו: 8319

לכבוד

מר א. עמיעד

רחבת שיזף 2

קצריץ 12400

א.נ.י.

הנדון: תקציב תכנון גולן

ברצוני להודיעך כי בתקציב התכנון של החמ"ת לשנת 1982/3 חוקצב סך של 0.5 מליון שקל (חמש מאות אלף שקל) לנושא תכנון בגולן .

הקצאת הסכום הנ"ל לפרוייקטים הספציפיים ובחירת אישור המתכנן לפרוייקטים, תעשה בישיבה משותפת שלך עם ח"ה סוקר וכחן ממשרדנו.

בברכה,

נ. פרץ

חממונה על התקציב

העתק:

מר ע. לוטץ - מנכ"ל החמ"ת

מר י. סוקר - מנהל אגף תכנון

מר ג. כהן - מתכנן ✓

נפ/אס

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

ירושלים, 7 ספטמבר 1982

טלגרנד: 8246

לכבוד

מר א. אמיר

מנכ"ל מפעלי רמת הגולן

ג ד ל ג

א.נ.,

הנדון: פיתוח אתר בטלה

בהמשך למכתבך למר ע. לוטן מיום 16.8.82, ברצוני להעמיד דברים על דיוקם.

במכתב למר א. עמיעד מתאריך 22.7.82 (רצ"ב צילום) הבהרתי עמדת המ"ה באשר לצורך החתקטורות חוזיה, ואף העברתי ככתוב טיוטת גרסה הסכס דברים לעיונכם, בהיותכם חגוף המייצג נושא פיתוח בטלה.

ברצוני לשוב ולחדגיש.

א. התימת הסכס דברים כנ"ל הינו תנאי להעברת חכספ.

ב. חסכוס עליו דובר אינו כ-1.1 מ' ט', כמצויין במכתבך, אלא עד 1.0 מ' ט'.

ג. ייעוד חכספ לתת פרויקטים במכלול בטלה, אופי משונה על הביצוע, ודרך העברת חכספ כנגזרת ממנו, יעוגן בהחזת הנדון, ויכובד על ידי המ"ה, בהתאם.

אודה לך אם תפעל למילוי חלקם בהספר-קרי, הערותיך על זכרון הדברים, - בהקדם, כדי שנוכל גם אנו לפעול בהתאם להבטחתנו, לקידומה של בטלה.

ב ב ר כ ה

נ. פרץ

משונה על התקציב

הערה: מר ע. לוטן, מנכ"ל החברה

מר א. עמיעד,

מר י. טוקר, כאן

מר ג. פתח, כאן

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

ירושלים, 2 בספטמבר, 1982.

מספרנו: 8015.

לכבוד
אדריכל ל. בלקין
באמצעות א. עמיעד
מוא"ז רמת"ג.

שלום רב,

הנדון: בדיקת האפשרויות לתנועה ותחבורה בין דיר קרוח וגמלא.

אינג' א. שטוק, יועץ מערכת התיירות לתכנון והנדסה מרכז עבור צוות היגוי גמלא, את האפשרויות השונות לתנועה ותחבורה באמצעים מכניים בין דיר קרוח וגמלא. אבקש לרכז עבור אינג' שטוק את המפורט להלן, על מנת שנוכל לקבל חוות דעת והתייחסות לאפשרויות המגוונות לתנועה בין האתרים הנ"ל.

1. פרוט של אמצעי הנגישות שנדונו בעבר. לגבי כ"א מהאמצעים יש לרכז את מכלול האינפורמציה שנדונה בעבר. (מעליות, רכבל, מונו רייל (חד-פס), קרוניות וכו').
2. על בסיס הפרוגרמה שהגשתי לצוות, לתכנון מרכז השרותים בדיר קרוח יש לפרט "פרוגרמה תפעולית" שתפרט: מספר מבקרים שנתי לפי התפלגות חודשית ויומית (שעות היממה).
3. מכלול המפות, תצ"אות, שרטוטים וחתיכים העומדים לרשותנו והקשויים לצירים המוצעים לאפשרויות התנועה השונות.
4. מפרט של הדרישות לשמור הטבע והנוף.
5. מפת בסיס מציגה את המקום המוצע של מגרשי החנייה, מרכז המבקרים, מצפורים, שבילי הליכה כרגל, ונקודות היציאה המוצעות לאמצעי התנועה והתחבורה שהוצעו. בנושא הפרוגרמה של מספרי המבקרים, אשמח לעזור לגבש הנתונים. בנושא מפת הבסיס יש להעזר בחומר הנמצא בהכנה אצל אדריכל נ. מלצר. בנושא מפרט הדרישות לשמור הטבע והנוף, יש לפנות למר ח. גילת לקבלת נייר עמדה בנושא התחבורה ביניהם. לפי הצורך והעניין, פנה לחברי צוות ההיגוי להעמיד כל חומר הדרוש לקדום הנושא.

בברכה,
גדי כהן
מספרנו

2/..

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

- 2 -

העתקים: אינג' א. שטוק - יועץ לתכנון והנדסה.

מר ע. לוטן - מנכ"ל.

מר י. סוקר - מ.א. תכנון.

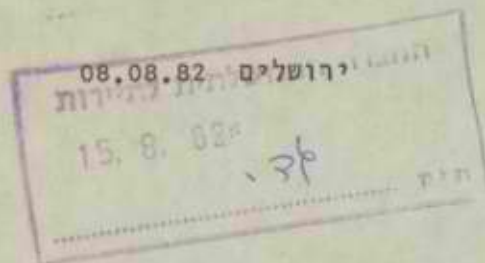
מר א. עמיעד - מוא"ז גולן.

מר צ. מעוז - אגף עתיקות.

אדרי נ. מלצר.

אגף תכנון וכלכלה - משרד התיירות.

גכ/עו

לכבוד
מר ג. כהן
החברה הממשלתית לתיירות
כאן.

א.נ.

הנדון: בדיקה של אפשרויות שונות לתנועה ותחבורה בין
ציר קרות וגמלא.

בהמשך לשיחה טלפונית עם מר א. עמיעד ולסיכום פגישה של צוות ההגוי מיום 2.8.82 הרינו להביא לתשומת לבכם שהצעתי לרכז בדיקה של אפשרויות שונות לתנועה ותחבורה באמצעים מכניים בין ציר קרות וגמלא כולל משלוח חומר ליצרנים בחו"ל וקבלת הצעות ראשוניות, ללא הוצאות שכר תכנון.

אולם אוכל להתייחס לחומר בצורה מפורשת אך ורק לאחר שאקבל מפות מפורטות כולל חתכים, פרוגרמה מפורטתהמתייחסת לכמות מבקרים כללית וכמות מבקרים צפוי בגמלא כולל פזור על פני השנה ועל פני היום.

כמובן יש לקבל בצורה מפורטת את הדרישות לגבי שימור הטבע והנוף. לאחר שאקבל מכם את כל הנתונים אוכל לפנות לגורמים המתאימים ולקבל הצעות עניניות כולל אומדנים תקציביים להחלטה.

מר ע. עמיעד - מוא"ז גולן.
מר ד. רובין - רשות שמורות הטבע.
אגף העתיקות - מר צ. מעוז.
אדריכל נ. מלצר.
אגף תכנון וכלכלה - משרד התיירות.

בברכה ובכבוד רב

אינג' א. שטוק
יועץ לתכנון ולהנדסה

א.ש.ב.ס

מדינת ישראל

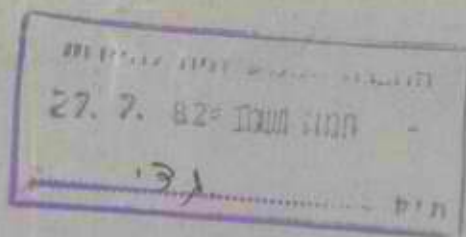
אגף העתיקות והמוזיאונים

משרד החינוך והתרבות

מחוז רמת הגולן

תאריך: 23.7.82

מספר:

לכבוד
ועדה הנ"ל במלא

הזכיר: מרכז מבקרים דיר קרוח - הפירות ושימוש במבנים עתיקים.

- א. מבוא
  - ב. מימצא סקר ארכיטקטוני - ארכאולוגי
  - ג. בקורת התכנון המוצע של אדר"מ לצר
  - ד. עקרונות לתיכנון המרכז על יסוד שמוש במבנים הקדומים.
  - ה. היקף החפירות הנדרשות.
  - ו. תקציב
  - ז. סיכום והמלצות
- נספח: תרשים השרידים (ללא סרידה).

א... 1. עצם הרעיון לשימוש מודרני במבנים העתיקים בדיר קרוח לצורך מרכז המבקרים אושר עקרונית ע"י אגף העתיקות אחרי בדיקה שטחית. בדיקה יסודית העלתה שאולמות אלה הם הם הנרעין הציבורי דהי של מכלול מגזר "ע"ש גיאורגיוס" מן התקופה הביזנטית. מבנים אלה תופסים כרבע משטחו של מכלול המגזר המנובש שהיקפו כ-1250 מ"ר בקירוב, התכנון המוצע לניצולם איננו מתאים לעקרונות המכלול הקדום מחד, ומאידך איננו מנצל את האפשרות לנצל את כל קירות המכלול אחרי חשיפת החללים הסמוכים. מוצע לחשוף כחפירה גדולה היקף את המכלול המקורי שהתמרותו טובה, ולנצלו כמרכז המבקרים.

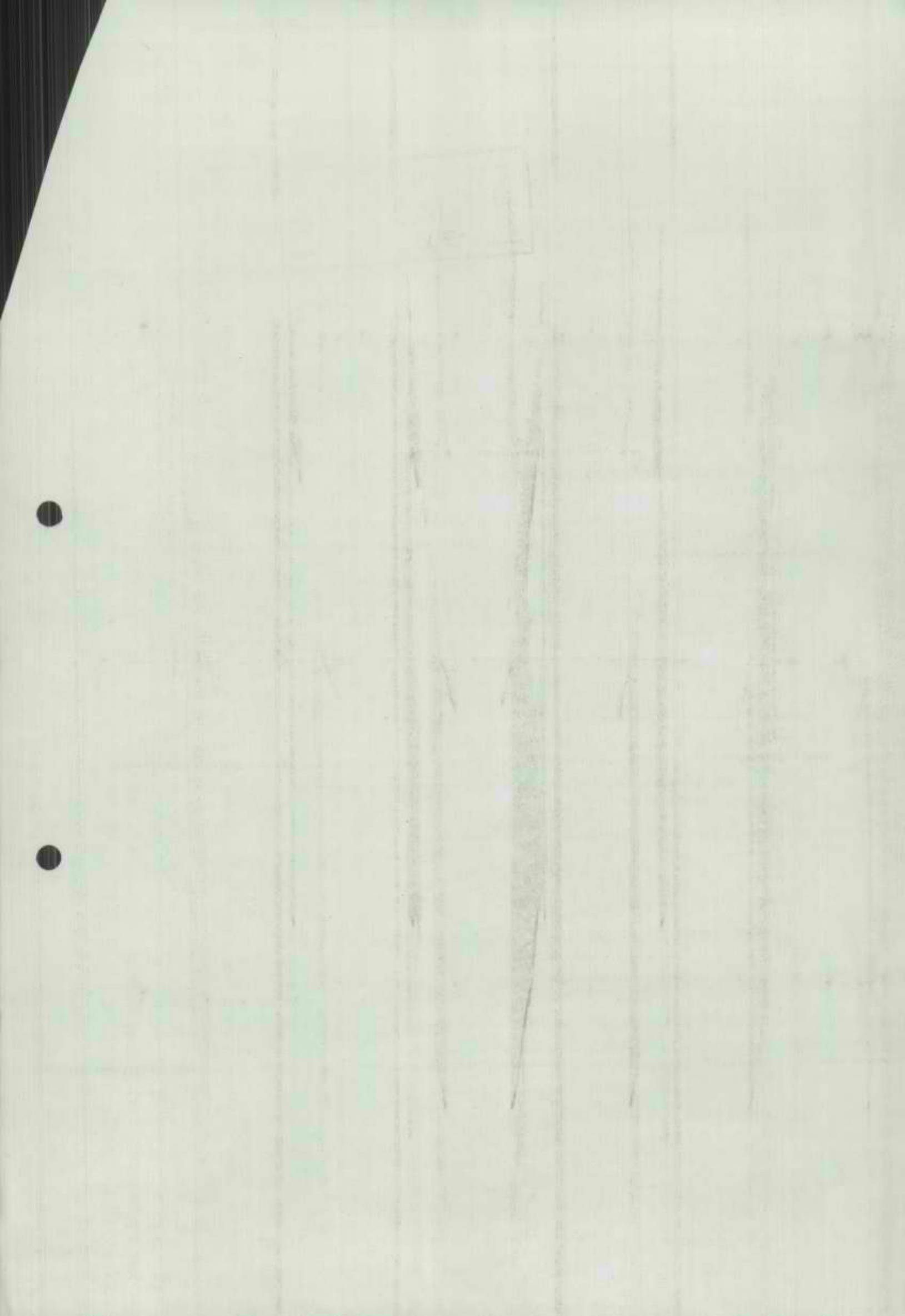
2. לצורך התמצאות והמברית להלן תשמש התכנית שהוגשה ע"י אדר"מ לצר - תכנית פיתוח - נספח א', קנ"מ 1:250.

- "חדר הצוגה" יקרא להלן מרחב א'
  - "חצר" (תאנה) - מרחב ב'
  - "אולם מפערי לחצר - מרחב ג'
  - "מבנה מרכזי" - מרחב ד'
- (ראה תרשים השרידים בנספח התרשים)

ב. ממצא סקר ארכיטקטוני, בניה עתיקה.

בעקבות השריפה, באחר, בוצע יחד עם ארכאולוג מעוניין סקר במבנה, והערכה ראשונית של המכלול הארכיטקטוני, והועלו המסקנות וההשערות הבאות: (בהיעדר סרידה יהיו הסימנים הנקובים להלן הערכות).

1. מרחבים א - ד הם הרבע הדרומי מזרחי של מכלול ארכיטקטוני מגובש ומתוכנן שרוחבו כ-25 מ' ממו"ל-למע ואורכו כ-50 מ' מצפ"ל לדרום.
2. המפלס המקורי של המכלול נמצא בעומק 2 מ' במסופע פתוח לפני השטח.

מדינת ישראל

אגף העתיקות והמוזיאונים

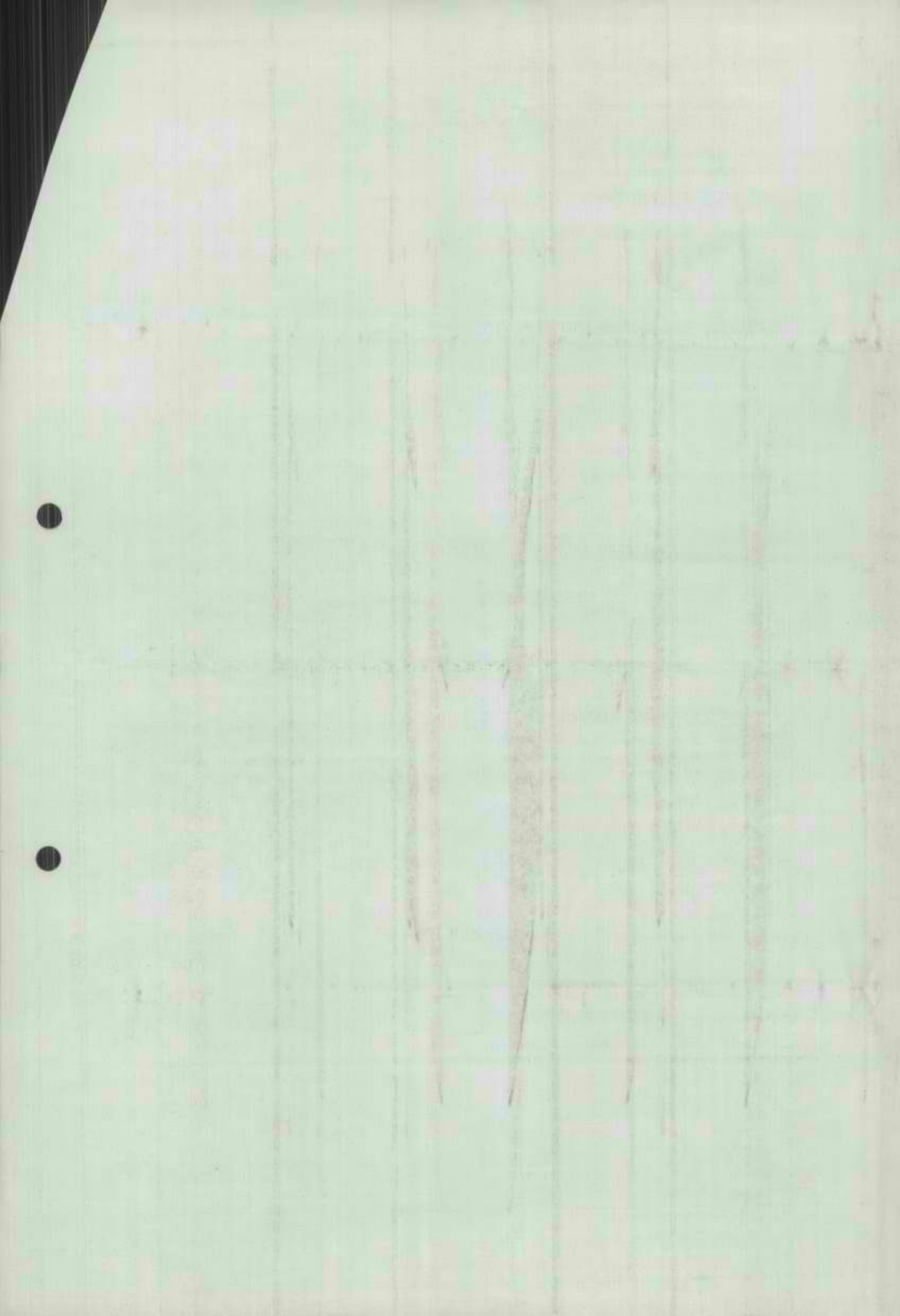
משרד החינוך והתרבות

מחוז רמת הגולן

תאריך:

מספר:

3. הקירות הניכרים היום מעל פני השטח נשתמרו כמעט שלושת רבעי גבהם המקורי, והם הוחמים חללים גדולים המלאים בעפר.
  4. מרחבים א-ב הם הגרעין הציבורי - דהי של מפלול המנזר. מרחב ב' שימש ככל הנראה כחדר תפילה. כניסה מפוארת, עם משקוף שעליו כתובת יוונית המזכירה את גיאורגיוס הקדוש, נמצאה בקירו המערבי. פתח צר מחבר בין מרחב ב' - לא".
  5. מרחב א' הוא האולם הגדול ביותר במבנה (כ-100 מ"ר) ושימש להתכנסויות. הפתח המוביל אליו היום מרום הוא רצנטי "ותלוי באויר" ביחס למפלס המקורי. הפתח הראשי המקורי לאולם הוא ממערב דרך מסדרון הבא מצפון, שהכניסה אליו בטמון "לפתח הכתובת". תקרה האולם נשענה על שתי קשתות גדולות שהשתמרו. בעורפו של מרחב א' שלושה חדרונים שקירם האחורי הוא חלק מקיר התוחם את המכלול כולו במזרח. לחדרון הצפוני פתח קטן שלא ברור לאן הוא מוביל.
  6. ממערב למרחב א' מערכת חללים צרים וחצרות, המסתיימת בקיר ברור התוחם את המכלול ממערב.
  7. הקיר התוחם המערבי נמשך צפונה ומתקשר לבנין חדרים ומרחבים פתוחים הנמצא בצפון המכלול. בקצהו הצפוני ניכר בבירור קיר תוחם צפוני, (איזור בור הפיגיה) שהלאה ממנו השרות.
  8. בנוש הצפוני ניכרים חללים מעניינים, שהשתמרו היטב, בעלי קירות, ביניהם "קיר הלונתה".
  9. במרכז המכלול לא ניראים קירות על פני השטח. ניתן לשער שכאן השחרעה חצר פנימית גדולה - "לב המכלול" (כ-400 מ"ר) ובה הכניסות לכל המרחבים שמצפון ומדרום (ואולי גם ממזרח וממערב שאינם ניכרים היום) (מקום החצר - באיזור דברי ההסבר למבנה המרכזי בתכנית מלצר).
  10. מרחבים ג', ד' נבנו בימי הביניים ללא קשר לתכנית המנזר הביזנטית, (אף שהם מנצלים קירות עתיקים). סביר להניח שהם נבנו כחצר החצר המרכזית הקדומה. מפלט הרצפה במרחבים אלה שהם מקורים נבנו ב-2 מ' מן הרצפה המקורית.
  11. ניתן לשער שהכניסה הראשית למכלול היתה ממערב מול החצר (קבורה פתוחה למרחב ד' או מצפוניו). יש לשער שהיו פתחים משניים בצדדים האחרים.
1. ביקורת התיכנון המוצע ע"י אדר" מלצר
1. ננתן להיכנס למרחבים א-ב רק ממערב מכיוון מרחב ג' (ולא ממזרח כמוצע).
  2. מרחב ב' הוא כנראה קפלה תפילה ולא יוכל לשמש כחצר פנימית.
  3. הפתחים המוצעים בתכנית למרחבים א-ב אינם קיימים ואף לא ניתן לבצעם בשל הצורך להרוס קירות עתיקים.
  4. כרי להשתמש במרחבים א-ב יש צורך להנמיך את המפלס מצפון מערב להם בשני מ'.
- ד. עקרונות לתכנון מרכז מבקרים על יסוד שימוש במבנים קדומים:

מדינת ישראל

אגף העתיקות והמוזיאונים

משרד החינוך והתרבות

מחוז רמת הגולן

תאריך:

מספר:

ד. עקרונות לתיכנון מרכז מבקרים על יסוד שימוש במבנים קדומים:

1. להתחם לכל המכלול הקדום כ-1250 מ"ר כמקום מרכז המבקרים כולל חלק מן העונקציות המסחריות.
2. חסכון בבניה חדשה על ידי הנמכת המפלס וניצול קירות וחללים קיימים, השיפוטם וקירויים מחדש.
3. שימוש בחצר המקורית (שהיא ככל הנראה מרוצפת) כחצר מרכז המבקרים.
4. שימוש עד כמה שניתן במערכת הפתחים והחנוצות הקומה.
5. הריסת המבנים הרצנטיים (סורים) המקיפים ומסחירים את המבנה. (עקרון הקיים בתכנון מלצר)

ה. היקף החפירות הנדרשות.

1. הנמכת המפלס תיעשה בחפירה ארכאולוגית מסודרת.
2. היקף העפר שיש לפנותו 1250 מ"ר $\times$ 2 מ" עומק 2500 מ"ק בקירוב.
3. כשליש מן העפר, באיזור החצר ניתן אולו לסינוי ע"י כלים מכניים, כך גם את המבנים הרצנטיים מסביב.
4. ניתן לחסוך בסינוי אבנים ע"י בניהם בו זמנית להגבהת הקירות העתיקים.
5. סינוי העפר הנחפר בידיים יעשה ע"י טרקטור ועגלה אל מחוץ למכלול.
6. לצורך החפירה בידיים נדרשים כ-1000 - 1600 ימי עבודה של פועל המסוגל לחפור 1,5 מ"ק ביום. (ההפרש בימי העבודה תלוי בשימוש בכלים מכניים).
7. ניתן לבצע את החשיפה אם ימצא כ"א מדעי ופועלים, ב 50 - 40 ימי עבודה, של כ 40 פועלים וחשיפה אנשי צוות ארכאולוגי.

1. הצעת הקציב לחפירת כל המכלול 1250 מ"ר, ב 50 - 40 ימי עבודה.

שכ"ע פועלים	1.250.000 ₪
כלים מכניים 10 ימים	70.000
סינוע עפר בעגלה	160.000
שכ"ע צוות 5 ארכאולוגים	100.000
לינה וכלכלה צוות ארכאולוגי	87.500
מדירות 10 ימים	20.000
רכב לחפירה (40 יום)	105.000

מדינת ישראל

אגף העתיקות והמוזיאונים

משרד החינוך והתרבות

מחוז רמת הגולן

תאריך:

נוספר:

20,000	שונות
180,000	עיבוד מיסצאים והכנה לפירסום
<u>1,992,500</u>	

סיכום והמלצות

1. מופלץ להשחמש בסכלול מנזר גיאורגיוס כולו כמרכז המבקרים. זהו הפיתרון הטוב ביותר מבחינת שונות, סהוהית, אסתטית, תיכנונית, ואף כלכלית.
2. הסכלול הוא אטרקציה בפני עצמה (במיוחד להיירות נוצרית).
3. מדידה מדויקת של השרידים החשובים היום, והפירות בדיקה, יאפשרו היטוב הפוטנציאל לניצול בימינו ואת עלותו הכלכלית.
4. שמוש כל שהוא במבנים א-ד מצריך הפירת כ-50% מן השטח הכולל על מנת להגיע ל למרחבי א-ב שהם המעניינים.
5. הפירת 50% בלבד הישור נתק בין החלק הקדום שהנישה אליו מספון מערב, לבין הבניה החדשה המתאפשרת רק מסורה לסכלול העתיק.

צבי מעוז

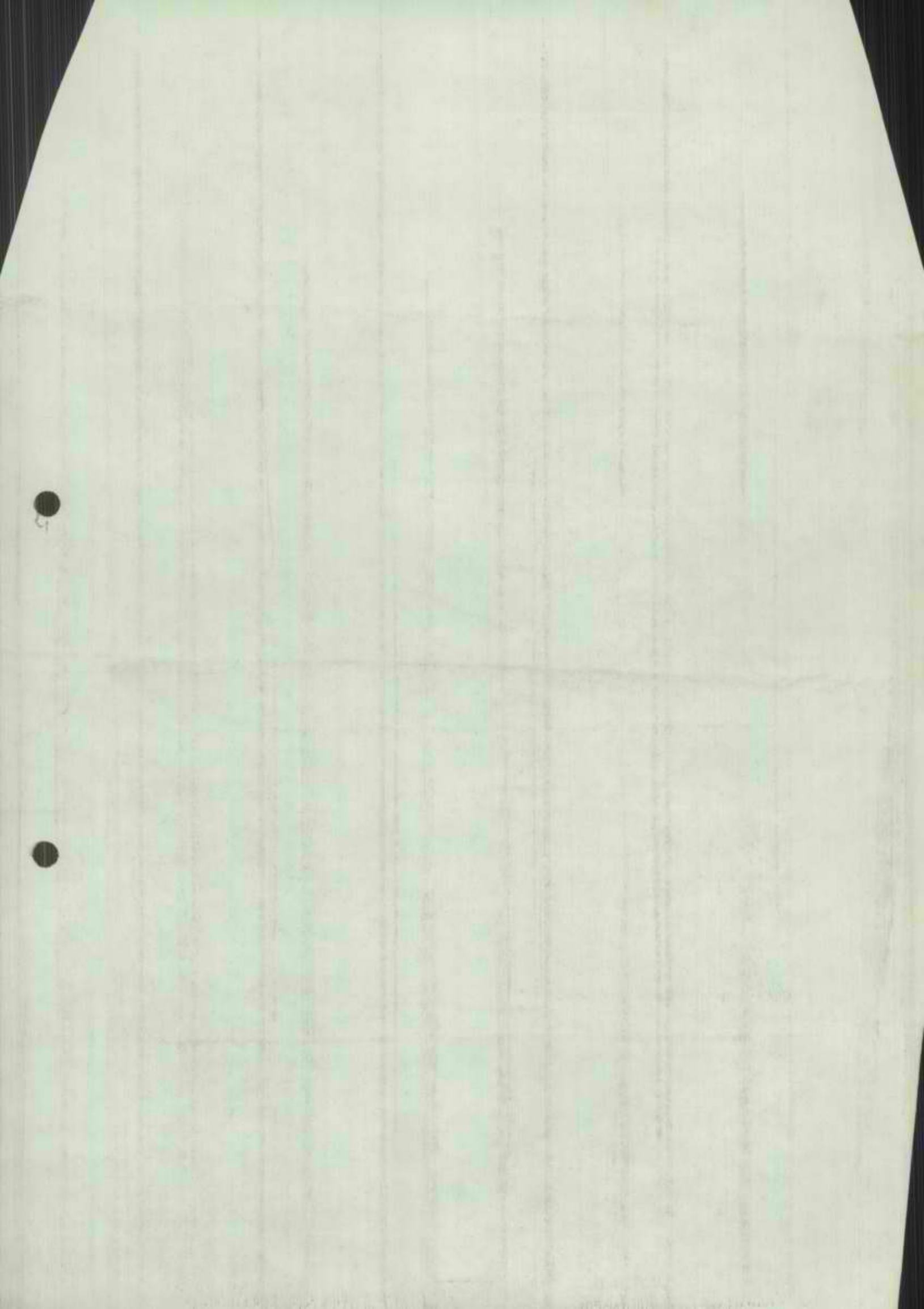
ארכאולוג מחוזי - רמת"ג

xxxxx
 مخطط المسكن
 مخطط المسكن

0550
 مخطط المسكن
 مخطط المسكن

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

ירושלים, 10 באוגוסט 1982

מספרנו: 7919

לכבוד

מר אריאל עמיעד

מועצה אזורית רמת הגולן

רמת הגולן

א.ג.,

הנדון: התקשרות חוזית חמ"ת מועצה אזורית רמת הגולן

בהתאם ובחמשך לשיחתנו הטלפונית בנדון, ברצוני להודיעך כי עו"ד החמ"ת נתן הסכמתו לכך כי חוזה התקשרות בנושא פיתוח גמלא, יתא בין חמ"ת לבין מועצה אזורית רמת הגולן, כמליצגה, ועד תקמתה של מנהלת פרויקט גמלא".

אודה לך אם תפעל לקידום הנושא.

בברכה ובתודה,

נ. פרץ

ממונה על התקציב

העתק: מר ע. לוטן, מנכ"ל תחברה

מר ג. כהן, אגף תכנון, כאן ✓

עו"ד א. פריצקי, יועץ משפטי בחברה

נפ/מד

26 כ"ב

החברה
הממשלתית
לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

ירושלים, 3 באוגוסט 1982

מספרנו: 7904

סיכום פגישת צוות היגוי גמלא מיום 2 באוגוסט 1982

השתתפו: מר א. עמיעד, מר א. מאיר, ומר ע. ערן - מוא"ז גולן
מר ד. רובין ומר ח. גילת - רשות שמורות הטבע
מר צ. מעוז, - אגף העתיקות
מר ג. שמיר - משרד התיירות
מר ג. כהן - החברה הממשלתית לתיירות
אדריכל נ. מלצר ואדריכל ל. בלקין - מתכננים.

1. הפגישה התקימה באתר וכללה סיור מקיף באזור הכפר דיר קרוח ובאזורים המוצעים לפתוח אמצעי הנגישות לגמלא. מר צ. מעוז סקר את המצאי הארכאולוגי בשטח והאפשרויות לפתוחו במסגרת מרכז המבקרים. אדריכל ל. בלקין סקר בשטח את הצעתו לשימוש ב"מעליות" להובלת מבקרים מאזור דיר קרוח לגמלא.

2. מר עמיעד הציע את מר ע. ערן למנהל פרויקט גמלא. לאחר דיון בכשוריו והתאמתו לתפקיד אושר מינויו, על דעת כל הנוכחים.

3. מר ח. גילת סקר את נושא החשתיות באזור, סוכם כי מר עמיעד יפנה לתהל לברור בנושא ובמקביל יברר מר ד. רובין הצעת תכנון לנושא המים אצל מר ד. צייכנר. (בעבר תכנן הספקת מים לאתר). בנושא הביוב יפנה מר עמיעד למר מ. כן שלמה, מר ר. שחם מתכן ביוב עבור מנהלת הכנרת יעביר לצוות חו"ד בנושא.

4. מר עמיעד פרט את תקציב השותפים השונים שאושר עד כה: מוא"ז - כ-2 מליון שקל. ר.ש.ט. 1.1 מליון שקל, ק.ק.ל. 0.5 מליון שקל. (יכשירו שביל הירידה להולכי רגל לגמלא) ח.מ.ת. 1.0 מליון שקל ונבדקה אפשרות לתקציב נוסף לתכנון.

חבל הגליל מתבקש להעביר 1.0 מליון שקל, טרם התקבל אשור. כמו כן מסר מר עמיעד כי תפתח קרן לאסוף תרומות לפרוייקט.

התקיים דיון על דרך העברת ונהול הכספים שיועברו ע"י הגופים השונים לפתוח האתר. מר ד. רובין ומר ג. כהן דרשו שני תנאים בסיסיים להעברת הכספים:

2/...

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

-2-

- א. הקמת מנהלת פרוייקט בעלת מעמד משפטי לנהול מכלול הנושאים הקשורים בפתוח האתר בשנים הקרובות, ואשר בין השאר תנהל את כספי הגופים השונים.
- ב. בניית תוכנית עבודה המוסכמת על החברים בצוות ההיגוי, כאשר כל גוף יתקצב תת פרוייקט וסעיפי בצוע מוגדרים הכלולים בפתוח לשנת התקציב הנדונה.
5. לאחר הסיור ובעקבות דיון באפשרויות להשמשת המכנים הביזנטיים התבקש אדריכל נ. מלצר להכין לישיבת הצוות הבאה שתי אלטרנטיבות לתוכנית הרעיונות למקום האלמנטים השונים במרחב התכנון והכוונת תנועת המבקרים בהם.
6. מר א. שטוק התבקש בעבר להגיש לצוות בדיקה השוואתית של אמצעי הנגישות השונים. לכשתוגש יתקיים דיון בנושא אמצעי הנגישות בין דיר קרוח וגמלא.
7. מר צ. מעוז ואדריכל מלצר יכינו הצעה למקום אלמנטים שונים של מרכז המבקרים. מיקומם יכתיב את אזורי החפירה האמורה להתנהל בחודשים הקרובים באזור דיר קרוח.
8. התקיים דיון על הפרוגרמה למרכז המבקרים שהוכנה ע"י גדי כהן. סוכם כי יש להגדיל את המסעדה. הפרוגרמה אושרה על ידי הצוות.

סיכום: גדי כהן, מחנן

העתקים: משתתפים

מר ע. לוטן מנכ"ל

אינג' א. שטוק - יועץ השר לתכנון והנדסה

מר י. סוקר - מ.א. תכנון

גב' נ. פרץ - ממונה על התקציב.

מר י. זלץ - מ.א. בצוע.

גכ/מד

11.8.82 תמוז 82
 128

תאריך: 4.8.82
 סימוכין:

פרוטוקול הישיבה מיום 2.8.82 של ועדת החקיקה לגמלא

- א. אושר מנוי עמר ערן למרכז הפרויקט.
- ב. נר עמיעד הקדיע טעד עתה התקבלו המיטורים לפנמיס הנביס :

מועצה איזומית	1,6 מיליון שקל.
רשות ספורות הטבע	1,1 מיליון שקל.
חברה מסלמית להיירות	1,0 מיליון שקל.
החלקה לחתיטבות	1,0 מיליון שקל.
קרן הקיימת	0,5 מיליון שקל.
- הסכומים הנ"ל אינם מסיקים והסומים מתבקשים להגדילם בהתאם לחצעה התקציב מהישיבה הקודמת.
- ג. קרן קיימת תסטר את הטביל לירידה ברגל חדיר קרון לאתר גמלא בטחכונת הסומית שלו.
- ד. הפרוגרמה שתציע גדי כחן לשרותים הציבוריים והחמוריים התקבלה.
- הובע החטט המטעדה קטנה מדי, סוכט טבהכנון המטר המאשרות להגדיל את השרותים הנ"ל.
- ה. סוכט להתמיל במסירות ארכיאולוגיות באתר הביזנטי בדיר קרון, מר מעוז, מלצר יעמר ערן יבדקו את עדימות ותיקף החסירות.
- ו. תבדקנה האלטרנטיבות השונות להכנון החסית.
- ז. מר עמר ערן יכין הצעה לוח זמנים לישיבה הבאה.

רסס : אריאל עמיעד.

- אבני איתן
- אורטל
- אלוני הבשן
- אליעד
- אלרום
- אניעם
- ק
- בני יהודה
- גבעת יואב
- גשור
- הר אודם
- יהונתן
- כפר חרוב
- מבוא חמה
- מיצר
- מעלה גמלא
- מרום גולן
- מרכז חיסמית
- נאות גולן
- נוב
- נווה אטיב
- נטור
- עין זיוון
- קלע
- קשת
- רמות
- רמה מגשימים
- שיאון
- שגל

אשר
לפי
אשר
אשר

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

ירושלים, 29.7.82

מספרנו: 7874

אל: חברי צוות היגוי גמלא.

הנדון: רכבל ראש הנקרה - מאפייני הפעילות בפרוייקט
תיירותי הדומה במספר מאפיינים לאתר המתוכנן בגמלא.

1. הקדמה

במסגרת עריכת הפרוגרמה לאתר גמלא נאספו מספר נתונים הרלבנטיים לנושא.
כמו כן ערכתי סיור לימודי לאתר ראש הנקרה המופעל מ-1968, על מנת ללמוד
מספר נתוני יסוד המבוססים על הנסיון שנצבר מהפעלת האתר; אתר הדומה
במספר היבטים לאתר המתוכנן בגמלא. הסקירה התמציתית והנתונים שיפורטו
להלן מבוססים על סקירה מקיפה שקיבלתי ממנהל האתר מר ד. בראון. נתונים
אלה מוגשים לצוות במטרה לסייע בגבוש הפרוגרמה הפיזית והפרוגרמה התפעולית
בגמלא.

2. נתונים כלכליים

אתר רכבל ראש הנקרה הופעל ב-1968. עד 1970 הופעלו קרוניות להובלת 4 איש.
מ-1970 פועלות קרוניות להובלת 8 איש. (בפועל מוביל הרכבל רק 7 איש עפ"י
רישיון ההפעלה השוייצרי). אורך הרכבל 104 מ' והוא מקשר שיפוע של 48 מ'
בין שתי התחנות.

המפעל משותף בחלקים שווים למוא"ז סולם צור ולקיבוץ ראש הנקרה. תכנון
והפעלת הרכבל נבעו מחצורך לספק אמצעי נגישות לביקור בנקרות - רעיון
פתיחת הנקרות לבקור קדם כמובן לרעיון הפעלת רכבל באתר!

3. עלות ההקמה

בניית הרכבל, חציבת שביל הנקרות, בניית תחנות המוצא והיעד, בניית
מגרש החנייה ו-2 מבני שרותים עלו במחירי 1967 1.7 מיליון ל"י. בניית
הרכבל ומבני התחנות היוו - 40 אחוז מסה"כ העלות.

2/...

- 2 -

בעונה הרביעית החזיר המפעל את כל חובותיו (כמפעל תיירותי מאושר) למרות שכבר מהשנה השנייה להפעלתו היה ריווחי!

4. הפעלה שוטפת

תפעול ואחזקת האתר מבוצעים על ידי קבוץ ראש הנקרה. צוות תפעול האתר כולל: מנהל, קופאי, שני מפעילים, איש תחזוקה, משרה וחצי של פועל נקיון ובסה"כ 6.5 משרות. בקייץ מוארכות שעות הפעילות של כ"א מהמשרות הנ"ל.

5. היקף המבקרים השנתי

סה"כ מבקרים באתר ראש הנקרה ב-7 השנים האחרונות הינו כ-300 אלף איש בשנה, מהם היה ממוצע המשתמשים ברכבל כ-200 אלף איש. הטווח סביב הממוצע היה בין 180 ל-220 אלף איש.

6. ההתפלגות השנתית של המבקרים

בסה"כ סגור הרכבל בכ-35 יום בשנה, מהם כ-20-25 ימי סגירה עקב תנאי מז"א ו-10 ימי סגירה עקב תקלות טכניות ובצ"מ.
בחודשים דצמבר-מרץ משתמשים ברכבל כ-3000 איש לחודש בממוצע.
" אפריל-מאי " " כ-300 איש ליום " .
" יולי-אוגוסט " " כ-800-1000 איש ליום " .

בימי שיא בקייץ ובשבחות משתמשים ברכבל עד 1500 איש ביום - סף נשיאה מכסימלי של הרכבל.

7. התפלגות המשתמשים לתיירות פנים וחוץ

הפעלת הרכבל ב-7 השנים האחרונות מלמדת על ההתפלגות הבאה:
בחודש דצמבר (קריסמס) 50 אחוז הינם תיירי חוץ.
בחודש יולי-אוגוסט 20 " " " " .
בשאר חודשי השנה מהווים תיירי החוץ כ-30 אחוז בממוצע.

3/...

THE
UNIVERSITY OF
TORONTO

LIBRARY

1285 UNIVERSITY AVE. TORONTO, ONT. M5S 1A5

TEL: (416) 978-2811 FAX: (416) 978-2812

WWW.UTORONTO.LIBRARY.ORG

© 2005 UNIVERSITY OF TORONTO

ALL RIGHTS RESERVED

0000-0000-0000-0000

0000-0000-0000-0000

0000-0000-0000-0000

0000-0000-0000-0000

0000-0000-0000-0000

0000-0000-0000-0000

0000-0000-0000-0000

0000-0000-0000-0000

0000-0000-0000-0000

0000-0000-0000-0000

0000-0000-0000-0000

0000-0000-0000-0000

0000-0000-0000-0000

0000-0000-0000-0000

0000-0000-0000-0000

0000-0000-0000-0000

0000-0000-0000-0000

0000-0000-0000-0000

0000-0000-0000-0000

0000-0000-0000-0000

0000-0000-0000-0000

0000-0000-0000-0000

0000-0000-0000-0000

0000-0000-0000-0000

0000-0000-0000-0000

0000-0000-0000-0000

0000-0000-0000-0000

0000-0000-0000-0000

0000-0000-0000-0000

0000-0000-0000-0000

0000-0000-0000-0000

0000-0000-0000-0000

0000-0000-0000-0000

0000-0000-0000-0000

0000-0000-0000-0000

0000-0000-0000-0000

0000-0000-0000-0000

0000-0000-0000-0000

0000-0000-0000-0000

0000-0000-0000-0000

0000-0000-0000-0000

0000-0000-0000-0000

0000-0000-0000-0000

0000-0000-0000-0000

0000-0000-0000-0000

0000-0000-0000-0000

- 3 -

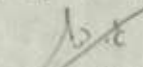
8. התפלגות המשתמשים לפי סוג כלי הרכב שהגיעו לאתר.
במוצע רב שנתי מגיעים לאתר בשבתות ובחגים כ-10 עד 20 אחוז מהמשתמשים באוטובוס או מיניבוס. בימי חול מגיעים בכלי רכב אלה כ-30 עד 40 אחוז. בחודשים אפריל - מאי (קבוצות מבקרים ישראלים - מסגרות חינוכיות) הפרופורציה בין שני סוגי כלי הרכב הינו כ-50 אחוז המגיעים באוטובוס / מיניבוס וכ-50 אחוז המגיעים במכונית פרטית.

9. חנייה
מגרש החנייה, העונה לספיקות המבקרים שצויינו בסקירה מכיל 15 מקומות חנייה לאוטובוסים וכ-30 מקומות חנייה למכוניות פרטיות.

10. מחיר הבקור בנקרות והנסיעה לשני כוונים ברכבל
המחיר שנקבע בשנת 1968 נשמר ברציפות עד היום והינו:
1 דולר לקבוצה מאורגנת שמונה לפחות 20 איש (מחיר קבוצתי).
0.8 דולר לילד, חייל, שוטר או נכה.
1.2 דולר לכל האחרים.

אני מקווה שמכלול הנתונים הנ"ל יסייע לנו בנתוח הפרוגרמה המוצעת לאתר ובקבלת החלטות פרוגרמטיות המבוססות בין השאר על נסיון שנצבר בהפעלת אתר דומה לאתר גמלא.

ב ב ר כ ה,

גדי כהן
מתכנן

העתקים: מר ע. לוטן, מנכ"ל החברה;
אינג' א. שטוק, יועץ השר לתכנון והנדסה;
מר י. סוקר, מ.א. תכנון;
מר י. זלץ, מ.א. ביצוע;
גב' נ. פרץ, ממונה על התקציב.

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

ירושלים, 21.7.82

מספרנו: 7816

אל: חברי צוות היגוי גמלא

הנדון: הצעת פרוגרמה לפתוח מרכז מבקרים בגמלא

שלום רב!

רצ"ב לעיונכם והערותיכם, לקראת פגישת הצוות הבאה, הצעת פרוגרמה למרכז המבקרים בגמלא.

מבוא:

1. במסגרת פתוח אתר גמלא הוחלט על מקום מרכז מבקרים ושרותים בכפר דיר קרוח. על פי נתוני הצוות הפרוגרמה לפתוח גמלא מכוונת לכ - 300 אלף מבקרים בשנה בשלב הפתוח הסופי, כאשר ביום שיא מתוך יבקר באתר כ - 8000 מבקרים!
2. על פי סקר מבקרים בשנת 1973 במעדה, התברר כי בשבתות וחגים ביקרו באתר כ - 1000 מבקרים בממוצע, כאשר היקף הביקורים השנתי היה כ - 250 אלף מבקרים. מסקר זה התברר כי בשעת השיא ביקרו כשני שלישי מהיקף המבקרים ביום שיא מתוך. לפיכך פרוגרמה זו תתייחס לנתון של 1500 מבקרים ליום שיא מתוך.
3. הפרוגרמה מגדירה את שטחי השרות לסוגיהם, הדרושים לקיבולות המבקרים בשני שלבי הפתוח העיקריים. עריכתה מבוססת על שלושת תנאי היסוד המוסכמים על השותפים בצוות ההיגוי:
  - א. מרכז המבקרים ומכלול השרותים, לרבות המסחריים ירוכזו בדיר קרוח ולא יפרסו באזורים נוספים במרחב דיר קרוח - גמלא.
  - ב. לא קיימת מגבלה פיזית של היקף הבינוי - שיקבע על פי צרכי השרות לאוכלוסיית היעד.

2/..

- 2 -

ג. הפרוגרמה אינה מטפלת בתפעול האתר והכוונת המבקרים במרחב דיר קרוח - גמלא, והינה ממוקדת בהגדרת שטחי מרכז המבקרים - התשתית והמסחריים.

היקף המבקרים והתפלגותם

4. בהנחה שבשלב הפתוח הטופי תהיה הקבולת של האתר 300 אלף מבקרים בשנה וביום שיא מתוך 1500 מבקרים, יש לבנות את הפרוגרמה לשני שלבי פתוח עיקריים; ראשון לפתוח לקליטת 150 אלף מבקרים בשנה והשני לקבולת סופית של האתר (ע"פ הפרוגרמה המוסכמת).
5. נתוח התפלגות המבקרים לתיירי חוץ ופנים במצדה - האתר הדומה ביותר באופיו לאופי הפתוח המוצע בגמלא - בחומש האחרון מלמד שבין השנים 1977 - 1981 נשמרה בדיוק רב הפרופורציה של 65 אחוז תיירים ו - 35 אחוז מבקרים ישראלים, עם זאת להערכת פרופורציה זו מושגת לאחר הרצת האתר מספר שנים, ובשנים הראשונות להפעלת גמלא ניתן לצפות לפרופורציה הפוכה.
6. בשעת השיא יהיו באתר כשני שלישי מהיקף המבקרים ביום השיא המתוך, המהווים כ - 1000 מבקרים. שהות הביקור באתר בשלב הפיתוח הראשון מוערכת בכ - 3 שעות.
7. בהתבסס על ההנחות הנ"ל הרי שבשלב הפתוח הראשון אמור מרכז המבקרים לשרת בו זמנית כ - 500 מבקרים בשעת שיא ביום שיא מתוך ובשלב הפתוח הסופי ישרת המרכז כ - 1000 מבקרים.

8. מרכז המבקרים - האגף התשתיתי

יכלול את הפונקציות הבאות: מודיעין וקבלה, אולס תצוגה, אולס הרצאות והקרנות ומשרד בהיקף של 180 מ"ר לפי הפרוט:

א. מודיעין וקבלה (מכירת מפות, ספרות, כרטיסי

40 מ"ר

נסיעה לגמלא)

ב. אולס תצוגה (הצגת האתר והאזור, חי וצומח

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

- 3 -

50 מ"ר

באזור, מודל של גמלא)

הערה: ניתן לשלב את שני הפונקציות באולם אחד.

70 מ"ר

ג. אולם הרצאה והקרנה - מחסן וציוד

20 מ"ר

ד. משרד למנהל האתר ומזכירה

180 מ"ר

סה"כ

9. מרכז המבקרים - האגף המסחרי

יכלול את הפונקציות הבאות: מזנון, מסעדה, חנות מזכרות, עתוננים וכו' בהיקף של 380 מ"ר לפי הפרוט:

40 מ"ר

א. מזנון + מחסן

150 מ"ר

ב. מסעדה + מטבח

50 מ"ר

ג. רחבה מקורה הצמודה למסעדה

ד. 2 חנויות למכירת מזכרות, צרכי צילום, מתנות

40 מ"ר

מוצרים מקומיים וכו'

280 מ"ר

סה"כ

10. שרותים

לכ - 500 מבקרים בשעת השיא דרושים כ - 10 תאים. הגעת מרבית המבקרים לאתר באוטובוסים תצריך בניית 12 תאי שרותים בשטח כולל של כ - 36 מ"ר.

כ - 180 מ"ר

מרכז תשתיתי

סה"כ השטח המבונה יהיה

כ - 280 מ"ר

מרכז מסחרי

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

- 4 -

מ"ר	40 - כ	שרותים
מ"ר	600 - כ	סה"כ
מ"ר	120 - כ	20 אחוז מעברים ואחר
מ"ר	720 - כ	סה"כ כללי

11. חניה

שלות ממוצעת באתר בשלב הפתוח הראשון הינה כ - 3 שעות.
לפיכך אמורה החנייה בשלב פתוח זה לשרת עד כ - 1500 מבקרים. היחס בין המגיעים ברכב פרטי / שכור לבין המגיעים באוטובוס / טיולית הינו שני שלישי ושליש בהתאמה. מיקומו של האתר ואופי המבקרים בו בשנות ההרצה הראשונות יכתיב להערכתנו יחס דומה בין שני סוגי כלי הרכב הנ"ל ולפיכך נדרשת חנייה לכ - 18 אוטובוסים ולכ - 180 מכוניות פרטיות. השטח הדרוש להחניית מספר המכוניות הנ"ל הינו 6.3 דונם. להערכתנו, למרות שהמדד הפיזי מכוון להיקף של כ - 6 דונם, בשלב ראשון נכשיר רק כמחצית מהיקפו.

12. הפתוח בשלב השני

פתוח השלב השני, בעקבות מיצוי השלב הראשון אמור לכאורה להכפיל את הפונקציות שפורטו לעיל - כתוצאה מהכפלת המשתמשים. עם זאת אני ממליץ לאפשר תכנון גמיש של מרכז המבקרים, כאשר למוד התנהגות המבקרים באתר בשלב הפתוח הראשון יאפשר לקבוע בדייקנות ובהתאמה גדולה יותר את היקף ואופי ערכיהם.

ערר: גדי כקז

אגף תכנון

העתקים: מר ע. לרטן, מנכ"ל.

אינג' א. שטוק, יועץ השר לתכנון והנדסה.

מר י. סוקר, מ. א. תכנון

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

ירושלים, 8 ביולי, 1982.

מספרנו: 7771

סכום ישיבת צוות היגוי גמלא, מתאריך 6 ביולי 1982.

השתתפו: מר א. עמיעד - מוא"ז גולן

מר א. מאיר - מנכ"ל מפעלי רמח"ג

מר ח. גילת - רש"ט

גב' ע. רוטמן - קק"ל

מר צ. מעוז - א. עתיקות.

מר ג. כהן - חמ"ת.

אדרי נ. מלצר ואדרי ל. בל קין - מתכננים.

נעדר: נציג מח' להתיישבות חבל הגליל.

1. כתחילת הדיון העלה הח.מ. שני נושאים עקרוניים להבהרה:

א. התנגדות חמ"ת לפסילת אפשרות להפעלת חזיון אור קולי בגמלא, לאחר בדיקת הנושא על היבטיו השונים, וכאשר האתר יהיה בשל להפעלת חזיון אור קולי. (רש"ט התנגדה בדיון הקודם).

ב. כוונת חמ"ת למקם במרכז המבקרים אלמנטים מסחריים שונים, לאחר בדיקת כלכליותם, במטרה לספק מקורות תעסוקה רבים ליושבי האזור שיפעילו את האלמנטים הנ"ל.

2. שני נושאים אלה אושרו על ידי כל הגופים ומהווים חלק בלתי נפרד מהדיון הפרוגרמטי על פיתוח האתר.

2. מר א. עמיעד תבעיר את מהות ההסכם בין מוא"ז רמח"ג ורש"ט כ-1: שטח דיר קרוח וגמלא ישאר בתחום השמורה. את האתר תנהל הנהלה משותפת למוא"ז ולרש"ט. החלק המסחרי באתר יוקם ויתופעל על ידי יושבי מוא"ז **הצב הגולן.**

סכום זה מקובל על השותפים בתכנון ופיתוח האתר.

3. אדרי נ. מלצר הציג תכנית מפורטת (להגשה) של אתר גמלא. התכנית מבוססת על פרוגרמה של רש"ט שאינה משקפת כיום את הליקף הפיתוח המתוכנן באתר. לפיכך, ועל פי פרוגרמה עדכנית יבוצע על ידי אדרי מלצר רה-תכנון. כמו כן, יבדוק אדרי מלצר את ההגדרות לאזור דיר קרוח במטרה לאפשר בתכנון פיתוח ובינוי באזור העתיקות.

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

- 2 -

4. אדרי' ל. בלקין הציג קונספציה תכנונית לזרימת והובלת מבקרים מאזור מרכז המבקרים לעיר גמלא, (מבוסס על שימוש בשתי מעליות ביניהן קטע להליכה רגלית באורך של כ-250 מ' וללא הפרשי גובה ניכרים). תכניתו של אדרי' בלקין מקיפה (לשנתיים הקרובות) שחזור החומה המזרחית, מגדל צפ' מז' ומסלול טיור. מסלול הטיור יתחיל בממוך למגדל המשוחר, ולאורך קו הרכס עד לפסגה מעל שטח S, משם לשטח S ולכיה"כ - אורך המסלול מוערך בשעה וחצי עד שעתיים. מסלול קצר יותר קושר את החומה, המגדל וכיה"כ. כמו כן, יצויינו בשטח המיקומים של הלגיונות הרומים שצרו על העיר.

5. אדרי' בלקין התבקש לחשב את הקבולת (כושר הנשיאה) של האתר המשוחר. על פי חישוביו תהיה הקבולת המבטימלית ליום שיא כ-10 אלפים מבקרים, ובשעת שיא כ-2000. לפי נתונים אלה יוכלו לבקר באתר בשנה כ-425 אלף מבקרים. (הפרוגרמה שהוכנה על ידי גב' ע. רוטמן ואושרה על ידי הצוות מכוונת לפיתוח בהיקף של 300 אלף מבקרים בשנה).

6. בפגישה סוכמו הנדשאים הבאים:

- א. מר א. עמיעד ואדרי' בלקין יפגשו עם אינג' א. שטוק לבדיקה מקיפה של נושא אמצעי הנגישות, לרבות נושא המעליות המוצע על ידי אדרי' בלקין.
- ב. רשימת תזמין מיפוי טופוגרפי בקנ"מ 1:500 של האתר לצורכי תכנון והכנת מודל.
- ג. גדי כהן יערוך פרוגרמה עדכנית למרכז המבקרים ושטחי המסחר בדיר קרוח שתדון בפגישה הבאה. נתון הבסיס לעריכת הפרוגרמה המוסכם על הצוות, הינו כ-8000 מבקרים ליום שיא.
- ד. הוסכם על שימוש במכנה הביזנטי למקום מרכז המבקרים.

סיכום: גדי כהן
אגף תכנון.

העתקים: מר ע. לוטן - מנכ"ל.

אינג' א. שטוק - יועץ לתכנון ולהנדסה.

מר י. סוקר - מנהל אגף תכנון.

משתתפים.

תאריך: 8.7.82
סימוכין: י"ז תמוז תשס"ב

1. סוכס שישיבות הועדה התקיימה פעם בחודש, בכל יום שלישי הראשון בחודש. באופן יוצא מהכלל תקיים הישיבה הבאה ב-2.8.
  2. בתשובה להערותיו של מר ג. כחץ הובהר:
    - א. אין החלטה השוללת תכנית אור-קולית באתר, חנושא יידון בבוא הזמן.
    - ב. אין הגבלה על חשתיים המסחריים והם יוקמו בחתום לצורך.
  3. לרי בלקין הציג את התכנית הרעיונית שלו לשיקום, שיחזור ומסלולי בקור באתר ואת דרכי הגישה לאתר. לפי הערכה, אפשר יהיה לפתוח את האתר לבקורים במסלולים מסודרים בעוד שנתיים.
    - א. סוכס לאשר עקרונות את התכנית לשיקום, שיחזור ומסלולי בקור באתר.
    - ב. סוכס שעמיעד ובלקין יפגשו עם אורי שטוק כדי לחתיעץ אתו על הנגישות לאתר.
  4. נחום מלצר הציג את התכנית שלו לדייר קרוח.

סוכמו הנקודות הבאות:

    - א. צביקה מעוז יעשה מאמץ להתחיל את החפירות באתר בהקדם.
    - ב. גדי כחץ יכין לישיבה הבאה הצעת פרוגרמה לחלק המסחרי באתר.
    - ג. מאשרים את עקום מגרשי החניה ואת העקרון שהבנין הביזנטי ישמש כמרכז המידע.
    - ד. החלק המסחרי יבנה מאבני בזלת כדי לשמור על סגנון האתר.
  5. הוגשה הצעת תקציב מסגרת לשנה השוטפת המסתכמת ב-9 מיליון שקל. השותפים מתבקשים להעביר בהקדם את האישור התקציבי.
  6. שמורות הטבע ימננו את מסוי השטח הדרוש לתכנון, הוצאה זו תכלל בהשתתפות שלהם בתקציב.
- רשם: אריאל עמיעד

- אבני איתן
- אורטל
- אלוני הבשן
- אליעד
- אלדום
- אניעם
- אפיק
- בני יהודה
- גבעת יואב
- גשור
- הר אודם
- יהונתן
- כפר חרוב
- מבוא חמה
- מיצר
- מעלה גמלא
- מרום גולן
- מרכז חיספית
- נאות גולן
- נוב
- נווה אטיב
- נטור
- עין זיוון
- קלט
- קשת
- רמות
- רמת מגשימים
- שיאון
- שגל

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

ירושלים, 22 ביולי 1982

מספרנו: 7827

לכבוד

מר אריאל עמיעד

רמת הגולן

..ג.א

הנדון: השתתפות החמ"ת בפיתוח אתר גמלא

בעקבות המגישה שנערכה במשרדינו בתאריך 18.7.82, ברצוני להודיעך, כי בהנהלת חברתנו נחקבלה החלטה על השתתפות חברתנו בפיתוח אתר גמלא, אשר מחווה אתר ביקור מרכזי בגולן.

לצערי, בעת הכנת התקציב לשנת 1982/3 לא נלקח בחשבון פיתוח האתר, ולפיכך, אין לי עתה אפשרות זמינה מידית להעברת הכסף, ואולם, בדעמנו להעביר החלטה ברוח הדברים בישיבת מועצת המנהלים של חברתנו, כאשר סכום השתתפות הינו כ-1.0 מ' ש'.

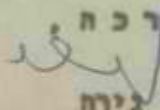
כדי שנוכל לממש את השתתפותנו, יתא עלינו לחתום הסכם דברים מחייב עם הגוף הסטטוטורי אשר נקבע כמוביל הפיתוח של הפרוייקט.

ברצוני להדגיש כי החמ"ת רואה את האתר כולו, כיחידת פיתוח אינטגרטיבית, כאשר הפיתוח יעשה במשותף על ידו כל השותפים בפרוייקט, תוך שמירה על סדרי קדימויות, כפי שיוצרו על ידי וועדת ההיגוי של הפרוייקט.

... רצ"ב לעיוןך סיוטת הסכם, כמקובל בחברתנו אשר התיימנו ע"י החמ"ת והגוף הסטטוטורי כמוזכר לעיל, תהווה תנאי להעברת הכסף ע"י החמ"ת.

ברצוני להבהיר כי החמ"ת, בהיותה חברה מתוקצבת, לא הוכל לחתום על החסכם לפני ה-6 בספטמבר, מועד גמר החקפאה אשר הוטלה ע"י משרד האוצר על הגופים המתוקצבים.

בתקווה לשיתוף פעולה מורה, .

בברכה

ג.ניר

העתק: מר ע. לוטן, מנכ"ל החברה

צוות המשרד, סוק, זלץ, גדי כהן

החברה
הממשלתית
לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

מל: _____ תאריך: _____
 סמח: _____
 הנדון: _____

מלכ"ב 1973 סה"כ 250,000

1600	לגיונים	900	סכ"ב
85	מזלזל	1000	תג
		705	יום חול

$\frac{1}{3}$ מלכ"ב

$\frac{2}{3}$ מלכ"ב

כינועמ"ה תמ"ל

65 כס"י ש"י
 30 מלכ"ב
 5 מל"ג

216,000 כס"י
 1600 יום חול

100 מלכ"ב

203 מל"ג ח"י

5 מל"ג ח"י

22/7/82

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

ירושלים, 8 ביולי, 1982.

מספרנו: 7771.

סכום ישיבת צוות היגוי גמלא, מהאריך 6 ביולי 1982.

השתתפו: מר א. עמיעד - מוא"ז גולן

מר א. מאיר - מנכ"ל מפעלי רמה"ג

מר ח. גילת - רש"ט

גב' ע. רוטמן - קק"ל

מר צ. מעוז - א. עתיקות.

מר ג. כהן - חמ"ת.

אדרי' נ. מלצר ואדרי' ל. בל קין - מתכננים.

נעדר: נציג מח' להתיישבות חבל הגליל.

1. בתחילת הדיון העלה הח.מ. שני נושאים עקרוניים להבהרה:

א. התנגדות חמ"ת לפטילת אפשרות להפעלת חזיון אור קולי בגמלא,

לאחר בדיקת הנושא על היבטיו השונים, וכאשר האתר יהיה בשל

להפעלת חזיון אור קולי. (רש"ט התנגדה בדיון הקודם).

ב. כרונת חמ"ת למקם במרכז המבקרים אלמנטים מסחריים שונים, לאחר

בדיקת כלכליותם, במטרה לספק מקורות העסוקה רבים לישובי האזור

שיפעילו את האלמנטים הנ"ל.

2. שני נושאים אלה אושרו על ידי כל הגופים ומתווים חלק בלתי נפרד מהדיון

הפרוגרמתי על פיתוח האתר.

2. מר א. עמיעד הבחיר את טהוח ההסכם בין מוא"ז רמה"ג ורש"ט לפיו:

שטח דיר קרוח וגמלא ישאר בתחום חשמ ורה. את האתר תנהל הנהלה משותפת

למוא"ז ולרש"ט. החלק המסחרי באתר יוקם ויתופעל על ידי יז בי מוא"ז

העם הגולן.

סכום זה מקובל על השותפים בתכנון ופיתוח האתר.

3. אדרי' נ. מלצר הציג תכנית מפורטת (להגשה) של אתר גמלא. התכנית מבוססת

על פרוגרמה של רש"ט שאינה משקפת כי וט את היקף הפיתוח המתוכנן באתר.

לפיכך, ועל פי פרוגרמה עדכנית יבוצע על ידי אדרי' מלצר רה-תכנון. כמו כן,

יבדוק אדרי' מלצר את ההגדרות לאזור דיר קרוח במטרה לאפשר בתכנון פיתוח

ובינוי באזור העתיקות.

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

- 2 -

4. אדרי' ל. בלקין חציג קונספציה תכנונית לזרימת והובלת מבקרים מאזור מרכז המבקרים לעיר גמלא, (מבוסס על שימוש בשתי מעליות ביניהן קטע להליכה רגלית באורך של כ-250 מ' וללא הפרטי גובה ניכרים). תכניתו של אדרי' בלקין מקיפה (לשנתיים הקרובות) שחזור החומה המזרחית, מגדל צפ' מז' ומסלול סיור. מסלול הסיור יתחיל בסמוך למגדל המשוחר, ולאורך קו הרכס עד לפסגה מעל שטח S, משט לשטח S ולביה"כ - אורך המסלול מוערך בשעה וחצי עד שעתיים. מסלול קצר יותר קושר את החומה, המגדל וביה"כ. כמו כן, יצויינו בשטח המיקומים של הלגיונות הרומים שצרו על העיר.

5. אדרי' בלקין התבקש לחשב את הקבולת (כושר הנשיאה) של האתר המשוחר. על פי חישוביו תהיה הקבולת המבטימלית ליום היא כ-10 אלפים מבקרים, ובשעה היא כ-2000. לפי נתונים אלה יוכלו לבקר באתר בשנה כ-425 אלף מבקרים. (פרוגרמה שתוכנה על ידי גב' ע. רוטמן ואושרה על ידי הצוות מכוונת לפיתוח בתיקף של 300 אלף מבקרים בשנה).

6. בפגישה סוכמו הנושאים הבאים:

- א. מר א. עמיעד ואדרי' בלקין יפגשו עם אינג' א. שטוק לבדיקה מקיפה של נושא אמצעי הנגישות, לרבות נושא המעליות המוצע על ידי אדרי' בלקין.
- ב. רש"ט תזמין מיפוי טופוגרפי בקנה"מ 1:500 של האתר לצורכי תכנון והכנת מודל.
- ג. גדי כהן יערוך פרוגרמה עדכנית למרכז המבקרים ושטחי המסחר בדיר קרוח שתדון בפגישה הבאה. נתון תבטיס לעריכת הפרוגרמה המוסכם על הצוות, הינו כ-8000 מבקרים ליום היא.
- ד. תוסכם על שימוש במבנה הכיזנסי למקום מרכז המבקרים.

סיכום: גדי כהן

אגף תכנון.

העתקים: מר ע. לוטן - מנכ"ל.

אינג' א. שטוק - יועץ לתכנון ולהנדסה.

מר י. סוקר - מנהל אגף תכנון. ✓

משתתפים.

REPORT
PROGRESS
STATE

REPORT OF THE JOINT COMMISSION

1. The first part of the report deals with the general situation in the country. It is a very interesting and detailed account of the country's progress during the year. The report is well written and easy to read. It is a very good example of a progress report.

2. The second part of the report deals with the specific work done during the year. It is a very detailed account of the work done in each of the departments. It is a very good example of a progress report.

3. The third part of the report deals with the financial statement. It is a very detailed account of the financial statement for the year. It is a very good example of a financial statement.

4. The fourth part of the report deals with the general remarks. It is a very detailed account of the general remarks for the year. It is a very good example of a general remarks report.

5. The fifth part of the report deals with the conclusions. It is a very detailed account of the conclusions for the year. It is a very good example of a conclusions report.

ירושלים, 3 ביוני 1982

מספרנו: 7591

אל: עמוס לוטן - מנכ"ל.

הנדון: פתוח תיירותי בגולן.

כללי

1. בעקבות לזוי תוכנית סיירות וטיילות גליל גולן ודיונים שונים על אתרים במרחב אזור זה עלולה מערכת התיירות מחד והגולן מאידך, להחמיץ אפשרות לפתוח תיירותי, במידה ולא נדחוף מספר נושאים תיירותיים באזור.
2. בנוסף לתוכניות הפתוח הן לתיירות פנים והן לתיירות חוץ כהכשרת חופים בצפון מזרח הכנרת, הכשרת אתרי בקור, חניונים בחיק הטבע ומסלולי טיול, יש להערך לפיתוח מסלול ביקור ליילי באזור לתיירות השוהה במרחבו (בבתי המלון בטבריה ובצפת ובמוקדי האכסון הנוספים בבתי הארחה בקיבוצים).
3. במטרה לקשור את הבקור באזור באטרקציות וחוויות יחודיות אשר ילוו את התייר כמזכרת מביקורו בצפון הארץ, יש לפתח מסלולי סיור ליילי שישלימו את פעילות היום (סיורים באתרים, נופש פעיל בכנרת, רכיבה, צפרות ופעילויות נוספות).

מסלול הסיור הליילי

4. כהצעות לסיורים ליילים ניתן לכלול:
  - א. בקור בחמת גדר, צפייה במזיון אור קולי.
  - ב. בקור בגמלא, סיור במרכז המבקרים וצפייה במזיון אור קולי.
  - ג. או שחזור (הצגה) של הקרב על גמלא.
  - ג. ביקור בעין גב או ישוב אחר באזור והשתתפות בהופעת פולקלור.

5. המופע בחמת גדר.

לאחרונה הוחלט על תכנון פעילות תיירותית ליילית בחמת גדר. אדריכל ג. סולר התבקש לתכנן הפעילות ע"פ פרוגרמה של הח.מ.ת. כפי שהצעתו בעבר יש לקיים באתר המרחצאות פעילות ליילית שתכלול את המרכיבים הבאים:

- א. סיור קצר באתר לאורך מסלול מואר.
- ב. התרכזות וישיבה (סביב שולחנות) בבריכה הגדולה וצפייה במופע אור קולי. (קיבולת הבריכה 250-300 איש).
- ג. כבוד הקהל ביין ופירות העונה בכלי חרס, כאשר תלבושת המלצרים והכלים בהם יוגש הכבוד יהיו ע"פ המסורת הרומית.

6. המופע בגמלא

המופע בגמלא אמור להתחיל בבקור במרכז המבקרים בדיר קרוח, הסעת התיירים לאתר החפירות והצגת שחזור הקרב על גמלא. (מקום יציעי התיירים יקבע בעתיד - קיימות אלטרנטיבות רבות) שחזור הקרב יכול להיות כמופע אור קולי ויכול להיות כהצגה ושימוש בכלי המשחית הרומיים שיופעלו ע"י שחקנים.

7. נסיעה לעין גב, קצרין או ישוב אחר באזור והשתתפות בערב רקודי עם. תוכנית הערב תכלול הופעה של להקות רקדנים מישובי האזור, והרקדה משותפת עם התיירים של ריקודי עם ישראליים.

8. להפעלת האתרים בליילה דרוש כמובן אשור בטחוני, כפרט בחמת גדר.

9. תנאי מוקדם להתחלת טפול בהפעלה ליילית של גמלא הינו הוצאת שטח גמלא ודיר קרוח מתחום שמורת יער יהודיה.

10. אבקשך להעלות הנושא לדיון.

כתב: גדי פהד

א. תכנון

רצונות נשמרות הטבע

החברה הממשלתית להתיירות
ב-ה א"י תמונת 22. 6. 82
.....

ירושלים, כד' בסיון תשמ"ב
16 ביוני 1982
400.147 -

לכבוד
חברי צוות חיבוי
מיחוז במלא
רחוב קרן היסוד 38
ת"ד 2645
ירושלים

א"נ,

הנדון: הערות לסיכום צוות חיבוי פיתוח במלא פיוס 1.6.82
סימוביקן: סיכום - מספרו 583 פיוס 2.6.82

להלן פתי הערות לסיכום:

- א. לסעיף 1 א' סוכם כי משלב זה פעילות לילה באתר במלא הינה רעיון לבדיקה, אולם לא חלק אורגני קיים כיום במרוגדרה המוסכמת, ולכן יש למחוק נושא תחזוק האורקולי ולכשיסוכם נושא זה יהיוסוף לפרוגדרה.
- ב. לבבי סעיף 1 ב' מוסכם הצורך באמצעי התכורה מאורגן שיהבז אתר דיר קדוח (מרכז קליפה קהל המבקרים) עם עזי קדוח במלא. יש למחוק הכחוב בסוגריים מאחר והנושא מוחזק לכל אמצעי המשידי לא רק כמבויק במיכום.

כדי לסדור החתבויות רבות בנושא אבקס לקבל אישור והסכמת לאסדר לעי"ל בישיבה כיום 22.6.82.

ככבוד רב

חובי גילח

הפתק לו: מנתל הרשות

מר עמוס לוסן - ירושלים ת"ד 2645
דן רובין-כאן

Handwritten notes and signatures on the left side of the page, including dates like 23/6 and 27/6, and various scribbles.

החברה
הממשלתית
לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

77.82

סכום

אזורים א. בקרן

לארי סלום רב

לביקשתך נתונים על מספר האזורים במצב

אזור תיירות מס' 77
תיירות שוטף לישראל

השנה	תיירות	ישראליות	סה"כ
1977/8	346,230	186,420	532,650
78/79	305,850	164,710	470,560
79/80	313,950	169,040	482,990
80/1	304,070	163,090	467,160
81/82	306,460	165,020	471,480

מאז ימי של מקרים רב לפני לקיחה 81/82 - 77/78 לפי
365 יום בשנה הן 1,315

לארי, אין מקרה שהתעורר והוא אכן לעזר. האזורים נתן לקבל
תמונה דיונית של 5 שנים ושל הרכב התחלה (כנים, חול).

במחירי
130 רוב

Lawrence belkin

תקציב מוקדם:

פיתוח של אתר העתיקות גמלא.

הוצאות צפויות בשנת התקציב 1982 (עד 31/3/83)

-	כח אדם לביצוע שימור ושיחזור נרחבים באתר. כולל 1500 ימי-עבודה, ציוד עבודה, תחבורה. התוצאה: שיחזור של חלקים משמעותיים של החומה, המגדל העליון, ובית הכנסת (חלקי).	סך	2,093,000	שקל
-	חומרי בניה הכוללים מלט, חול, חצץ, סיד, ברזלים וסימני דרך.	סך	168,000	שקל
-	מיפוי של האתר וסביבתו בקנה מידה 1:2500, ושל חלקים של האתר בקנה מידה 1:500.	סך	57,500	שקל
-	הכנת תוכניות עבודה למכרזים: דרכי תנועה בתוך ומחוץ לאתר (מהמצוק).	סך	184,000	שקל
-	הוצאות בלתי נראות מראש (10%)	סך	250,200	שקל
-	סה"כ		2,752,700	שקל

הוצאות צפויות בשנות התקציב 1983, 1984

-	דרכי תנועה בתוך האתר, כולל מדרכות, מדרגות; עבודה וחומר $\pm$ 700 מ"ר	סך	1,529,500.-	שקל
-	שלטי הסברה והדרכה, ברזי שתיה לציבור בתוך האתר.	סך	42,000.-	שקל
-	כוח אדם, חומרים עבור המשך עבודות השימור והשיחזור (לשנה)	סך	800,000 (ש')	
-	תכנון ופקוח עבודות השיחזור והשימור ע"י הארכיטקט.	סך	184,000 (ש')	
-	נקודת מצפה בגבעה מול האתר, דרך גישה ממרכז המבקרים, דרך גישה לחומה, פיתוח גוף כולל צמחיה, ספסלים, ברזי שתיה, שרותים, מערכת השקאה וכד'. כולל כוח אדם וחומרים - 550 מ"ר.	סך	1,794,000.-	שקל
-	פעולות ליצב את המצוק, כולל שכר טירחה של מהנדסים, כוח אדם, חומרים.	סך	1,150,000.-	שקל
-	שתי מעליות משא פתוחות, והרכבתן במקום.	סך	2,760,000.-	שקל

לורנס בלקין ארכיטקט architect

רח' מגיני נגבה 5, הרצליה. טל: MEGENAY NEGBA 5. HERZLIA

Lawrence belkin

- 2 -

סך	18,400.-	שקל	-	חיסול כביש העבודה הקיים, והחזרתו למצבו הטבעי.
סך	1,242,000.-		-	הוצאות בלתי נראות מראש (15%).
	<u>9,519,900.-</u>	שקל	-	סה"כ

להלן לא כלול בתקציב: עלות של חפירות הארכיאולוגיות הממשיכות, רכב שרות לחפירה, העברה של מחנה הארכיאולוגי לדיר כארוח.

בכבוד רב,

לורנס בלקין

לורנס בלקין, ארכיטקט architect

רח' מניע נגבה 5, הרצליה, טל:
MEGENAY NEGBA 5, HERZLIA

תאריך: ט"ו תמוז תשמ"ב
 סימוכין: 6.7.82

פרוייקט גמלא

הצעת תקציב 82/83

2.5 מיליון שקל	- חפירות גמלא
2.5 מיליון שקל	✓ שיטור, שחזור תיורר (הסרת אספלט וסלע באג 156)
1.0 מיליון שקל	- אתר דיר קרוך (חפירות, שחזור)
1.0 מיליון שקל	✓ תשתית (בטיח חבנון בק אג תלול)
0.5 מיליון שקל	✓ שבילים שילוט (סלע יקטרי)
0.5 מיליון שקל	✓ סקרים, תכנון
1.0 מיליון שקל	שונות
9.0 מיליון שקל	סה"כ
4.5 מיליון שקל	סה"כ (אגף ארבעה שירות)

הצעת מקורות מימון

2 מיליון שקל	מועצה איזורית
1.5 מיליון שקל	רשות שמורות טבע
3 מיליון שקל	חברה לתיירות
0.5 מיליון שקל	קק"ל
0.5 מיליון שקל	אגף עתיקות
1 מיליון שקל	הסוכנות
9 מיליון שקל	

רשם: אריאל עמיעד

- אבני איתן
- אורטל
- אלוני הבשן
- אליעד
- אלרום
- אניעם
- אפיק
- בני יהודה
- בגעת יואב
- גשור
- הר אודם
- יהונתן
- כפר חרוב
- מבוא חמה
- מיצר
- מעלה גמלא
- מרום גולן
- מרכז חיספית
- נאות גולן
- נב
- ווה אטיב
- נטור
- עין זיוון
- קלע
- קשת
- רמות
- רמת מגשימים
- שיאון
- שעל

תאריך: ט"ו תמוז תשמ"ב
 סימוכין: 6.7.82

פרוייקט גמלא

הצעת תקציב 82/33

2.5 מיליון שקל	- חפירות גמלא
2.5 מיליון שקל	שימור, שחזור תיור (יפריג ארטיק וסלס גאז 1456)
1.0 מיליון שקל	אתר דיר קרוון (חפירות, שיחזור)
1.0 מיליון שקל	תשתית (פלצ'ר הנתון גיק איק תלמי)
0.5 מיליון שקל	שבילים שילוט (סכר) (אקסר)
0.5 מיליון שקל	סקרים, תכנון
<u>1.0 מיליון שקל</u>	שונות
9.0 מיליון שקל	סה"כ

הצעת מקורות מימון

2 מיליון שקל	מועצה איזורית
1.5 מיליון שקל	רשות שמורות טבע
3 מיליון שקל	חברה לתיירות
0.5 מיליון שקל	קק"ל
0.5 מיליון שקל	אגף עתיקות
<u>1 מיליון שקל</u>	הסוכנות
9 מיליון שקל	

רשם: אריאל עמיעד

- אבני איתן
- אורטל
- אלוני הבשן
- אליעד
- אלדום
- נס
- אפיק
- בני יהודה
- גבעת יואב
- גשור
- הר אודם
- יהונתן
- כפר חרוב
- מבוא חמה
- מיצר
- מעלה גמלא
- מרום גולן
- חיספית
- נאות גולן
- נוב
- ווה אטיב
- נטור
- עין זיוון
- קלע
- קשת
- רמות
- רמת מגשימים
- שיאון
- שעל

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

ירושלים, 8 ביולי, 1982.

מספרנו: 7771.

סכום ישיבת צוות היגוי גמלא, מתאריך 6 ביולי 1982.

השתתפו: מר א. עמיעד - מוא"ז גולן

מר א. מאיר - מנכ"ל מפעלי רמה"ג

מר ח. גילת - רש"ט

גב' ע. רוטמן - קק"ל

מר צ. מעוז - א. עתיקות.

מר ג. כהן - חמ"ת.

אדרי' נ. מלצר ואדרי' ל. בל קין - מתכננים.

נעדר: נציג מח' להתיישבות חבל הגליל.

1. בתחילת הדיון העלה הח.מ. שני נושאים עקרוניים להבהרה:

א. התנגדות חמ"ת לפסילת אפשרות להפעלת חזיון אור קולי בגמלא,

לאחר בדיקת הנושא על היבטיו השונים, וכאשר האתר יהיה בשל

להפעלת חזיון אור קולי. (רש"ט התנגדה בדיון הקודם).

ב. כוונת חמ"ת למקם במרכז המבקרים אלמנטים מסחריים שונים, לאחר

בדיקת כלכליותם, במטרה לספק מקורות תעסוקה רבים לישובי האזור

שיפעילו את האלמנטים הנ"ל.

שני נושאים אלה אושרו על ידי כל הגופים ומהווים חלק בלתי נפרד מהדיון

הפרוגרמתי על פיתוח האתר.

2. מר א. עמיעד הבהיר את מהות ההסכם בין מוא"ז רמה"ג ורש"ט לפיו:

שטח דיר קרוח וגמלא ישאר בתחום השמורה. את האתר תנהל הנהלה משותפת

למוא"ז ולרש"ט. החלק המסחרי באתר יוקם ויתופעל על ידי ישובי מוא"ז

רמת הגולן.

סכום זה מקובל על השותפים בתכנון ופיתוח האתר.

3. אדרי' נ. מלצר הציג תכנית מפורטת (להגשה) של אתר גמלא. התכנית מבוססת

על פרוגרמה של רש"ט שאינה משקפת כיום את היקף הפיתוח המתוכנן באתר.

לפיכך, ועל פי פרוגרמה עדכנית יבוצע על ידי אדרי' מלצר רה-תכנון. כמו כן,

יבדוק אדרי' מלצר את ההגדרות לאזור דיר קרוח במטרה לאפשר בתכנון פיתוח

ובינתיים באזור העתיקות.

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

- 2 -

4. אדר' ל. בלקין הציג קונספציה תכנונית לזרימת והובלת מבקרים מאזור מרכז המבקרים לעיר גמלא, (מבוסס על שימוש בשתי מעליות ביניהן קטע להליכה רגלית באורך של כ-250 מ' וללא הפרשי גובה ניכרים). תכניתו של אדר' בלקין מקיפה (לשנתיים הקרובות) שחזור החומה המזרחית, מגדל צפ' מז' ומסלול סיור. מסלול הסיור יתחיל בסמוך למגדל המשוחר, ולאורך קו הרכס עד לפסגה מעל שטח S, משם לשטח S ולביה"כ - אורך המסלול מוערך בשעה וחצי עד שעתיים. מסלול קצר יותר קושר את החומה, המגדל וביה"כ. כמו כן, יצויינו בשטח המיקומים של הלגיונות הרומים שצרו על העיר.
5. אדר' בלקין התבקש לחשב את הקבולת (כושר הנשיאה) של האתר המשוחר. על פי חישוביו תהיה הקבולת המכסימלית ליום שיא כ-10 אלפים מבקרים, ובשעת שיא כ-2000. לפי נתונים אלה יוכלו לבקר באתר בשנה כ-425 אלף מבקרים. (פרוגרמה שהוכנה על ידי גב' ע. רוטמן ואושרה על ידי הצוות מכוונת לפיתוח בהיקף של 300 אלף מבקרים בשנה).
6. כפגישה סוכמו הנושאים הבאים:
- א. מר א. עמיעד ואדר' בלקין יפגשו עם אינג' א. שטוק לבדיקה מקיפה של נושא אמצעי הנגישות, לרבות נושא המעליות המוצע על ידי אדר' בלקין.
  - ב. רשימת תזמין מיפוי טופוגרפי בקב"מ 1:500 של האתר לצורכי תכנון והכנת מודל.
  - ג. גדי כהן יערוך פרוגרמה עדכנית למרכז המבקרים ושטחי המסחר בדיר קרוח שתדון כפגישה הבאה. נתון הבסיס לעריכת הפרוגרמה המוסכם על הצוות, הינו כ-8000 מבקרים ליום שיא.
  - ד. הוסכם על שימוש במכנה הביזנטי למקום מרכז המבקרים.
- סיכום: גדלי כהן
אגף תכנון.
- העתקים: מר ע. לוטן - מנכ"ל.
אינג' א. שטוק - יועץ לתכנון ולהנדסה.
מר י. סוקר - מנהל אגף תכנון.
משתתפים.

72

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

ירושלים, 25.6.82

מספרנו: 7697

סכום ישיבת ערות הוגרי גטלא מתאריך 22 יוני 1982

- השתתפו: מר א. עמיעד - מוא"ז רמת הגולן
 מר א. מאיר - מנכ"ל מפעלי רמת הגולן
 מר ח. גילת - ר.ש.ט
 גב' ע. רוטמן - ק.ק.ל
 מר מ. לוריא - סוה"י חבל הגליל
 מר צ. מעוז -- אגף העתיקות
 מר ג. כהן - ח.מ.ת.
 אדריכל ג. שריג ואדריכל ל. בלקין

1. מר ח. גילת הציג את התכנית הרעיונית שהכין אדריכל נ. מלצר לארגון השטח. התכנית מקובלת על כל השותפים. הוחלט שהאדריכל מלצר יכין חצעה מפורטת למרכז המבקרים בדיר קרוח. אדריכל מלצר יציג בפגישה הבאה את עקרונות התכנית.
2. מר צ. מעוז מסר כי עקרונות איך התנגדות לא. עתיקות לשמוש באזור העתיקות ובחלק מהמבנים למקום פונקציות של מרכז מבקרים. לפי שעה איך הערכה לגבי היקף וטעות המצוי הארכיאולוגי באתר, החפירה בקטעים מאתר תזורז בחודשים הקרובים.
3. הוחלט שיש לקשור כבק בשלב הראשון של פתוח מרכז המבקרים את האתר רוג'וס הירי למרכז המבקרים בגטלא על ידי הצגתו במסגרת המרכז בגטלא.
4. גב' ע. רוטמן הגישה לצוות נייר עבודה בנושא אמצעי התחבורה שיקשרו בין דיר קרוח וגטלא. קיימות מספר אפשרויות. הוחלט להעביר הנושא לבדיקת מומחה לאחר רכוז נתוני בסיס בנושא.
5. מר צע מעוז ואדריכל ל. בלקין (מתכנן השחזור בגטלא עבור המוא"ז) יציגו בפגישה הבאה נתונים על הקבולת החזויה באתר גטלא- נתון בסיסי לנתוח האלטרנטיבות לבחירת אמצעי הנגישות.

2/..

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

- 2 -

6. מר א. עמיעד מסר לצוות כי הוחלט שאזור דיר קרוח וגפלא יסאר בתחומי שמורת הטבע, יתוכנן ויפותח בשתוף של הגופים המיוצגים בצוות החיגוי.

סיכום: גדי כהן.

העתקים:

מר ע. לוטן, מנכ"ל החברה.

אינג' א. שוק - יועץ השר לתכנון והנדסה.

מר י. סוקר - מנהל א. תכנון.

מר א. עמיעד - מוא"ז רמת הגולן.

מר ח. גילת - ר.ש.ט

ירושלים, 2 ביוני 1982

מספרנו: 7583

סכום ישיבת צוות היגוי פתוח גמלא שהתקיימה ב - 1 יוני 1982 בקצרין.

השתתפו:	מר א. עמיעד	-	מ.א. רמת הגולן
	מר א. מאיר	-	מפעלי רמה"ג
	מר ח. גצלת	-	ר.ש.ט.
	מר ט. אשבל וגב' ע. רוטמן	-	ק.ק.ל.
	מר ט. פרי	-	המחלקה להתיישבות
	מר גדי כהן	-	ח.מ.ת.

1. מר עמיעד פתח את הדיון והציג את כוונת הפתוח המתוכננים באתר:

א. זרוז חפירת גמלא ופתיחת האתר לביקורים בעוד כשנתיים, שחזור חלקים מהאתר בהיקף שיקבע בעתיד וחזיון אור קולי.

ב. פתוח מרכז מבקרים ושרותי יום בציר קרוח.

ג. חבור ציר קרוח וגמלא כאמצעי החבורה שיקבע בעתיד (בין האפשרויות שהוצגו בעבר: רכבל וקרוניות).

שלושת המרכיבים הנ"ל מוסכמים על כל הגורמים השותפים בצוות ההיגוי.

2. גב' ע. רוטמן הציגה את הפרוגרמה לתכנון גמלא שהוכנה בק.ק.ל. בשתוף הר.ש.ט. הפרוגרמה מכוונת לפתוח של 300 אלף מבקרים בשנה. עקרונית מקובלת הפרוגרמה ומוסכמת על השותפים.

3. מר ג. כהן ציין כי גורמי התיירות רוצים לראות בגמלא ובציר קרוח כאתר הנמצא מחוץ לשטח שמורת יער יהודיה, המפותח על ידי כל הגורמים השותפים בצוות ההיגוי, כאשר האתר שייך, מנוהל ומתופעל על ידי מתיישבי במה"ג. (מומלץ על גוף שיורכב ממספר ישובים במתכונת דומה ל"מפעלי נופש חמת גדר"). מר עמיעד ציין כי הכללתו אי הכללתו של האתר בתחום השמורה יוכרע בקרוב בדרג מנכ"לים.

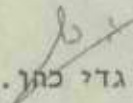

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

- 2 -

4. הוצע למנות מנהל לקדום פרויקט גמלא על מרכיביו השונים (החפירות, מרכז המבקרים, אמצעי הנגישות). מועמדים יוצעו בפגישה הבאה.
5. בעבר הוזמנו והוכנו תוכניות שונות למרכז המבקרים וצירי ההליכה והסיור באזור האתר. סוכם כי כל התוכניות הנמצאות ברשות השותפים השונים יוצגו בפגישה הבאה ויוכרע גורלן.
6. פגישת הצוות הבאה נקבעה לתאריך 22 יוני 1982 בשעה 10.00 .

סיכום: גדי כהן.

העתיקים: משתתפים

- מר ע. לוטן - מנכ"ל
- מר י. סוקר - מנהל א. תכנון
- מר י. זלץ - מנהל א. בצוע
- גב' נירה פרץ - ממונה על התקציב

א ת ר ג מ ל א

פרוגרמה לתכנון

ביזמת ועד ישובי הגולן הוקם בשנת 1975 אתר הנצחה בגמלא, אשר בתחום שמורת יהודיה. אתר זה נבחר בזכות נתוניו החסטוריים, נופיו המרהיבים וההרכב העשיר של טהאבי טבע בהם ניחן האזור, שרידים ארכיאולוגיים, נחל איתן, מפלים, מצוקי בזלת בהם מקננים נשרים, צמחית נחל טבורנת.

תכנית הפיתוח, שבחלקה בוצעה, כוללת מערכת של אתרי נופש בחיק הטבע, המתפרטים על אלפי דוכמים של השטרהוטאופשרים פעילויות טגורגות של הטבקרים.

שתכונת הפיתוח המוצעת מיועדת להבטיח פגיעה מזערית בנוף הקייט ובחיי הטבע של השטרה, ולאפשר פעילויות הטבקרים ללא הפרעה חדיית בעזרת פיזור סביר של הטבקרים חוהפעילויות במרחב.

האתר מיועד לקבולת מקטימלית של 300,000 מבקרים בשנה בשלב פתוח סופי. (מספר הטבקרים במעדה 600,000 בשנה).

בתנחה של קבולת מקטימלית של 1 נופש בטטה שמורה, שטח האתר הוא כ- 12,000 דונט, אזי ביום שיא הקבולת תהיה 12,000 מבקרים.

בימי שיא מתון קבולת האתר תהיה כ- 8000 מבקרים ליום.

(לדוגמא: 115 אוטומוסים * 40 = 4600 מבקרים)

850 מכוניות פרטיות * 4 = 3400 מבקרים).

לחלן מוצעת פרוגרמה לרת-תכנון אתר גמלא

מרכיבי התכנית הם:

1. גמלא - אתר עתיקות
2. אזור שרותים
3. אתר הנצחה
4. תנועת המטילים באתר
5. שרידים ארכיאולוגיים באזור (בנוסף לגמלא)
6. שטחי טבע שמורים
7. תשתית - דרכים וחניות, השטל, טיט, כירוב, הקטורת.

פרוט מרכיבי התכנית והפונקציות הנידרשות בכל אחד מהם :

1. גטלא - אתר עתיקות :

אתר זה מהווה את האלטנט המרכזי בשטח.
אתר גטלא נהמר עזה מטפר שנים והחפירות ממטכנה בו עוד מטפר שנים. שילוב של חפירה ארכיאולוגיות וסיורים בשטח מחייבים שיעור החפירות במקביל לחפירות וכמו כן מערכת שבילי טיול מוסדרת ומודרכת, שחלקה יהיה זמני (בגלל חמשניות חחפירה).
שיחזור - יקשה במידה מינמלית (לטשל, בבית חכנסת).
לנושא הכוונת המטיליט, הסדרת השבילים ושילוט, שיעור ושיחזור - דחיפות מריביות.
לצורך המשך החפירות יוקם (כפי שכבר נעשה) מחנה חופרים שיחיה קרוב, במידה האפשר, לאתר החפירות.
מיקום המחנה יקבע כך שיפריע מינמלית מחבהינה הויזואלית.

2. אזור שרותים לקהל :

אזור הכפר דיר-קרחה הוא המקום אליו מביעים המטיליט ועמנו הם פונים לכל אחת מהנקודות הענין באתר.
במקום צריכים להנתן שרותים ברמה נאותה, המתאימים מבחינת אופים לאתר טבע.
שטח דיר קרוח והנטיעות שמסביבו הוא כ- 140 דונם.
השרותים שיינתנו לקהל במקום הם :
חניה, מתקני פיקניק לאכילה ולטנוחה - בעל, (בעתיד - ביער הנטוע) שרותים סניטריים.
מרכז המעגה ומרכז האינפורמציה יחיו מקומיים כך שלא יתחרו במוזיאון קצרין ובשרותים שניתנים וינתנו בקצרין.
במקום תהיה מעגה שתוחה במרחב האתר וכמו כן מעגה אור-קולית.
ישותחו מזנון/מטעדה העשויים לחרות אלטנט כלכלי לאחד הישובים בסביבה.
שרותים נוספים, במידה ויחיו, יינתנו כולם באזור זה. לא תחיה חספסת שרותים לקהל במקום אחר.
דיר-קרחה הוא אתר ארכיאולוגי, כל תכנית לפיתוח תחייב חפירה מוקדמת במקום, השתלבות הפיתוח בשרידים הארכיאולוגיים במקום ותאום עם אגף העתיקות.
יש להגיע לרמת פיתוח והסדרה נאותים (כולל הריסת מבנים) על טנת לתת תחושה של אתר טפוח, לעומת אזור שחלקו חורבות, כפי שהוא כיום.

3. אתר הנצחה :

אתר הנצחה לזכר ראשוני המתישבים בגולן, קייס. הוא מהווה מקום מצמית ראשונית לפני התחלת הטיוול באזור וחירידה לגטלא.

4. תנועת הטטילים באתר :

כיום נעשית תנועת הטטילים ברחבי האתר, רק בגלל.

הטטילים בין דיר קרוח למטלים וחדולמנים הינם שבילי הליכה קלים, בעיקר בגלל הטופוגרפיה.

שבילי טיוול נוספים מוצעים כשבילי טבעת מחפירות גטלא או' שולי נחל דליות. השביל הקטן, יחסית, ולו גם הביקוש הגבוה ביותר, הוא השביל היורד לגטלא. שביל זה יש לשפץ כך שתהיה נוח יותר להליכה. (בשביל קטעי שביל עתיקים אותם יש לשמר, וכמו כן - לפתור בעיות ניקוז).

כדי לחקק על העולים מגטלא לאזור דיר קרוח יבדקו הנושאים הבאים :

א. קטע שביל אלטרנטיבי, קל יותר להליכה (וברור שיחיה גם ארוך יותר).

ב. פתרון טכני לירידה לגטלא בדרך שהיא קלה יותר להליכה, קרי: הסעת טטילים בדרך העבודה, אפשרות להסעה מאורגנת ברכב שיתאים לדרך. נושא זה יחייב שיפור חלקים טטוימים בדרך ופתרון בעיות דרדור האבנים.

ניתן לבחון פתרונות נוספים כמו - גישה בעזרת בעלי חיים כמו טוסיס, פרדות, או עגלות וכד'.

נושא זה עשוי לחוות אלמנט כלכלי לאחד הישובים בטביבה כולל האפשרות לשילוב חדרכה.

(טועה לא להתייחס לנושא הרכבל כפתרון לירידה לגטלא. הפתרון המוצע הוא פתרון נוח וזול יחסית להפעלה ויוכל לשמש כמקור פרנסה לישוב. רכבל הוא פתרון יקר מאוד ונוגד את הנוף בטקום ואת אופי הפיתוח).

קיימים שני אתרים הקרובים לגטלא שניתן לערסם כחלק מהאתר -

האחד מאגר המים שאוסף את מי נחל הדליות, מזרחית לכביש רמת הגשימים - קצרון, במאגר עומות מים בחורף, ויש בו מים חודשים רבים בשנה.

בצידי המאגר ינטעו עצים ליצירת חורשות קטנות למנוחה בקרבת המים

השני - רוג'ום הידי - אתר עתיקות ובו מעגלי אבן גדולים ומדויקים.

יש לפתח את האתר כך שתהיה אטרקטיבי יותר (כמו תוספת צילומים, צילומי אוויר, מגדל וכד').

5. פרידים ארכאולוגיים באזור :

מלבד גמלא שהוא האתר הארכיאולוגי המרכזי קיימים פרידים ארכאולוגיים להם חשיבות משנית, ויהגן אף שיש להם קשר עם גמלא והם מוסיפים מיעד נוסף לאתר. יש לשאוף להריסת מבנים שאינן להם חשיבות ובמקביל לפחון ולחפור אלמנטים נוספים בכפר. כמו "הבית הבזנטי" "בית הבד" ועוד.

דולטנים - יש להדגיש נדשא זה באמצעות שחזור דולטן, הכוונה והסבר. רוב'ום הירי - באמצעות שילוט מתאים ניתן ל"חבר" אתר זה לאתר גמלא. רוב'ום הירי כאתר נפרד הוא בעל חשיבות לא גבוהה, הקשר שלו עם אתר גמלא יגביר את הבקורים לאתר זה.

6. שטחי טבע שמורים :

נחל דליות ונחל גמלא על מצוקיהם, צמחייתם, הפנים שזורמים בהם, הנשרים המקננים במצוקיהם מחוץ משיכה לטטיליט. באזורים אלה, שחדש פחם הוא שימור הקיים, יהיה פיתוח מינימלי שיקרו יצירת אפשרויות לקהל להגיע למקומות אלה.

7. ת ש ת י ת :

- דרך גישה וחגירות

דרך גישה קיימת לאתר. בשלב המקדים של החכנית היא תורחב במקצת ותצומח באספלט. בסוף הדרך קיימת חניה המטפיקה ל- 20 טכוניות. החניה תורחב בשלבים ע"י התקדמות הטירה והביקוש לאתר. הרחבת החניה תעשה בהתחשב בנטיעות קיימות, וטרסות עמיקות.

פ י ט -

קו מים טוביל מים לאזור דיר קרוח ומשם אל גמלא. יש לשאוף להפרדה בין האזור העליון לגמלא, לבדיקה - נושא העברת מים לגמלא ממימי נחל דליות.

8. יעודי קרקע :

בשטח האתר אומרו שטחים בעלי יעודים שונים, כאשר יעודם מתבטא על השטח הנוכחי והשטח המוצע בהם.

הוגדרו ארבעה יעודי קרקע ושימושי קרקע המתאימים ליעודי השטח השונים.

שימושי הקרקע שתייחסים להתאמת השטחים לסוגי הנופש השונים.

שימור טבע -

אין פיתוח בשטח. הנוקה רגלית בלבד.

שימור טבע ונופש אקטנסיבי -

פיתוח ברמה נמוכה, הניזונים, שבילים, טרעה מבוקר, נטיעות.

נופש אינטנסיבי -

נופש המתבטא על אלמנטים קיימים, שימור ושיחזור עתיקות, שבילי חסבר בעתיקות המלא, דרך גישה, פיתוח באזורים מצוטעמים.

נופש אינטנסיבי עם תוספת אלמנטים -

הדגשת אלמנטים טבעיים ותוספת אלמנטים חדשים, מוקד לפעילויות נופש רבות כמו סוכך שבקריט וכד'.

9. לתכנון טמורט ובצוע בטלב א' טועע :

- המשך תחפירות ושימור

- מערכת שבילי טיול בגמלא + ~~1000~~ טילוט טכרון ומטביר.

- תיקון שביל קייט

- התחלת חפירות בדיר קרוח לצורך הכנת הכניות באזור הכפר.

- פתרון נושא נגיטות לגמלא.

ריטעה: עליזה רוטמן קק"ל

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

ירושלים, 22.10.81

דו"ח סיור גולן 5-6.10.81

בתאריכים 5-6 באוקטובר 1981 נערך סיור ברמת-הגולן בהשתתפות:
י. סוקר, ג. כהן מאגף התכנון ואדריכל ד. טנאי.

ליציאה לשטח קדמה הכנת מסלול שיקיף את מירב האתרים שנבחרו להסקר במסגרת הסיור ועל-פי מטרותיו. כמו-כן נערכה פגישת עבודה עם אודי מאיר והמ"א גולן הממונה על פיתוח התיירות מטעם ראש מ"א. המטרות העיקריות של הסיור היו:

- (א) איתור אתרי סיור ותיור בולטים בגולן.
- (ב) בחירת אתרים מועדפים לסיור ותיור תוך התייחסות לפוטנציאל התיור בהם.
- (ג) יצירת מסלולי סיור ותיור לתיירים ומטיילים שיומלצו ע"י החמ"ת, כחלק ממסלול מקיף בן יום, יומיים, שלושה.
- (ד) המסלולים יציעו מבחר אתרים ב-3 צירים מרכזיים בכיוון מערב-מזרח ועיקרים מסלול גולן-דרום, גולן-מרכז, גולן-צפון.

יצויין כי האתרים "הקלסיים" של אזור הגולן לא נבדקו במסגרת סיור זה; אתרים כ- ברכת רם, אתר ההחלקה בחרמון, שמורת הדרן, חמת גדר ועוד. בגולן מספר אילוצים לסיור ותיור ביניהם:

- (א) אילוצים כטחוניים (כגון מיקוש שטחים נרחבים, אימונים, תנועה והצורך בתאום עם צה"ל).
- (ב) אילוצי עבירות בחורף - חלק ניכר מדרכי העפר והשבילים בוציים ומקשים על התנועה כולל מניעתה, כמו-כן איכות הדרכים הלא מרכזיים ירודה.
- (ג) אילוצי מזג-אוויר בחודשי החורף הראות לקוייה ביותר ובמזג-אוויר קשה לא ניתן לערוך סיורים בחלקים ניכרים של האזור.

2/...

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

- 2 -

אילוצים אלה ומטרת הכנת מסלולי הסיור והתיור לתיירים הכתיבה את מסלולי הסיור שנבחרו ואשר יסקרו. במסגרת זו חשוב לציין כי אחרי נוף ובמיוחד נוף מים (מפלי נחל דבורה, בריכת המשושים, מפלי זולתן ומפלים נוספים) למרות היותם אתרים חשובים ויחודיים לא נסקרו, זאת מכיוון שהגישה אליהם מחייבת הליכה של מספר שעות, לעיתים 4 ו-6 שעות-פרק זמן שלא ניתן להקדיש במסגרת סיור רכוב עם תיירים ביום או יומיים באזור.

שלושה צירי מערב מזרח עיקריים תוחמים את מרחב הגולן:
כביש אל-חמה מבוא חמה - אפיק כדרום, כביש גשר בנות יעקב - כפר נפח
קונטרה החוצה את הגולן במרכז. כביש קרית שמונה - חרמון.

להלן יפורטו מסלולי הסיור והאתרים שנסקרו לאורכם:

יום הסיור הראשון:

קצרין

המרכז העירוני היחיד ברמת-הגולן - "בית-הגולן".
בעיירה כיום כ- 1,000 תושבים (העיר מתוכננת ל- 20,000 תושבים).
בעיר ביי"ס שדה ומוזיאון לעתיקות שנאספו באזור. בביה"ס שדה 139 מיטות וכמו-כן קיים קמפינג זמני בשטח הקאונטרי קלאב (12 מיטות).
כ- 2 ק"מ דרומית מזרחית לעיר ממוקמת קצרין העתיקה (כפר ערבי נטוש שנבנה על גבי חורבה מתקופת המשנה והתלמוד). בצפון האתר מספר מבנים מפוארים שהמרכזי בהם בית-הכנסת של קצרין (40x180 מ'). האתר שוחזר והגישה אליו נוחה ביותר; כ- 200 מ' מהכביש לקצרין המודרנית.
מצומת קצרין ניתן לנסוע במספר צירים מקבילים לאזור הר פרס - צומת ג'וח'ור בסמוך לצומת ג'וח'ור שידנו בחאן אל ג'וח'ור. החאן אינו מפותח, מגודר ומוקף שדות קוצים. ציר רוחב קדום שחצה את הגולן מצומת ג'וח'ור לגשר בנות יעקב ומשם דרך כורזים, ראש-פינה לחוף הצפוני של אי"י.
מחאן אל ג'וח'ור המשכנו בדרך עפר (כ- 4.5 ק"מ) בכיוון מערב לחאן אל הירי. בדרך עברנו חוות גידול בקר (מעבר בדרך החווה והצפייה בחוואים מהווה חווייה בפני עצמה).

3/...

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

רוגום אל הירי ממוקם בנ.צ. 22542573. גישה נוחה יותר לאתר קיימת ממסעף גמלא כ- 2.5 ק"מ בדרך עפר נוחה לנסיעה.

האתר הינו אתר ארכיאולוגי היסטורי מיסטורי מהתקופה המגליטית המשתרע על עשרות דונם. קיימות תאוריות שונות לגבי מהות האתר המרשים: אתר פולחן, אתר קבורה למנהיגי האזור, אתר לקביעת עונות השנה החללאיות עפ"י זוויות נטיית השמש ועוד. האתר המכונה גלגל רפאים בנוי ממערכת של חומות אבן הערוכות בשלושה מעגלים ובמעגל חיצוני בלתי שלם. המעגלים קונצנטריים ובמרכזם מתנשא גל אבנים לגובה 7 מ'. קוטר המעגל החיצון הוא 156 מ'; נפח האבן באתר הוא 12,500 מ"ק ומשקלה 37,500 טון אבני בזלת. האתר מרתק, ייחודי ומסתורי. אין בעולם מקבילות לאתר זה. להערכתנו יש לפתח את האתר ולרכז סביבו עניין של חוקרים פרה-היסטוריים וארכיאולוגים מכל העולם במטרה לנסות לפתור את חידתו.

מאתר רוגום אל הירי נוסעים כ- 3 ק"מ לצומת דליות (מסעף גמלא), משם נוסעים כ- 2 ק"מ צפונה ופונים בדרך עפר מוכשרת היטב ונוסעים כ- 2 ק"מ מערבה לדיר קרוח (מגרש החנייה של אתר גמלא). באזור גמלא הנמצא בתחומי שמורת יער יהודיה מספר אתרים:

גמלא - אתר עתיק הנחפר מזה מספר שנים ע"י ש. גוטמן. "מצדה" של הגולן. האתר יושב על שלוחה דעויית דבשת גמל במפגש הנחלים דליות-גמלא. מזוהה עם מולדת הקנאים גמלא. דרך עפר עם מדרגות סלע מובילה לאתר החפירות. הדרך קשה להליכה לתיירים מבוגרים ואורכת להערכתנו כ-2 שעות הלוך וחזור.

מפל גמלא - כ- 1.8 ק"מ צפ' מז' לחניון בכפר הנטוש דיר קרוח. מפל המים בגובה 51 מ' שהינו הגבוה ביותר בא"י. דרך עפר ושבילים מובילים למפל. ההליכה למפל וחזרה אורכת כשעתיים ובחורף הדרך בוציית.

שדה דולמנים - בין דיר קרוח וגבעת בזק - כחצי ק"מ מצפון לדרך הגישה לגמלא משתרע שדה הדולמנים הגדול בגולן. (נ.צ. 22072574). שטחו הכולל 3.5 קמ"ר. הדולמנים הינם בעיקר מסוג טריליתון - (תלת אבני) ומספרם בין 150 ל-200. מצומת דליות ניתן לנסוע לכיוון מערב דרך מעלה גמלא לאורך הגבול הדרומי

4/...

067-61026

Handwritten notes in the left margin, including a large bracket and various scribbles and numbers.

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

- 4 -

של שמורת יער יהודייה. מהכביש ניתן לצפות על האפיק היפה של נחל דליות. מצומת מעלה גמלא ניתן לנסוע לאזור צפ' מע' הכנרת ולבקר במספר אתרים; עלן-גב, סוסיתא, כורסי ומושב רמות.

כורסי - עיירה יהודית מימי בית שני. באתר הצליינות אירע נס החזירים. האתר כיום משוחזר (הכנסייה הביזנטית והקבלה) ומוכשר לביקור. במקום מגרש חנייה ומבנה שירותים.

רמות - המושב רמות של תנועת המושבים נפתח לפני מספר שבועות, כפר הנופש "מצפה כנרת" המופעל ע"י המושב, במקום כ- 40 יחידות נופש. באזור מספר אתרים נוספים השייכים מבחינה גיאוגרפית למסלול הסיור של היום הראשון למרות שנסקרו במסגרת היום השני.

פארק הירדן - שמורת טבע המשתרעת לאורך אפיק הירדן מגשר בנות יעקב ועד לשפך בכנרת. החלק הדרומי מפותח כיום ומוכשר לקליטת מבקרים ומטיילים. באתר מקומות שהליה לאורך האפיק שבילי סיור מסומנים טחנות קמח ומתקני מים ובריכות, חניון יום עם שירותים ושולחנות פיקניק וכירות.

"בריכת הקצינים" - כ- 2.5 ק"מ מדרום לצומת בית המכס באל עמרה נ.צ. 21002667 ממוקמת "בריכת קצינים". הגישה לאתר בדרך עפר נוחה באורך 500 מ' מציר בית המכס - פארק הירדן. באתר שילוב של עצי אקליפטוס עם שיחי פטל, עצי תאנה וצמחיה סבוכה בדומה לצמחיה ב"ארץ פלגי מים". מי מעיין שבוקעים מצפון תועלו ע"י הסורים למערכת של 3 בריכות. קיימת זרימה תמידית והמים מנוצלים למספר בריכות דגים ממערב לאתר. בהשקעה כספית צנועה ניתן להכשיר האתר לביקור. הבריכה שימשה את הקצינים הסוריים לרחצה ומנוחה ומכאן שמה. האתר אינו מוכר לציבור הרחב, ולפיכך אינו מבוקר. נגישותו הטובה וזמינותם של המים והצומח מאפשרים פיתוחו בהשקעה נמוכה יחסית.

מצפה גדות - (גשר בנות יעקב) מצפה לעבר אזור החולה באזור גשר בנות יעקב. המצפה מוצב סורי נטוש - אנדרטה גדולה ובולטת בנוף לזכר חללי גדוד 33 חטיבה מרחבית (חטמ"ר) צפון. התצפית מהאתר על כל עמק החולה ממחישה את השליטה הסורית על ישובי עמק החולה עד 1967, לאתר דרך מסודרת לחנייה.

5/...

אין להעביר
המסמך
לשום מטרה
אחרת
ללא אישור
כתובת

- 5 -

חאן גשר בנות-יעקב - בדומה לחאן אל ג'וח'ור גם בסמוך לגשר מצוי חאן עתיק בו שולבו מבנים חדשים מהתקופה התורקית. שני החאנים בגולן ממוקמים על ציר עתיק של שיירות מהודו לחופה הצפוני של א"י ולאירופה. שטח החאן מספר דונמים וניתן להכשירו הן כאתר בקור והן לאכסון. במקום דרושה השקעה כספית ניכרת לשפץ והפעלת האתר במסגרות שונות.

שמורת יער יהודייה - שמורת הטבע הגדולה בגולן המשתרעת במרכז הרמה על שטחים נרחבים. ציר צומת קצ'דין - צומת יהודייה חוצה את שטח השמורה. בשטח השמורה מספר רב של אתרי נוף ומים ומסלולי סיור רגליים מרהיבים; ביניהם מפלי זויתן, בריכת המשושים, מפלי דליות גמלא.
הערה: - את שטחי השמורה יש לבקר במסגרת טיולים רגליים, שכל מסלול אורך מספר שעות ולפיכך אין לכלול אתרים ומסלולים אלה במסגרת מסלולי תיור.

יום הסיור השני:

במסגרת יום הסיור השני נסקרו אתרים ומסלולים בצפון רמת הגולן ואזור החרמון.
את הסיור התחלנו בגשר בנות יעקב. משם לאורך ציור הרוחב לכפר נפח (הצומת המרכזית בגולן).
מכפר נפח ניתן לנסוע במספר צירים; נסענו דרך עין זיוון לקונטרה. צפונית מזרחית לכפר נפח נ.צ. 22222750 ממוקם הר שיפון שרומו 977 מ'. הר שיפון הינו הר הגעש הדרומי מערבי בקבוצת הרי הגעש של הגולן - ניתן לערוך מההר תצפית טובה לגולן לעמקים לגליל ולחרמון. תצפית מההר מבהירה את מבנה הגולן ואת ההבדלים בין מרכזו צפון ודרומו. ממערב להר לדרך גישה נוחה מובילה לפסגתו, הוקמה אנדרטה לזכר 74 חללי חטיבת השריון שלחמה באזור ב-1973. במקום ניטעו 74 אלונים וינטע סביבם "יער לוחמים".
מהר שיפון דרך עין זיוון מגיעים לציר העוקף את הר אביטל. מאחת הנקודות לאורך ציר זה ניתן לערוך תצפית מרהיבה על פיתחת קונטרה ועל העיירה - הבירה הסורית של הגולן שהינה כיום ריקה מתושבים.

6/...

11-1

The first part of the report
 describes the general situation
 and the results of the
 investigation. The second part
 contains the detailed description
 of the methods used and the
 results of the experiments.

The third part of the report
 discusses the results of the
 experiments and compares them
 with the theoretical predictions.
 The fourth part contains the
 conclusions and the
 recommendations for further
 work.

The fifth part of the report
 contains the references and the
 appendix. The appendix
 contains the detailed description
 of the apparatus used and the
 results of the measurements.

תצפית קונטרה מנ.צ.מ. 225278. מצומת מרום גולן המשכנו בציר האורך דרך אל רום לכפרים הדרוזיים - בקעתא ומסעדה. ממרום גולן ניתן לנסוע מערבה לצומת ווסט, על-מנת לחזות בתופעה גיאולוגית ייחודית של הגולן - "הפוך המגנט". תופעה זו-פליאומגנטיזם - סלעי בזלת אשר בשעת התמצקותם מהלכה - הסתדרו המינרלים שלהם בכיוון השדה המגנטי של כדור הארץ, אשר בתקופות גיאולוגיות היה באנטרטיקה במהופך לצפון המגנטי של ימינו. להדגמת התופעה של מאגנטיזם הפוך ניתן לנסוע למדרגת סלע בזלתית בסמוך לשפת הכביש ווסט - מרום גולן מצידו הצפוני בנ.צ. 22022828.

בין הכפרים הדרוזיים בוקעתא ומסעדה משתרעת שמורת הטבע של יער אודם על שטח של 11 קמ"ר. בשמורה יער אלונים (מצוי ותולע), צמחיה מיוחדת (שחלבים ורקפות זווניות) אתרים גיאולוגים (ג'ובות) ומערכת שבילים מסועפת לנוחיות המטיילים.

ממסעדה ממשיכים מזרחה כ- 2 ק"מ לבריכת רם בריכה טבעית בלוע הר געש (קלדרה) שמידותיה אורך 850 מ' רוחב 600 מ' ונפח המים בה 4.6 מיליון ממ"ק לפי העונה, ועומקה משתנה מ- 6 מ' ל- 10 מ' לפי העונה. האתר מושך תיירים רבים והינו אחד האתרים המבוקרים ביותר בגולן. כביש גישה מגיע למגרש חנייה ולמבנה מסעדה בן שתי קומות.

חוזרים מבריכת רם לכביש מסעדה ובצומת "הגשר הכפול" בבקעת יעפורי-(מטעי תפוחים) ע"ש קדוש דרוזי, פונים לכיוון מגדל שמש, ממגדל שמש, הכפר הדרוזי הגדול בגולן, עולים בכביש הראשי בחרמון לאתר הסקי. אתר ייחודי בארץ. האתר נמצא ברום של 1,600 מ' עד 2080 מ'. האתר נמצא בשמורת טבע של החרמון, המשתרעת על שטח של 76 קמ"ר. באתר מסעדה, מזנון, שירותים, עזרה ראשונה ומים, מתקני סקי ורכבת כבלים. מהחרמון ניתן לערוך תצפיות בנקודות שונות ומשם בחזרה למגדל שמש ומשם לנווה אטי"ב.

7/...

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

- 7 -

נווה אטי"ב - מושב של הנוער הציוני - כפר נופש שכלכלתו מושחת על תיירות. באתר כפר נופש, לובי וקפטריה, חנות מזכרות, בריכת שחייה, מגרשי טניס, חוות סוסים, דיסקוטק, ביליארד ואפשרויות טיול וסיור בסביבה. שירותי האתר כוללים 30 חדרי אירוח ומסעדה ל- 80-100 איש. מנווה אטי"ב ממשיכים בכביש כ- 2 ק"מ למצפה נוף בשיח' עותמן נ.צ. 21822956 ומשם כק"מ נוסף לקלעת נמרוד. שרידי מצודה ערבית צלבנית ממלוכת - אחד המבצרים הבודדים שהשתמרו יפה עד לימינו. לאתר כביש גישה נוח ומגרש חנייה הנמצא כיום בהכשרה. בתקופה זו מכשירה רג"ל את האתר לביקורים ע"י פריצת דרך לאתר. האתר הינו מן האתרים המבוקרים ביותר בגולן. מקלעת נמרוד נוסעים לאתר "קרקע" נוסף בגולן - הבניאס. שמורת טבע לאורך הנחל עם טחנות קמח. באתר מסומנים מסלולי טיול לאורך הנחל בנו פי מים משעה עד 7 שעות. במקום: מזנון, מגרש חנייה ושכילים מסומנים לטיולים רגליים. מהבניאס ניתן לעלות על "ציר הנפט" בכניסה הצפונית (הנסיעה בציר אסורה עפ"י צו אלוף פיקוד הצפון עקב בעיות בטיחות) ולנסוע כ- 3 ק"מ בכיוון דרום לתל פחר (מצפה גולני) - מוצב סורי נטוש שהפך לאתר הנצחה שכולל 3 אנדרטות, מצפה ובונקר. מצפה הנוף מרהיב ולמרגלותיו פרושה בקעת החולה. אתר מרכזי להנצחת לוחמת גולני בגולן - כיום נשבעים טירוני גולני לצה"ל בתל-פחה. מתל-פחה חוזרים לציר בניאס וניתן לערוך חנייה נוספת בצומת שיאון ("צומת הטנק") אתר מורשת קרב נוסף ולנסוע דרך דן - דפנה והגושרים לקרית-שמונה.

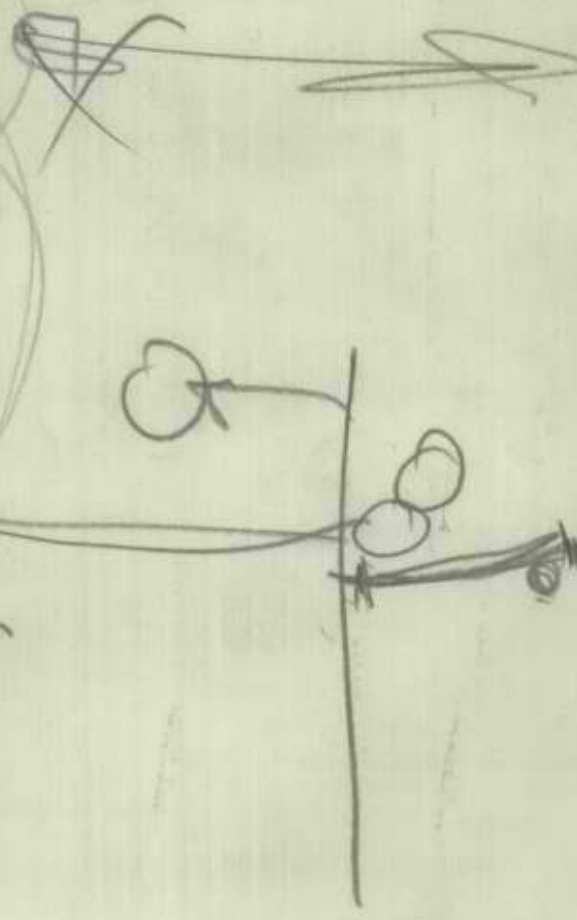
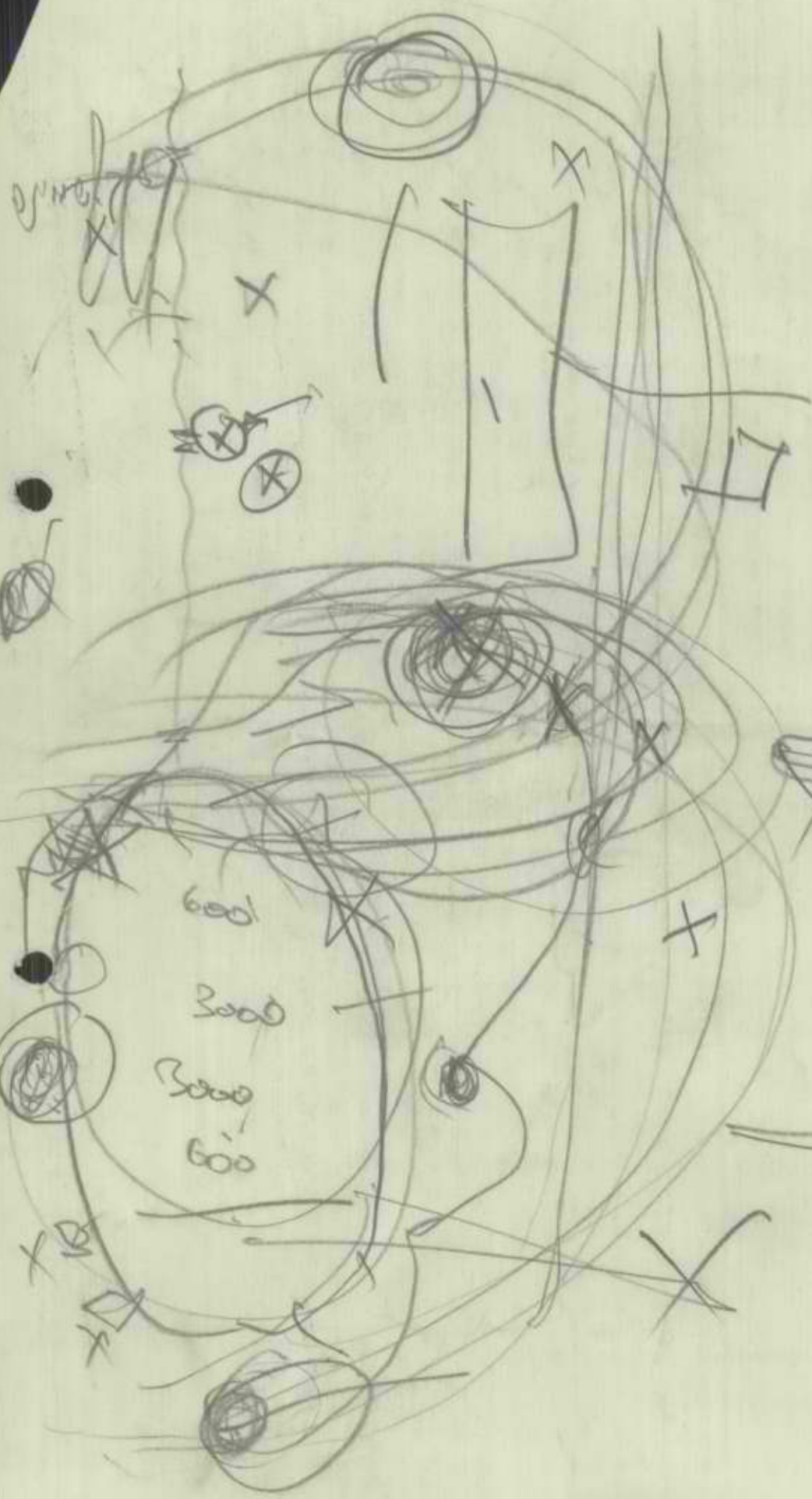
סיכום : - סקירה זו מהווה מבוא לדיון לנושא מסלולי תיור

בגולן בחמ"ת. בהמשך יצורפו מספר מסלולים המתגבשים כחלק מהצעה לפיתוח.

גכ/ננ

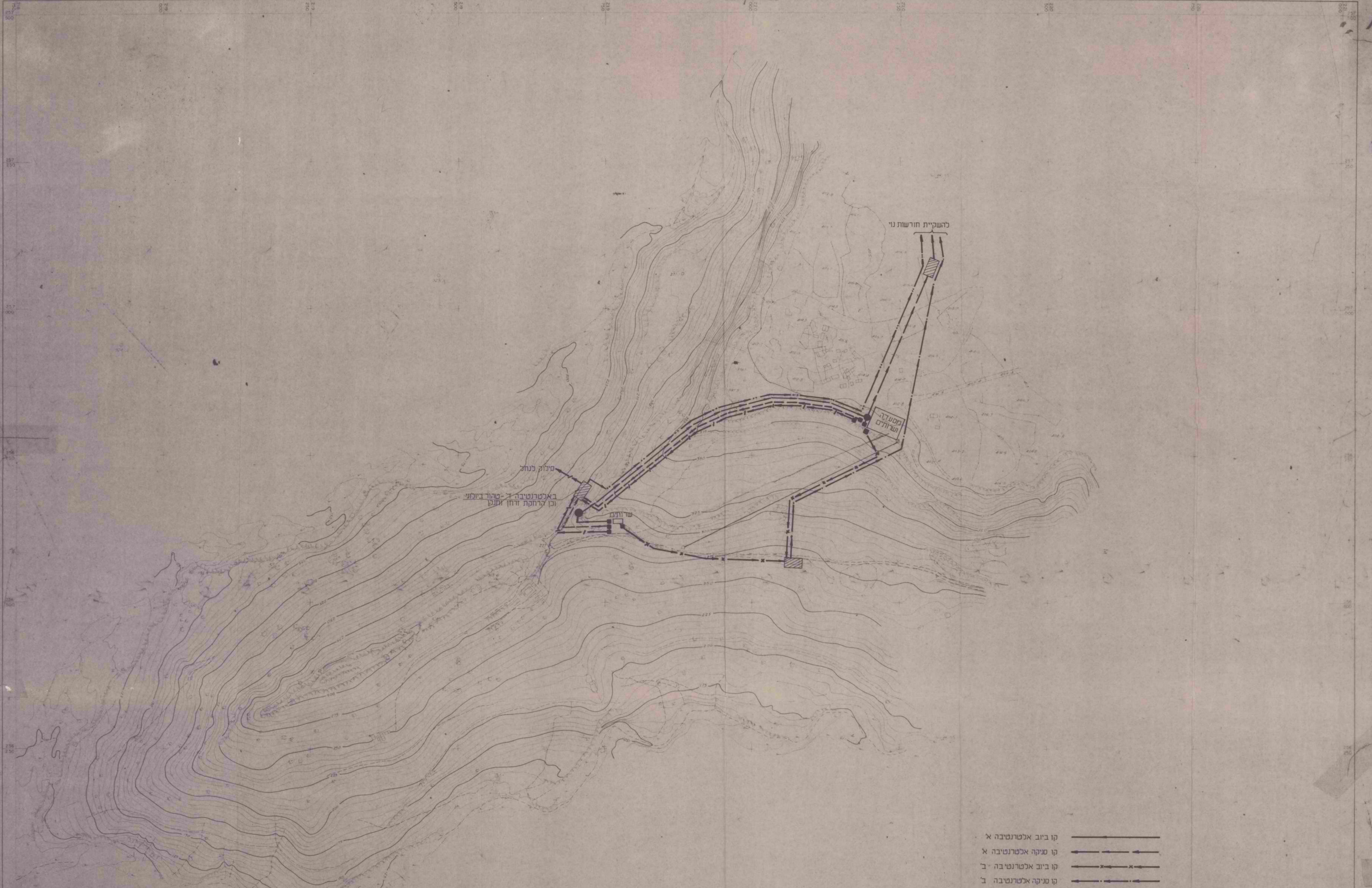
Handwritten notes in a box, possibly a date or reference number.

Handwritten notes in a box, including the word "Gibbe" and other illegible scribbles.

גמלא

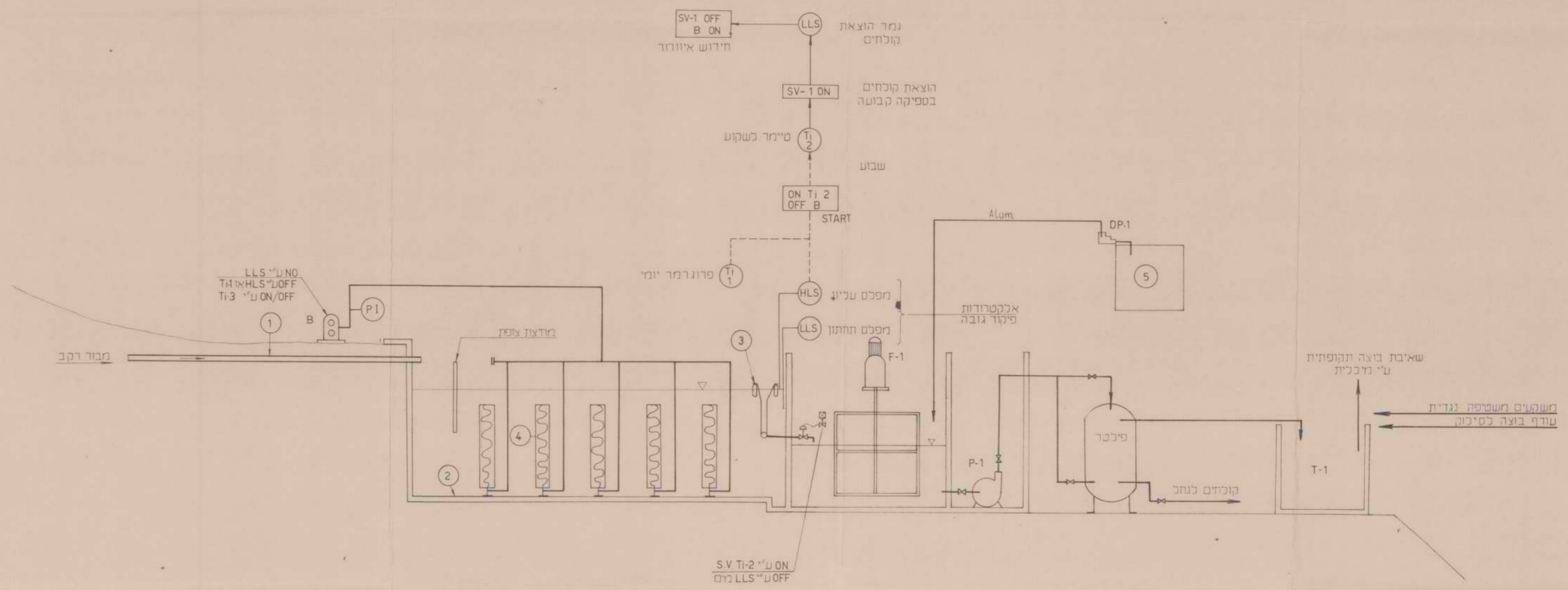
מס סדור: אב/1417

- קו ביוב אלטרנטיבה א
- קו סניקה אלטרנטיבה א
- קו ביוב אלטרנטיבה ב
- קו סניקה אלטרנטיבה ב
- קו ביוב אלטרנטיבה ג
- קו סניקה אלטרנטיבה ג
- קו ביוב אלטרנטיבה ד
- בור רקב
- תחנת שאיבה לשפכים
- מתקן טהור קומפקטי

תאריך	שיוני	תחילת	תאריך	תחילת	תאריך
30.6.83	שם הנכס	1:2500	מס צוייט	11045	מס הנכס
מס הנכס	100	שם המוסד	אגודת המים-מיגון	שם המוסד	גמלא
מס הנכס	75 x 95	שם המוסד	גמלא	שם המוסד	גמלא

א.א.ט.כ.ל.פ. הנדסה וטכנולוגיה סביבתית
ENVIRONMENTAL ENGINEERING & TECHNOLOGY
 ת"ד 20154 תל-אביב, 01201. טל 339224

מקדא

- 1 קו ביוב אחרי בור דקב
- 2 ברבת איחוד
- 3 מתקן מכני להוצאת קולחים בספיקה קבוע
- 4 מאוררים סטטים מפלגים 12"
- 5 מיכל ALUM

- V-1 - בדי הידראולי 3" עם סולנאיד SV-1
- B מפוח
- HLC אלקטרודת גובה עליונה
- LLC אלקטרודת גובה תחתונה
- Ti-1 פרוגרמר יומי להוצאת קולחים
- Ti-2 טיימר השהייה לשקוע
- Ti-3 פרוגרמר יומי למפוח
- F-1 פלוקולטור
- DP-1 משאבת מיגון לאלום

תאריך:	שנינו:	חתימה:	תאריך:	תפוצה:	חתימה:
3.7.83	מתקן קומפקטי לטהור שפכים	מ.א.ר.ט.ר	מ.א.ר.ט.ר	מ.א.ר.ט.ר	מ.א.ר.ט.ר
1045	חדשים זרימה תהליכי	EET	EET	EET	EET
מס' הגליון:	שם המומין:	מס' הפרויקט:	שם המסמך:	מס' הגליון:	שם המסמך:
	אגודת המים מי-גולן	1045	גמלא		גמלא
מס' הגליון:	שם המסמך:	מס' הפרויקט:	שם המסמך:	מס' הגליון:	שם המסמך:
	גמלא		גמלא		גמלא

תכנית הבנייה כוללת 480 יחידות מגורים במרכזים אזורים וקהילתיים לפי מדד בניה של יחידת מגורים כפרית.

- 480 יחידות * 0.5 מיליון שקל ליחידה = 240 מיליון שקלים
- משטחים בשינויים חודשים = 166 מיליון שקלים
- * חוספת משטחי בתספין ובני-יהודה = 84 מיליון שקלים
- סה"כ בינוי ומשת"ח = 490 מיליון שקלים

2.2 תעסקה

חזית מספר המוסקקים ממוספת האוכלוסיה למרכזים האזוריים והקהילתיים הינה 675 עובדים. המפלגות מעטותם תהיה כדלהלן:

- 40% בשרותים.
- 40% בתעשייה ומלאכה.
- 15% בתעסוקה וקניט.
- 5% עובדי חוץ (צה"ל וכ"י).

תכנית השקעות לפיתוח תעסוקה

שירותים: (צירי וריחות) 1.25 * שקל 10,000 (שקל למ"ר) * 50 מ"ר למטק * 270 מועסקים = 170 מיליון שקלים.

תעשוד ומלאכה: מנבים ומשת"ח - 270 מועסקים * 35 (מ"ר למטק) * 6,000 (שקל למ"ר) * 1.3 (משחיות) = 23 מיליון שקלים. צירי - 270 מועסקים * 1.0 מיליון שקל = 270 מיליון שקלים. סה"כ השקעות בתעשוד ומלאכה = 343 מיליון שקלים.

תחירות: 100 מועסקים * 1.3 מיליון שקלים = 130 מיליון שקלים. סה"כ השקעות בפיתוח התעסוקה = 643 מיליון שקלים. סה"כ השקעות במרכזים אזוריים ושוכים קהילתיים = 1.133 מיליארד שקלים.

במסגרת הקמת מערך הישובים הכפרי ברמת-הגולן הקימה ההסתדרות הציונית/תשובת ההתישבות את המרכזים הקיימים בבני-יהודה ותספין.

במהלכי תכנון נמצאים שלושה ישובים נוספים המוגדרים בשלב זה כיישובים קהילתיים. ישנם קהילתי מתוכנן בצפון רמת-הגולן בהיקף של כ-300 יחידות. הישוב נועד להגדיל את האוכלוסיה האזורית, ליצור פריסה מאוזנת יותר של מערך הישובים הצפוני ולאפשר פיתוח תעסוקה שרות אזוריים ליישובים המתקיימים ולמחנות צה"ל.

שני מאתדים הוקמו בצפון מזרח רמת-הגולן (הר קטע ומזרח לברכת רם). מוצא לפתחם כיישובים קהילתיים קטנים על בסיס תעסוקה בשרותים, תחירות ותעשייה.

טבלה 5: תחזית אוכלוסיה במרכזים ויישובים קהילתיים

הישוב	אוכלוסיה קיימת	חוספת מתוכננת	סה"כ ב-1987
בני יהודה ותספין	700	1,000	1,700
ישוב קהילתי גדול (בזוסט)	-	600	600
הר קטע	-	200	200
ברכת רם	-	200	200
סה"כ	700	2,000	2,700

* כולל יישובי תעשוד כ-75 נפש

תעשיה

פיתוח התעשיה בקצרים יעשה בעיקר ע"י העתקתם והקמתם של מפעלים ממלכתיים ממרכז הארץ. מוצע לפתח מספר מפעלים גדולים מבחינת מספר המועסקים ומפעלים בינוניים וקטנים שישענו על התשתית התעשייתית שחפוחה.

בניה ומלאכה

מוצע להרחיב את מסגרות הבניה הקיימות בעיר ובאזור ולבצע את הרחבת העיר, הישובים החקלאיים ואמצעי התעסוקה ע"י הקמת חברות בניה מקומיות. כמו כן, לפתח את המלאכה בקצרים חור השענות על אזור התעשיה וצורכי האזור.

תיירות

פיתוח שרותי תיירות בקצרים, יתבטא בעיקר בהקמת בית מלון בהיקף של כ-100 חדרים ברמה של 3 כוכבים. בנוסף, יורחבו השרותים של בית-ספר השדה בעיר, המוזיאון ושרותים נלווים. חוקם שלוחה באזור צפון-מזרח הכנרת שחיה בקשר קבוע עם התיירות בעיר.

שרותים חברתיים וצרכניים

קליטת האוכלוסיה תלווה בפיתוח מואץ של השרותים החברתיים. מרבית השרותים יבנו על בסיס שכונתי ויכללו פעוטונים, גנונים, גני-ילדים, בתי-ספר יסודיים ושרותים צרכניים.

במרכז החברתי מסחרי של העיר יבנה מרכז חרבות וספורט וחורחב המרפאה האזורית. תוספת מיידית למקומות עבודה תבוא מהעברתם של משרדי מסל שונים לקצרים והגדלת מספר המועסקים במערכת המוניציפלית.

תעסוקה אזורית

תעסוקת 10% מתוספת האוכלוסיה התבטא על עבודות-חוץ שונות באזור רמת-הגולן, כשחלקה העיקרי יהיה במסגרת כוחות הבטחון.

3.1 תוכנית השקעות

בניה למגורים	תעשיה, מלאכה ובניה
מיליון שקל 3.085×0.85	מבנים: (השתוות מקומיות) $1.3 \times (שקל/מ"ר) \times 6.000 \times 35$ מ"ר למועסק $\times 2.376$ מועסקים
	עבוד מועסק: (מיליון שקל) 0.5×1.700 מועסקים
	עבוד חדש: (מיליון שקל) 1.0×676 מועסקים
	סה"כ השקעות בתעשיה, מלאכה ובניה
תיירות	
בית מלון 100 חדרים ברמה של 3 כוכבים	
שרותים	
עבוד וריהוט) $1.25 \times$ שקל 10.000 מ"ר $\times 50$ מ"ר למועסק $\times 1.469$ מועסקים	
סה"כ עלות ההשקעות הממוכנות בקצרים	
2.62 מיליארד שקלים	0.65 מיליארד שקלים
	0.85 מיליארד שקלים
	0.68 מיליארד שקלים
	2.18 מיליארד שקלים
	0.06 מיליארד שקלים
	0.92 מיליארד שקלים
	5.76 מיליארד שקלים

3. ישובים חקלאיים

הייעודים המרכזיים העומדים בפני ההתיישובות החקלאית בחוסי האכלוס והייצור הם:

- הגדלת קצב הקליטה בישובים הקיימים ובמיוחד בישובים החדשים.
- הקמת הישובים הנמצאים בשלבי חכנון מתקדמים.
- השלמת האמצעים הבסיסיים במים, קרקע ומרעה.
- הרחבת הענפים החקלאיים הקיימים עד למסגרות כלכליות.
- פיתוח נוסף של המערכת החומכת בחקלאות (מפעלי אריזה, יקבי, חובלה וכד').

● השקעות המאמצים בפיתוח אמצעי ייצור: בתעשיה, בחירות ושרותים. התכנית מצביעה על הכפלת האוכלוסיה הכפרית-חקלאית, הקמת 6 ישובים חדשים והגדלת הדגש על התעסוקה בחוסי התעשיה והתיירות.

1.3 ישובים

התוכנית כוללת 31 ישובים חקלאיים בחלקה הבאה:

- 13 קבוצים.
- 11 מושבים.
- 6 מושבים שיתופיים (כולל מועדון קוניטרדה).
- 1 מושבה.

מהם:

- 24 ישובים, הם כיום ישובי קבע.
- 3 ישובים נמצאים כמחנות זמניים (מיצר, אלוני בשן, קלע).
- 1 ישוב כמחנה נח"ל (שיראח).
- 3 ישובים כהכנה לקראת עלייה (עין שמשון, בית צידא, מועדון קוניטרדה).

מסיבת עונאים לרגל פסח והתוכנית, שנקראה אז עדיין "פרוייקט חנוכה" (6.1.82). צילום: יוסי אלקיים

2.3. אוקולוסיה

האוקולוסיה הקיימת בסוף 1981 בישובים החקלאיים היא 4,500 נפש ומכנית הפיתוח מצביעה על גידול בן 5,500 נפש, מתוכו 470 כריבוי טבעי. בסה"כ מגיע האוקולוסיה החקלאית ל-10,000 נפש שהם כ-2,500 יחידות משק.

בממוצע יגיע כל ישוב ל-80 יחידות שהם כ-80% מהמכנית הבסיסית. הגידול השנתי הממוצע בכלל המגזר יחידות משק. - 280 יחידות משק. הגידול השנתי הממוצע לישוב יחידות משק. - 10

קצב הגידול המוצע הינו סביר מבחינה ארגונית ויכולת הקליטה המרבית.

3.3. הכניה הצרכנית

בסוף 1981 קיימות כ-1,800 יחידות דיר בישובים החקלאיים כולל מבנים בישובים זמניים. בטווח המכנית יש להוסיף כ-1,260 יחידות קבע למגורים במלוקה הבאה:

- 4 ישובים: מעבר ממחנה זמני לקבע.
- 3 ישובים: במכנין להקמת מחנה קבע.
- 24 ישובים קיימים: השלמות לתוספת אוקולוסיה ובניה.

במסגרת זו יש לפתח את החשתיית הבסיסית בישובים, הכוללת כבישים, בריב, מים, חשמל, גידור, מקלוח ומרכז שרותים (מנהל חנוך, בריאות, מרבנות, מסחר וכד').

4.3. ההשקעה בבניה הצרכנית בישובים

1,260 יחידות מגורים לפי 0.5 מיליון שקלים ליחידה

פתוח חשתיית ב-4 ישובים לפי 20 מיליון שקלים לישוב (60% מסך המכנית)

3 ישובים מתוכננים

השלמת חשתיית ל-24 ישובים (20% מסך המכנית)

96= מיליון שקלים
866= מיליון שקלים
סה"כ

נספחים

1. קצרים

כ-62 אחוזים (12,500 נפש) משה"כ תוספת האוקולוסיה המתוכננת תהיה בעיר קצרים (כולל ריבוי טבעי של האוקולוסיה הקיימת).

תוכנית המימון הקיימת ל-20,000 נפש מאפשר את הקליטה במסגרת בינוי שכונות חדשות. כל שכונה מתוכננת כחיה בת 600-700 יחידות דיר וכוללת כביש מקפי, רשת תת-קרקעית לחשמל וטלפון, פיתוח וגינון ברמה גבוהה. העיר מסודרת באזור פיתוח א+.

1.1. כינר

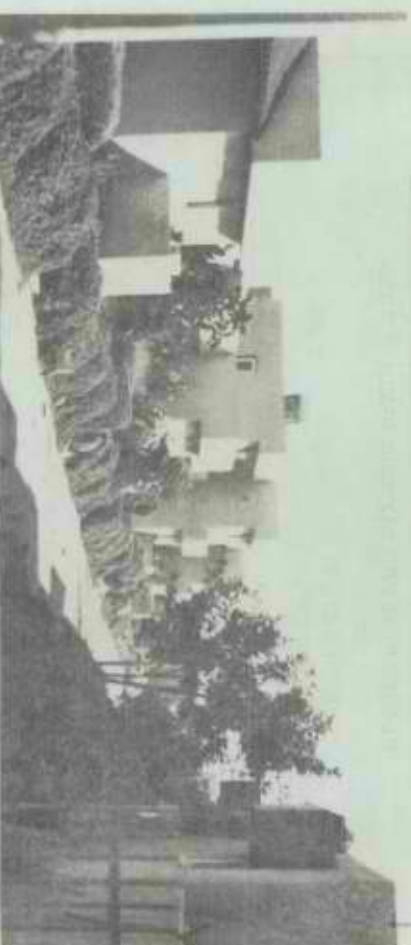
תוספת האוקולוסיה המתוכננת הינה בת 3,085 יחידות (לפי 4 נפשות ליחידה). עלות בנייה של יחידת מגורים ממוצעת בקצרים מוערכת בכ-0.85 מיליון שקל. העלות כוללת עבודות פיתוח, בריב, חשמל, מים, כבישים פנימיים לגינון וכד'.

מערבת השרותים החברתיים והצרכניים תבנה בהתאם לטענדודטים המקובלים ולקצב קליטת האוקולוסיה.

2.1. תעסוקה

מכנין התעסוקה בא לענות על דרישה ל-4,320 תועסקים נוספים. התפלגות התעסוקה החזויה תהיה כדלהלן:

טבלה 4: התפלגות התעסוקה החזויה בקצרים			
1987	תוספת	1982/ינואר	סה"כ
14,000	12,500	1,500	סה"כ אוקולוסיה
7,000	6,200	800	מהם כבוגרים
4,870	4,320	550	מהם תועסקים
1,829	1,726	100	בתעשייה
698	646	50	בבניה ונתיב
43	43	-	בתיירות
1,669	1,469	200	בשירותים
632	432	200	עבודות חוץ

צילום: יוסי אלמליך

קצרים

ד. תשתיות אזוריות

המרכת הקיימת של תשתיות אזוריות מסוגלת בחלקה לשאת את תוספת האוכלוסיה עי"י שיפורים מועטים יחסית.

עם זאת, שיפור מערכת הכבישים ותחזוקתם, הרחבת מערכת התקשורת (טלפונים לצפיפות רזיה, טלקס ושרותי מחשבים) השמל ומפעלים להספקת מים, מחייבים השקעות מיידיות.

כיוון שהישובים הקיימים ברמת-הגולן הוקמו במסגרת תכניות מיחאר המוחאמות לשלב פיתוחם המלא ותוספת הישובים החדשים נמצאת בשלבי תכנון מתקדמים, ניתן יהיה לבצע את ההרחבה המוצעת בזמן יחסי קצר.

ה. תכנית השקעות ותעסוקה

תוספת האוכלוסיה בת 20,000 נפש לרמת הגולן תחבטא בכ-4,825 יחידות (בנוסף לריבוי הטבעי של האוכלוסיה הקיימת). היקף זה מגיע לכ-7,015 מקומות עבודה נדרשים. סה"כ ההשקעות הנדרשות בטווח של כ-5 שנים מגיע ל-11.3 מיליארד שקלים.

טבלה 2: תכנית השקעות 1987 - 1982

(מיליוני שקלים במחירי ינואר 1982)

המגזר	סה"כ	קצרין	מרכזים אזוריים	ישובים קהילתיים	ישובים חקלאיים	תשתיות אזוריות
דוור	3,976	2,620	490	866	-	-
תעשייה	2,938	2,180	343	415	-	-
תיירות	770	60	130	580	-	-
חקלאות	666	-	-	666	-	-
שרותים	1,403	920	170	313	-	-
מפעלים אזוריים	600	-	-	600	-	922
תשתיות אזוריות	922	-	-	-	-	922
סה"כ	11,275	5,780	1,133	3,440	-	-

טבלה 3: תכנית התפלגות התעסוקה הנוספת

המגזר	סה"כ	קצרין	מרכזים אזוריים	ישובים קהילתיים	ישובים חקלאיים
תעשייה	2,961	2,376	270	315	420
תיירות	563	43	100	500	500
חקלאות	500	-	-	500	500
שרותים	2,239	1,469	270	185	100
מפעלים אזוריים	185	-	-	35	100
עבודות חוץ	567	432	35	675	2,020
סה"כ	7,015	4,320	675	2,020	2,020

5.3. התפלגות התעסוקה

תוספת של 5,500 נפש הכוללים גם ריבוי טבעי מחבטאים ב-2,020 מועסקים לפי החלוקה הבאה:

- לתוספת הפיתוח החקלאי 500 עובדים.
- לשרותים 500 עובדים.
- תעשייה 315 עובדים.
- מפעלים אזוריים 185 עובדים.
- תיירות 420 עובדים.
- עבודות חוץ 100 עובדים.

חלוקת המועסקים הנוספים בהשוואה למצב הקיים מראה על עליה משמעותית באחוז המועסקים בתעשייה, מפעלים אזוריים ותיירות.

6.3. הפיתוח החקלאי

הפיתוח החקלאי המוצע הינו בהתאם לאפשרויות בענפי החקלאות ובמסגרת התכנית הכוללת לרמת-הגולן שהוכנה עי"י חבל הגליל של ההסתדרות הציונית (1979).

בהכשרת קרקע ופיתוח מרעה המטרה הינה להגיע לנצול מלא של הפוטנציאל הקיים והידוע.

טבלה 6: פיתוח חקלאי

מטע	קיים 81	תוספת בתכנית	סה"כ	בסוף התכנית	סה"כ	תכנית השקעות (במיליוני שקלים)
שלחין	32,300	11,000 ד'	43,300	18,700	110	110
רפת-חלב	2,050	1,500 חולבות	3,550	18,700	40	40
פטימים והודים	5,000 טון	4,000 טון	9,000	18,700	60	60
בקר לבשר	9,100	3,000	12,100	18,700	36	36
צאן רחלות	1,800	5,200 צאן לבשר	7,000	18,700	20	20
פיתוח מרעה	(גידור דרכים תשבות)	20,000 ד'	340,000 ד'	18,700	100	100
הכשרת קרקע	27 מיליון מ"ק	27 מיליון מ"ק	90,000 ד'	18,700	180	180
מפעלי מים	27 מיליון מ"ק	27 מיליון מ"ק	90,000 ד'	18,700	180	180

666 מיליון שקל

כ-25 אחוזים מתוספת המועסקים הממוכנת (500 מועסקים) בישוים, התקלאיים יעסקו בשירותים שונים (חינוך לסוגיו, בריאות, הרבות וספורט, מינהל מוניציפאלי וכד''). מרכיב השירותים הינו גבוה יחסית לעומת המצב הקיים ומבחינת רבות הינו פועל יוצא של הצרכים ושלבי הפיתוח. מכניח ההשקעות בשירותים השונים מוערכת בכ-30 מיליון שקל ומעסיק 500 עובדים.

דרום הגולן לאחר הקציר

פיתוח דחתישירי 8.3.

המפלגות המעסוקה הממוכנת שמה דגש על הגידול היחסי של התעשייה.

פיתוח התעשייה בישוים התקלאיים מתבסס בעיקר על הכנסת שלוחות מסעלים מבוטטים באזורים אחרים. הישוים הקיימים נכנסים לפיתוח מסעלים עמירי-הון וברמה גבוהה של ידע. מחום ההשקעה הנדרשת לעובד בממוצע הינו 1.25 מיליון שקל, כאשר גודל המפעל השכיח הינו 20-30 עובדים.

סייה בתכנית מסעלים לפיתוח והרחבה לפי 25 עובדים בממוצע = 315 עובדים במעשייה.

סייה המשקעות הנדרשות לפיתוח התעשייה בישוים התקלאיים = 415 מיליון שקל.

תוספת האוכלוסיה הממוכנת בהיקף של כ-20,000 נפש תעשה במסגרות הבאות: הקצרי קצרון: חלק נכבד מתוספת האוכלוסיה הממוכנת יופנה לעיר קצרון עייה פיתוח מואץ של שכונות נוספות במסגרת תכנית המיחאר הקיימת.

ישוים כפריים: יואץ קצב הפיתוח של הישוים הכפריים הקיימים עד לשלב של פיתוחים המלא ויוקמו הישוים הנמצאים בשלבי תכנון מחוזמים.

מרכזים אזוריים וקהילתיים: יואץ קצב הפיתוח של המרכזים בתספין ובני-יהודה וירקם ישוב קהילתי חדש בצפון הגולן.

טבלה 1. תחזית גידול האוכלוסיה 1982 - 1987			
המגור	אוכלוסיה קיימת	תוספת מתוכננת	סה"כ 1987 (כוללת ריבוי טבעי)
קצרון	1,500	12,500	14,000
ישוים תקלאיים	4,500	5,500	10,000
מרכזים אזוריים	700	2,000	2,700
סה"כ	6,700	20,000	26,700

2. אמצעי ייעור ומעסוקה

- פיתוח אמצעי הייצור והמעסוקה לאוכלוסיה הנוספת יתבסס על המרכיבים הבאים:
- פיתוח תעשיות בעלות היקף ומגוון בעיקר בקצרון. זאת, עייה העברת מסעלים ממלכתיים קיימים לאזור התעשייה ויצירת תשתית מתאימה למפעלים בירוזמות פרטיים.
- פיתוח נרחב של מוקדי תמזירות בתמא גור, צפון מזרח הכנרת, גמלא, קצרון, הר-חרמון, ואזורים אטרקטיביים נוספים.
- פיתוח נוסף של הפוטנציאל התקלאי המתאים לתמאי האזור וללייצוא.
- פיתוח מוחאם של המערכת התומכת האזורית בתקלאיות (מפעלי אריזה) ובשירותים התברתיים.
- פיתוח מעשיות מוחמות בישוים הפריים ובמרכזים האזוריים והקהילתיים.
- תוספת האוכלוסיה היצרנית תביא בעקבותיה להגדלת המעסוקה בהתפתח שירותים צרכניים.
- חלק מתוספת האוכלוסיה יבוא מבין אנשי כוחות הבטחון ואחזים המשרתים באזור.

רבבותיים נוספים בגולן

חברת אפרטיבית לפיתוח מדאן, 1967-1982

מכרז 1982

שם חטי"ב

א. מכוא ומטרות

התכנית להצעת תהליך הפיתוח ברמת-הגולן הינה חלק מהתכנית הקיימת של חבל הגליל והגולן בהסדרות הציונית. יעדה העיקרי הינו להביא לחוספת אוכלוסיה יהודית במ כ-20,000 נפש בטוח של כ-5 שנים. תוספת זו תביא לפריסה מאוזנת יותר של אוכלוסיה בצפון הארץ כיעד לאומי, האפשר פיתוח שרותי רווחה ברמה נאותה ותענה על ציפיות תושבי רמת-הגולן.

הצעדים המידיים לפיתוח ישענו במידה רבה על תשתיות אזוריות קיימות, כאשר הדגש הוא על פיתוח מואץ ביותר של העיר קצרון.

אמצעי החקוקה יתבססו בעיקרם על תעשייה ותיירות, תוך מיצוי הפוטנציאל החקלאי המוגדר בחוזמים כעלי יחרון לתנאי האזור ולגידולי ייצוא.

עם זאת, ההצעה אינה כוללת את מלוא יעדי הפיתוח של רמת-הגולן. במסגרת של יעדי פיתוח מחוזיים וארציים, התכנה אופציות פיתוח לאוכלוסיה נרחבת הרבה יותר שתתרכז בעיקרה בישובים עירוניים וקהילתיים.

ביצוע התוכנית להוסיף 20,000 נפש ברמת הגולן בטוח של כ-5 שנים מחייב השקעות של כ-11.3 מיליארד שקל בפיתוח תעשייה, תיירות, חקלאות, מפעלים אזוריים, תשתיות ושיכון.

חלק אינטגרלי מפיתוח האזור וענפי הייצור מותנה בפיתוח מקביל של המערכת התומכת. במסגרת זו מוצע לפתח יקב, בתי אריזה וקרוך לסובטרופיים ונשירים, בננות, מרכז מידע ממוחשב, מערכת תובלה ומסר אזורי.

סה"כ ההשקעות מוערך ב-600 מיליון שקל ומספר המועסקים יגיע ל-185.

10.3. תיירות

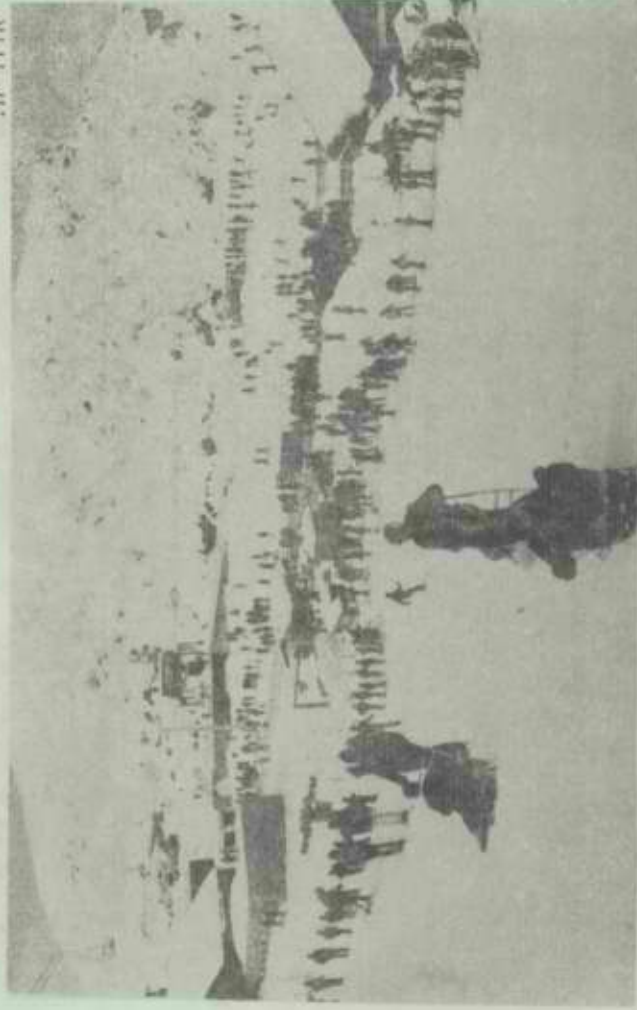
בחוסם התיירות קיים פוטנציאל יחודי גדול ובלתי-מנוצל במיוחד באזור צפון-מזרח הכנרת. בנוסף לכך קיימות אפשרויות הרחבה והוספת תיפקודים באתר החומון ותמת-גדר.

ההתארגנות האזורית בחוסם התיירות האפשר פיתוח מואץ בחוסם שישובים לא יכלו להכנס אליו כל אחד בנפרד עקב הדרישות המיוחדות של ענף התיירות, בחוסם ההשקעות הבסיסיות הגבוהות, עונתיות הענף ורמה גבוהה של ארגון וידע ניהולי.

אתר החומון

מוצע להקים בית-הארוחה לקליטת אורחים במשך כל השנה ולהשלים את בניית מבני השרותים תוך שיפור אתרי החניה הקיימים. בטוח התכנית הוצע להקים רכבל "גונדולות" מהק"מ ה-6 ועד לפסגה. כמו-כן, מערכת ל"יסקי קיי", כדי להפעיל את האתר במשך רוב חדשי השנה.

המפעלים יהיו מחישובי נוה אטיב וישוברים סמוכים במסגרת של התארגנות אזורית.

צילום: יוסי אלמקיס

אתר החומון

תמונת נדיר

מוצאץ להקיים באחר מרכז מרפא ונופש, כולל בית-הארוחה ושירותים לחייזרים. מוצאץ ופנינים, כמות-כ"ו הרחבת השירותים למבקרים ושיפורים באחר.

צפון-מזרח הכנרת

מוצאץ להקים 3 כפרים נופש עם ביתנים הארוחה, שרותי חוף וים, תחניונים ומסחר.

תכנית השקעות ותעסוקה

ראתי	מחיר	תוספת לעלות 5-7 שנים	מחיר	תוספת לעלות 5-7 שנים	תשקעה במיליוני שקל
אתר החרימו	27	50	30	30	60
המת גדר	13	140	15	120	120
צפון-מזרח הכנרת	150	50	210	120	120
גמלא ואחרים נוספים	10	-	10	-	-
סה"כ	200	420	260	260	320

כסה"כ מנערכת תכנית ההשקעות ב"580 מיליון שקל ונתוספת בה 420 ענבדים

לול תרנגולתי הודו במושב בוב

מניין ל"משרד העבודה-1212

מכיל משרד העבודה והרווחה, ישראל גורלית, וראש המרכז להכוננה לערי פיתוח ומתיישבות ח-ושה, דוד גינול, בקיץ ביישובי הגליל ובמקרים והודיעו על פתיחת מבצע קליטה ביישובי הגליל. ומבצע, שהיה משותף לחלוקה לתיישבות ולחברות ומתיישבות, יערך בחודשים הקרובים.

מז גורלית הודיע על הקמתו של בית משרד ה-עבודה במקרים וכן על פיתוח תחילת הרווחה ת-ש שתפתח לזרעה ותקומה מקרים ולמעשה האזורי רמת הגולן.

מפצץ הקליטה והקליטה בגליל

במסגרת מבצע הקליטה והקליטה פגישת של מז-כריי היישובים בגליל ורכזי המקליטה, ובקיים אלה נערך סקר מפורט על מצבי המקליטה ביישובים וב-מקרים לקראת מבצע הקליטה הנרחב בקיץ.

ומבצע פופים על חודשים רבים ולא היה זה פפעו. לרשות ועבוד כלים שונים, בהם פירסום, ועוד קליטה אזורית, סיורים וכד'-י טחלק מנוס-נית ומאכלים.

לצוות המקליטה מונה - יפה האל מקרים, עודי מאלדום, יוסי מנו מאסיק, שלמה מיר-אדום, יעקב דודו מקל, אורן יצחק מנאח-גולן, יעקב גור מ-אנבי איתן, רבנינוביץ מתימון דודני תנבי יתן-זה, נציגי רמכז להכוננה, ומחלקה לתיישבות ו-משרד נבנין יהיו משולבים בפרייקט.

תודיעיון
מטה"ג

ראש הממשלה גלילה וקליטה בגליל

רסאל קומלוביץ, ראש המחלקה לעלייה וקליטה ב-סוכנות, ביקר בגולן קומלוביץ סייר בבני יהודה, בהם מתיישבים ו-במקרים וכן מאת תחילות מבצע גוד. גיליון א-ליז ראשי שליחי ומכונות מאה"ע ובמקרה.

בתום סיורו הודיע קומלוביץ, שבכוונתו ל-שלב את תוכנית רבתיים מוכנית תחילת והת-ליטה של יהודים מחייל ויישאלים חוזרים, ויציו יעד של קליטה אלה משמות מחייל בגולן במסגרת תוכנית רבתיים.

ראש המחלקה לתיישבות והמפצץ בגליל

ראש המחלקה לתיישבות, שני דובלס, ומחילי ה-מחלקה, יהודה דל, קיימו סיור ביישובי הגולן, על מנת לעמוד מקרה על נושאי פיתוח היישובים ו-איכלוס.

בביקור נדונה תוכנית רבתיים ועודי תרי-פוריחו לביצועה, במסגרת תקציב מחלקה לתיישבות

ספג-ראש הממשלה בגליל

זיזי ועודו השפים לתיישבות ושר המחלקה מר שמה ארליך ביקר באמצע חודש מרץ בגולן כאורה ועד יישובי הגולן.

בבגעה יואב נפגש השר עם נציגי היישובים, שהעלו בפניו את בעיות משקיהם בתחום החקלאות. כמז-כ"ו ביקר השר במפעלי המים ובמושב יונתן.

עיקר ביקורו התמקד בקצרים, שם התארח השר במפעלים האזוריים, במפעל המנועים ובמפעל ליצור גיטרות. לאחר מכן נפגש השר עם ראשי היישובים ועם ראש מוצאץ קצרים בבית שדה שבעיר.

המטכו של הביקור היה בקידום-צבי (עין סמס) ובמפעלי התיישבות בצפון-מזרח הכנרת.

בסבתו את ביקורו הודיע סגן ראש המחלקה על תמיכתו הבלתי-חסונית במוכני-רבתיים ליישול הגולן ופיתוחו, והבטיח להביא לוצוח השפים לענייני התיישבות כבר בשיבתה הקרובה את אישור המוכנית כמחבר וכלישונה. כז הודיע, שיציע לראש המחלקה להקים ועדת שרים מיוחדת לענייני הגולן. השר הבטיח לסייע במימון המסר למפעלים האזוריים בגולן, ולהביא לאישור סופי את הקמתו של המרכז האזורי למושב.

לארליך נליון בביקורו מנכ"ל משרדו, מאיר בן מאיר, עמוס הרפז ממוכנות ופקידים נוספים ממשרד החקלאות.

תוכנית רבבותיים

החוברת המונחת לפניכם יוצאת דופן מעט. כל-כולה מוקדשת לפירוט והסבר אודות תוכנית האיכלוס והפיתוח החדשה, הנושאת את השם "תוכנית רבבותיים".

במרכז התוכנית עומד היעד - ליישב בגולן עשרים אלף נפש, תוך תש השנים הקרובות. לצד מבצע התיישבות זה, בכוונת התוכנית החדשה לפתח מפעלי תעשייה ותיירות כשבמקור - קצרין עיר הגולן. כמו-כן נקבעה בתוכנית משימה של הכפלת מספר המתיישבים בשני המרכזים האזוריים בבני יהודה ובחיספין והקמת מרכז אזורי חדש בצומת ווסט, שבצפון בגולן.

אל כל המשימות והמטרות הכבדות הללו יש להוסיף את התוכנית לסיים את פריסת ההתיישבות בגולן על ידי מבצע-קליטה ואיכלוס הישובים. כל זאת בסיוע המרכז להכוונה לערי פיתוח והמחלקה להתיישבות שבטוכנות היהודית. במסגרת מבצע איכלוס זה תעשה פעולת הסברה והיכרות נרחבת של יהודי התפוצות עם הגולן, במגמה להביא אלף משפחות של יהודים וישראלים חוזרים מהגולה להתיישבות בגולן.

בכור, כי מדובר בתוכנית התיישבות גדולה ומקיפה, אולי הגדולה בחולדות ההתיישבות היהודית בשנים האחרונות, ואולם לאיש מתכנניה ומבצעה אין ספק כי היא ברת-ביצוע, ואולי נכון יותר לומר - ראויה לביצוע.

לצורך ביצוע תוכנית רבבותיים (ודומה שאין צורך לעמוד על משמעות השם), גוייסו מספר חברים מהגולן וכן איש מרכזי שמאחוריו שנות פעילות ציבורית מקיפה ונסיון רב, הלא הוא אריאל עמיעד, מי שעמד עד לא מכבר בראש חברת-החשמל.

עמו ועם אנשי הגולן יעבדו פקידים ממשרדי הממשלה, הסוכנות וגופי התיישבות אחרים, השותפים לחכנון הפרוייקט ובוודאי ראויים גם לבצעו.

אנו רואים בתוכנית רבבותיים נקודת-מיפנה חיונית חשובה בדברי ימי-ההתיישבות החדשה בגולן, ואין עוד ספק שבביצועה, בנחות משותפים, יהיה כדי לצקת תוכן ממשי ומעשי להחלת החוק הישראלי על הגולן.

חג תרות שמח!

המערכת הקיימת של תשתיות אזוריות מסוגלת בחלקה לשאת את תוספת האוכלוסיה ע"י שיפורים מועטים יחסית. עם זאת, הפיתוח המסיבי של תעשייה ותיירות בקצרין ובישובים החקלאיים במסגרת חכנית זו מחייב הרחבה מידית של מערכת החקשורת (טלפונים, טלקס וחיבור למחשבים), מערכת הספקת החשמל ופיתוח מפעלי המים להתישבות הכפרית ולקצרין.

כבישים ודרכי גישה

מערכת הכבישים הקיימת מסוגלת בעיקרה לשאת בתוספת המוכבנת של האוכלוסיה תוך שיפורים מועטים יחסית.

- דרכי גישה ליישובים הממוכננים לביצוע מידי = 4 מיליון שקל
- הרחבה לשיפור מערכת פגועה (כבישי גמלא, חמון וסוסימא) = 28 מיליון שקל

סה"כ לשיפור הכבישים = 32 מיליון שקל

חשמל

חגנון המערכת הארצית והחברות ליישובים החדשים = 30 מיליון שקל

תקשורת

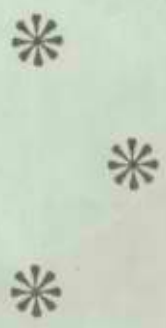
פיתוח והרחבת מערכת התקשורת (טלפונים, טלקס והחברות למחשבים) = 400 מיליון שקל

מים

הספקת מים להתישבות הכפרית והעירונית מחייבת פיתוח מואץ של מפעלי מים, קווים, מאגרים, בריכות, קדוחים ותחנות שאיבה.

הערכת ההשקעות בפיתוח מערכת הספקת המים = 460 מיליון שקל

סה"כ השקעות בתשתיות אזוריות = 922 מיליון שקל

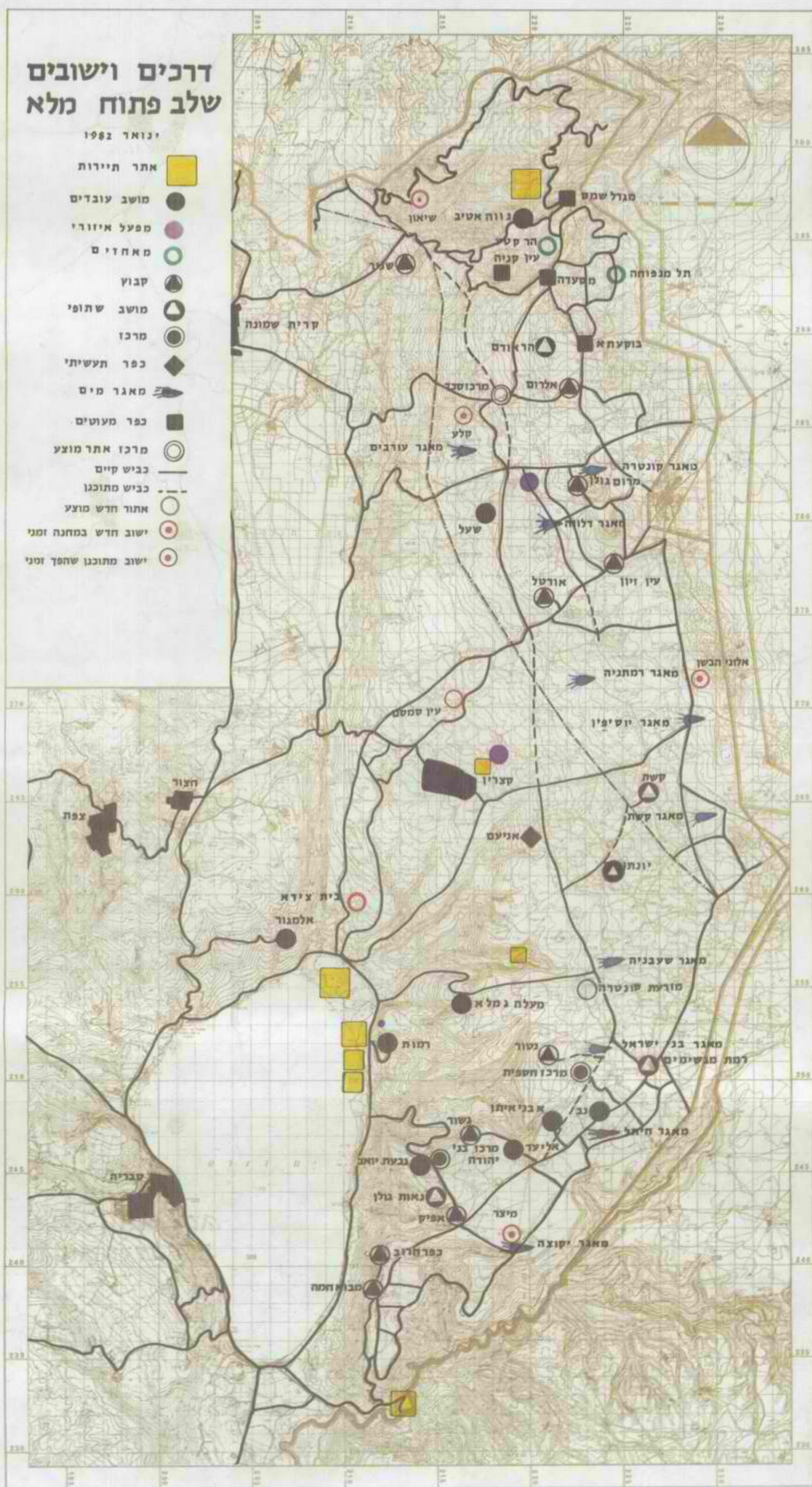

תכנית פיתוח הגולן

דרכים וישובים שלב פתוח מלא

ינואר 1982

- אתר תיירות
- מושב עובדים
- מפעל איזורי
- מאחזים
- קבוץ
- מושב שתופי
- מרכז
- כפר תעשיתי
- מאגר מים
- כפר מעוטים
- מרכז אתר מוצע
- כביש קיים
- כביש מתוכנן
- אתור חדש מוצע
- ישוב חדש במחנה זמני
- ישוב מתוכנן שהפך זמני

גארעץ רהמולן

בטאון ועד ישובי המולן

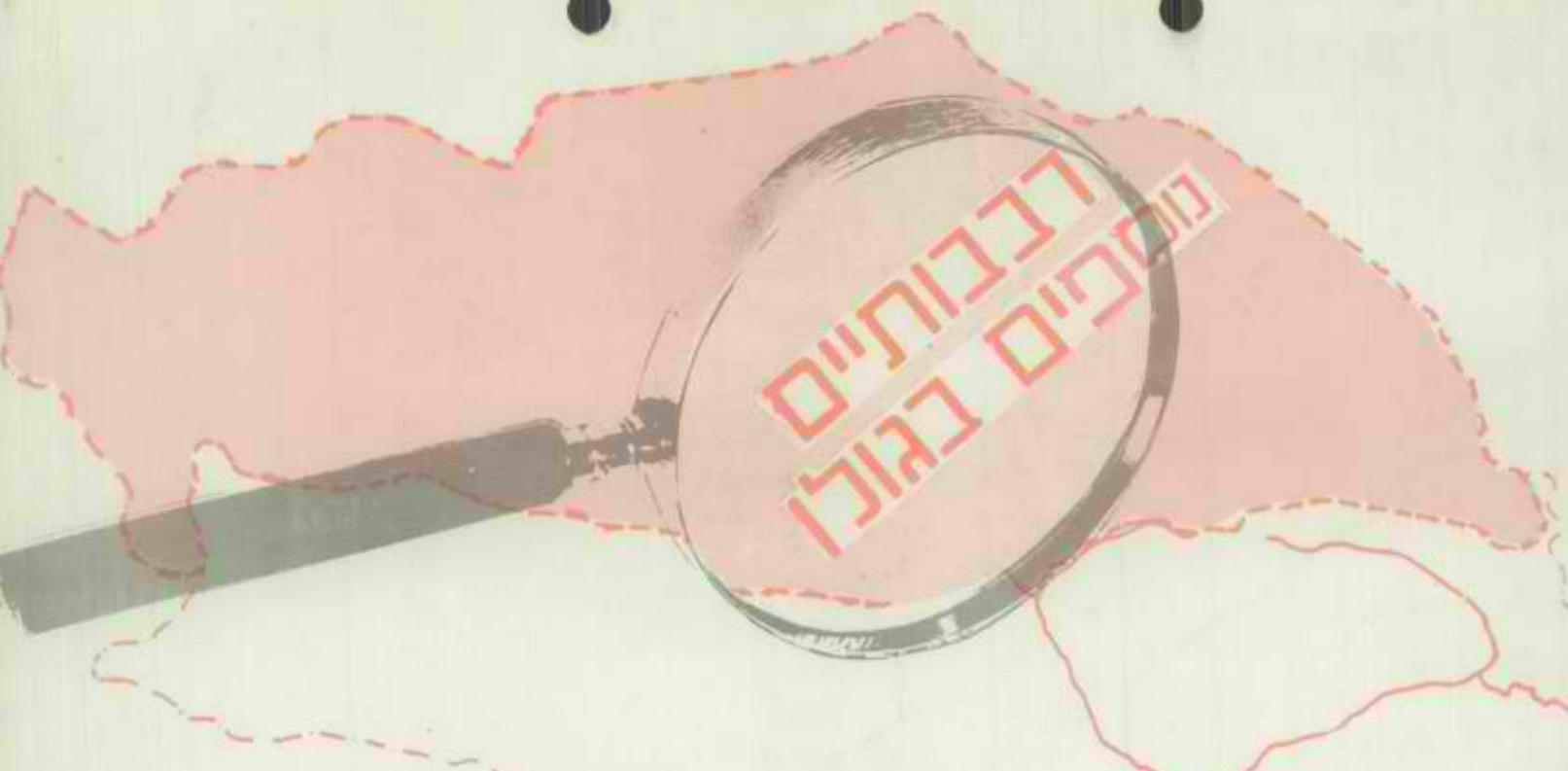
חבורת מס' 63, ט' ניסן תשמ"ב, 2 אפריל 1982

עורכת: רמונה בר לב
מערכת והנהלה: איתן ליט, שמעון שני, שמואל בר לב, יהודה הראל, שמעון ו.
מען המערכת: רחבת שידוף 2, קצרי"ן, רמת הגולן 900-12.
הדפסה: דפוס "ילפיד הגולן" בע"מ.

עושר סיגיאצע עטל ויראק עטל וויר ויר סיגיא טון סון סוט
סיגיא ויראק ויראק סוט אלעז טלעט טעט אובע ווען ווען סוט איר
עטעז טרוט יוז וואיר ייטא סטיא סולא אירע לא אירע
עושר סיגיאצע עטל ויראק עטל וויר ויר סיגיא טון סון ויראק
סטיג ויראק ויראק סוט אלעז טלעט סוט סט ווען ווען סוט איר
עטעז טרוט יוז וואיר ייטא סטיא סולא אירע לא אירע
עושר סיגיאצע עטל ויראק עטל וויר ויר סיגיא טון סון ויראק
סטיג ויראק ויראק סוט אלעז טלעט טעט אובע ווען ווען סוט איר
עטעז טרוט יוז וואיר ייטא סטיא סולא אירע לא אירע
עושר סיגיאצע עטל ויראק עטל וויר ויר סיגיא טון סון ויראק
סטיג ויראק ויראק סוט אלעז טלעט ווען ווען ווען סוט איר
עטעז טרוט יוז וואיר ייטא סטיא סולא אירע לא אירע

אפויש גארן

63

ט' ניסן תשמ"ב ; 2 אפריל 1982

EET

א.י. א.י. סי. - הנדסה וטכנולוגיה סביבתית (ישראל) בע"מ
ENVIRONMENTAL ENGINEERING & TECHNOLOGY (ISRAEL) LTD.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

EET

א.י. א.י. סי. - הנדסה וטכנולוגיה סביבתית (1978) בע"מ

ENVIRONMENTAL ENGINEERING & TECHNOLOGY (1978) LTD.

WATER - WASTEWATER - SANITARY INSTALLATION

SURVEYS - CONSULTING - DESIGN - SUPERVISION

מים - שפכים - אינסטלציה סניטרית

סקרים - יעוץ - תכנון - פיקוח

אסוף, טהור וסלוק שפכי

אתר גמלא

פרשה טכנית

יולי 1983

6, Beit Shamai St.
Tel Aviv 67018

טל: 03-33 92 24
03-33 60 29

ת"ד 20154 P.O.B.
תל-אביב 61201 Tel-Aviv

רדוב בית שמאי 6
תל-אביב 67018

תוכן הענינים

<u>דף מס'</u>		
1	כ ל ל י	.1
2	נחוני יסוד לתכנון	.2
3	אלטרנטיבות לפתרון	.3
9	התוכנית המוצעת	.4

תוכן הענינים

<u>דף מס'</u>		
1	כ ל ל י	.1
2	נתוני יסוד לתכנון	.2
3	אלטרנטיבות לפתרון	.3
9	התוכנית המוצעת	.4

תוכן הענינים

<u>דף מס'</u>		
1	כ ל ל י	.1
2	נחוני יסוד לתכנון	.2
3	אלטרנטיבות לפתרון	.3
9	התוכנית המוצעת	.4

1. כ ל ל י

אתר גמלא נמצא בנ.צ. מרכזי 22020/25675.

האתר מתוכנן לקלוט כ-300,000 מבקרים בשנה, כאשר כיום שיא מתון יבקרו באתר כ-8,000 מבקרים. עפ"י התכנית קיימת אופציה להרחבה עד לכמות של 750,000 מבקרים בשנה.

האתר מתחלק לשני מוקדים :

האתר העליון והאתר התחתון, כאשר כל המבקרים ישהו באתר העליון ורק חלקם ירדו לאתר התחתון.

באתר העליון יוקם מרכז מבקרים הכולל אולם תצוגה, אולם הרצאות ומשרדים, וכן אגף מסחרי שיכלול מזנון, מסעדה + מטבח וחנויות מזכרות.

האתר התחתון מתמקד, למעשה, באתר העתיקות של גמלא, הנמצא בשלבי שחזור ופתוח.

בשני האתרים יהיו נקודות שירותים, והקשר ביניהם יהיה ע"י שינוע בקרוניות, או באמצעות השביל הקיים.

בפרשה טכנית זו מרוכזים נתוני היסוד לתכנון, מוצגות מספר אלטרנטיבות לפתרון בעיית טהור וסלוק השפכים, לרבות נתוח יתרונות וחסרונות של כל אלטרנטיבה, מתוארת במפורט האלטרנטיבה הנבחרת וכן אמדנים תקציביים ראשוניים.

בתוני יסוד לתכנון

.2

אין אפשרות לאמוד את כמויות השפכים היומיות בדיוק סביר. האתר המתאים ביותר כבסיס להשוואה הוא אתר מצדה. לגבי אתר מצדה המכיל מסעדה, שרותים, מזנון וכן מגורי קבע לסגל, דרוח על מספר שיא של כ-4000 מבקרים וכמות יומית מקסימלית של 60-70 מק"י. ערכי מינימום נעו בין 0 ל-5 מק"י של שפכים.

אם ניקח בחשבון את השוני הקיצוני בתנאי האקלים בין שני האתרים ואת דרגת הפיתוח הגבוהה הקיימת במצדה נוכל להניח שבשלב פיתוח סופי (כ-300,000 מבקרים ביום שיא) יש לצפות באתר גמלא כ-40-50 מק"י שפכים ביום שיא.

כמו כן ניתן להניח שבעונת התירות הרגילה, להוציא ימי חג ושבתות, תהיה כמות השפכים היומית כמחצית מכמות השיא. בעונת החורף בחודשים דצמבר עד מרץ כמעט לא תהיה תנועת מטילים באתר.

מתקן הטהור יותוכנן לכמויות שפכים אלה, ויוכל לעמוד גם בכמויות שיא (לא רציפות) הגדולות ב-50% מהן.

3. אלטרנטיבות לפתרון

בשקולים של אלטרנטיבות אפשריות לטהור וסלוק שפכי האתר, ישנה חשיבות מכרעת למספר נקודות עיקריות: -

- א. ישנם שני מוקדים תורמי שפכים - האתר העליון והאתר התחתון, אשר העיקרי שבהם הנו האתר העליון.
- ב. שני המוקדים נמצאים בהפרש גבהים גדול מאד ומשמעותי כאשר מדובר בשאיבת שפכים כ - 100 מ'.
- ג. האתר הנו שמורת טבע ויש לקחת זאת בחשבון בכל הנוגע למיקום מתקנים, תואי קוים וכו'.
- ד. האתר נמצא בתחום אגן ההיקוות של הכנרת ועקב זאת פתרון הביוב צריך לעמוד בקריטריונים של מנהלת הכנרת לגבי סלוק שפכים באגן ההיקוות.
נקודות אלה חייבו מספר החלטות עקרוניות בעת בדיקת האלטרנטיבות: -

- א. בשל רגישות האתר (שמורת טבע) וכך בשל המגבלות הנובעות מהמצאות האתר באגן ההיקוות של הכנרת יש לתת פתרון אחד לשני המוקדים (העליון והתחתון) ולהמנע מפיצול מתקני הטהור והסלוק, בעיקר משיקולי אחזקה והפעלה.
- ב. בשל הפרשי הגבהים בין שני המוקדים, לא תהיה שאיבה של שפכים גולמיים מלמטה למעלה. בכל אלטרנטיבה בה יש שאיבה יסנקו שפכים לאתר בור רקב או קולחים מטוהרים.
- ג. מיקום המתקנים (למעלה או למטה) יהיה כזה שלא יפגע בשמורת הטבע ולא באתר התיירות.
- ד. האלטרנטיבות שנבדקו מתחלקות לשתיים מבחינת טהור השפכים: -
- טהור שניוני ונצול קולחים להשקיה.
- טהור שלישובי (הכולל הרחקת זרחן וחנקן).

באלטרנטיבות בהן מדובר כנצול קולחים להשקייה הטהור הביולוגי של השפכים מבוצע ע"י מתקן טהור קומפקטי, אשר מפיק קולחים המאפשרים השקיית חורשות שינטעו באזור האתר, ומתאים לתנאי הטופוגרפיה, כמויות השפכים הקטנות והתנודות החריפות בעומסים.

האלטרנטיבה הדנה בסלוק קולחים המטוהרים ללא ניצול להשקייה, כוללת ריאקטור ביולוגי המרחיק גם חנקן מהשפכים וכן מתקן נפרד להרחקת זרחן.

להלן פירוט האלטרנטיבות שנבדקו (האמדנים התקציביים במחירי מאי 1983); -

אלטרנטיבה א' -

מתקן טהור באתר העליון

באלטרנטיבה זו יסנקו שפכי האתר התחתון אל העליון ושם יוקם מתקן טהור קומפקטי.

האלמנטים במערכת יהיו:-

- בורות רקב במוצא המסעדה וביתני השירותים.
- קו ביוב באתר התחתון אל תחנת שאיבה שתמוקם על צלע ההר מערבית לשלוחה.
- קו סניקה אל האתר העליון.
- קו סניקה משותף לשפכי האתר העליון והתחתון אל מתקן הטהור שימוקם צפונית למגרש החניה.
- מתקן טהור קומפקטי ונצול קולחים להשקייה.

יש לשים לב שבאלטרנטיבה זו יש שאיבה של שפכים גלמיים (אמנם אחרי בור רקב) ללחצים גבוהים מאד לגבי ביוב.

אמון תקציבי ראשוני

	-	קוי ביוב	-
300,000 ש'	-	100 מ' לפי 3,000 ש'/מ'	-
100,000 ש'	-	תחנת שאיבה האתר התחתון *	-
1,200,000 ש'	-	(מבנה, צנרת וציוד, פיקוד)	-
	-	קוי סניקה	-
1,955,000 ש'	-	850 מ' לפי 2,300 ש'/מ'	-
1,000,000 ש'	-	תחנת שאיבה ליד המסעדה	-
	-	מתקן טהור שפכים קומפקטי*	-
3,200,000 ש'	-	(מבנה, צנרת וציוד, פיקוד)	-
8,655,000 ש'		סה"כ	
1,300,000 ש'		15% בצ"מ	
9,955,000 ש'		סה"כ	

* לא כולל חבורי חשמל

** לא כולל מערכת השקיה, תכנון, פקוח, מדידות.

אלטרנטיבה ב' - מתקן טהור באתר התחתון - אלט' מזרחית

שפכי המסעדה יוזרמו בקו לחץ לאתר התחתון ומתקן טהור קומפקטי ימוקם ליד דרך בגישה לאתר זה.

האלמנטים במערכת יהיו: -

- בורות רקב במוצע המסעדה וביתני השירותים.
- קו ביוב באתר התחתון מזרחה לאורך הדרך.
- קו לחץ מהמסעדה דרומה אל אתר המתקן.
- מתקן טהור קומפקטי וסניקת הקולחים להשקיה באתר העליון.

אמון תקציבי ראשוני **

	-	קוי ביוב	-
900,000 ש'	-	300 מ' לפי 3,000 ש'/מ'	-
1,000,000 ש'	-	בורות רקב	-
	-	קו לחץ לשפכי המסעדה	-
1,440,000 ש'	-	300 מ' לפי 2,300 ש'/מ'	-
3,200,000 ש'	-	מתקן טהור קומפקטי *	-
1,000,000 ש'	-	חנות שאיבה לקולחים	-
	-	קו סלוק קולחים	-
1,500,000 ש'	-	600 מ' לפי 3,500 ש'/מ'	-
9,040,000 ש'		סה"כ	
1,360,000 ש'		15% בצ"מ	
10,400,000 ש'		סה"כ	

כדי למנוע פגיעה בנוף יש לכנות את מערכת הטיהור מתחת פני הקרקע, מה שלא רצוי בגלל אחזקה.

* לא כולל חבורי חשמל.

** לא כולל מערכת השקייה, תכנון, פקוח, מדידות

אלטרנטיבה ג' - מתקן טהור באתר התחתון - אלט' מערבית

שפכי המסעדה יוזרמו בקו לחץ לאתר התחתון, ומתקן טהור קומפקטי יוקם לידי אתר החפירות.

האלמנטים במערכת יהיו: -

- בורות רקב
- קו ביוב משולב בקו לחץ מהמסעדה לאתר התחתון
- קו ביוב באתר התחתון עד למיתקן
- מתקן טהור קומפקטי וסניקת הקולחים להשקייה באתר העליון.

אמון תקציבי ראשוני **

ש' 1,000,000	-	בורות רקב	-
		קו ביוב באתר התחנות אל המתקן	-
ש' 300,000	-	100 מ' לפי 3,000 ש' / מ'	-
		קו ביוב מהמסעדה	-
ש' 750,000	-	250 מ' לפי 3,000 ש' / מ'	-
		המשך הקו הנ"ל בקו לחץ אל המתקן	-
ש' 620,000	-	270 מ' לפי 2,300 ש' / מ'	-
ש' 3,200,000	-	מתקן טהור קומפקטי	-
ש' 1,000,000	-	תחנת שאיבה לקולחים	-
		קו סלוק קולחים	-
<u>ש' 1,500,000</u>	-	600 מ' לפי 2,500 ש' / מ'	-
ש' 8,370,000	סה"כ		
<u>ש' 1,250,000</u>	15% בצ"מ		
ש' 9,620,000	סה"כ		

* לא כולל חבורי חשמל

** לא כולל מערכת השקיה, תכנון, פקוח, מדידות.

אלטרנטיבה ד' - מתקן טפול שלישוני וסלוק קולחים לנחל

אלטרנטיבה זו זהה לאלטרנטיבה ג' מבחינת קוי הולכה ומיקום המתקן, אולם במקום שאיבת הקולחים לנצול באתר העליון יסולקו הקולחים לנחל לאחר טיפול שלישוני הכולל טהור ביולוגי והרחקת חנקן (ניטריפיקציה - דניטריפיקציה) וסילוק זרחה בשיטה כימית.

האלמנטים במערכת יהיו:-

- בורות רקב
- קו ביוב משולב בקו לחץ מהמסעדה לאתר התחנות
- קו ביוב באתר התחנות
- מתקן טפול שלישוני
- סלוק קולחים לנחל

אמדתן תקציבי ראשוני **

ש' 1,000,000	-	בורות רקב	-
		קו ביוב באתר התחתון	-
ש' 300,000	-	100 מ' לפי 3,000 ש' / מ'	-
		קו ביוב מהמסעדה	-
ש' 750,000	-	250 מ' לפי 3,000 ש' / מ'	-
		המשך הקו הנ"ל בקו לחץ	-
ש' 620,000	-	270 מ' לפי 2,300 ש' / מ'	-
<u>ש' 4,440,000</u>	-	מתקן טהור	-
ש' 7,070,000	סה"כ		
<u>ש' 1,030,000</u>	15% בצ"מ		
ש' 8,100,000	סה"כ		

סיכום - האלטרנטיבות:

- האלטרנטיבה הזולה ביותר מבחינת השקעות היא אלטרנטיבה ד'. הזולה בכ-20% מהאלטרנטיבה הבאה, וזאת כאשר ביתר האלטרנטיבות לא נלקחו בחשבון ההשקעות עבור השקיה ו/או אגירת קולחים.
- מבחינת הוצאות שוטפות אנו מעריכים בשלב זה שההוצאות לאנרגיה וכימיקלים באלטרנטיבה של הטיפול השלישוני יהיו דומות להוצאות האנרגיה לשאיבת ביוב גולמי מהאתר התחתון לאתר העליון.
- בהתחשב בכך שאלטרנטיבה ד' היא האטרקטיבית ביותר מבחינת השקעות וגם מבחינת הפתרון הסופי לסילוק קולחים וגם מונעת את הצורך בשטחי השקיה בקולחים בסמוך לאתר ובהתחשב בכך שאיכות הקולחים עומדת בדרישות מנהלת הכנרת, האלטרנטיבה המומלצת היא אלטרנטיבה ד'.
- המלצה זו היא בכפוף לכך (ראה בהמשך) שהאחזקה תהיה בידי גוף מקצועי ובעל יכולת ביצוע.

4. התכנית המוצעת

א. דרישות איכות ותאור המתקן המוצע

כגלל הבעיות הסביבתיות של אזור גמלא דורשת מנהלת הכנרת שמתקן הטיהור המוצע יהיה בדרגה של טיפול שלישוני ויבטיח בנוסף להרחקת צח"ב ומוצקים מרחפים גם הרחקת חנקן וזרחן.

בנוסף לדרישות איכות אלה חייבת מערכת הטיהור לעמוד באופן הבא:

- (1) מתקן אמין, ככל האפשר, מבחנה טכנולוגית עם מקדמי ביטחון גבוהים בתיכנון.
- (2) המתקן יכול לעבוד בתחום רחב של שנויי ספיקות ועומסים מבלי לפגוע באיכות הקולחים.
- (3) ייצור הבוצה בתהליך הטיהור קטן ככל האפשר.
- (4) פיתרון לסילוק תקופתי של הבוצה באמצעות מיכלית.
- (5) פיקוח ושרותי אחזקה באמצעות גוף מקצועי.

אנו מעריכים שפתרון לקביעות בסעיף 1 עד 3 ינתנו בעזרת התיכנון וסעיפים 3 עד 4 באמצעות התקשרות עם מנהלת הכנרת.

ב. תאור המערכת המוצעת (ראה תזרים תהליכי): -

מערכת הטיהור המוצעת תכלול את האלמנטים הבאים:

- בורות רקב במוצא המסעדה וביתני השירותים.
- מתקן איוור נמשך המתוכנן גם להרחקת חנקן בשיטת ניטריפיקציה-דניטריפיקציה (תכנון דומה למתקן שתוכנן על ידינו באתר מצדה ופועל כשנתיים).
- מתקן נפרד להרחקת זרחן ע"י פלוקולציה של הקולחים עם אלום וסינונם.

מתקן איור נמשך (1)

מתקן הטיהור הביולוגי מבוסס על שיטת איור נמשך והוא בנוי בעיקרו מאגן איור (ראקטור ביולוגי), משולב עם אגן שיקוע.

נפח האגן מתוכנן לפי מקדם העמסה אורגני נמוך המבוטא כק"ג צח"ב ליום לק"ג ביומסה בתחום ערכים של 0.02-0:05.

בתחום ערכים נמוך זה קיים תהליך ניטריפיקציה של החנקן האמוניאקלי לניטרט. החנקן האמוניאקלי הוא המרכיב את עיקר החנקן בשפכים. (בתהליך הפרוק הביולוגי הופך החנקן האורגני המצוי בשפכים לחנקן אמוניאקלי).

סדרי גודל של זמני השהיה באגן האיור ינוע בין 25 ל-40 שעות.

באגן איור מותקנת מערכת איור המספקת את החמצן הדרוש לתהליכי הפרוק הארוביים-ביולוגיים, וכן את האנרגיה הנדרשת לעירובל הביומסה הביולוגית.

באגן האיור קיימת אוכלוסיה ביולוגית "ביומסה" בריכוז של כ-3,000 מ"ג לליטר, אשר מפרקת את החומר האורגני שבשפכים על ידי תהליכים של חמצון וגידול עצמי.

מערכת מכנית להוצאת הקולחים מאפשרת שילוב של אגן האיור עם פעולת השיקוע וכך ניתן לשמור על ריכוז הביומסה (בוצה) גבוה במתקן.

כפי שיוסבר בהמשך עובד המתקן מבחינה מכנית בשיטת on-off. בזמן off מושבת מערכת האיור והביומסה נמצאת בתנאים אנוקסיים. בפרק זמן זה חל תהליך הדיניטריפיקציה דהיינו הפיכת החנקן החנקתי לחנקן גאזי. תהליך זה מתרחש כאשר הביומסה מנצלת את החמצן שבניטרט כמקור אנרגיה לתהליכים הביולוגיים.

עיקרון זה הוא פרקטיקה מקובלת להרחקת חנקן מהשפכים במערכות טיהור.

להלן עקרונות פעולת המערכת (ראה גם תזרים המתקן הרצ"ב).

כל 5 שעות (או פרקי זמן שונים שיקבעו על ידי שיעון השהיה) תופסק פעולת המפוח. כתוצאה מהפסקת פעולת המפוח, הביומסה שבאגן האורור שוקעת על קרקעית הבריכה ובמפלס העליון יתקבלו קולחים צלולים, ללא חומר מרחף. פעולת השיקוע תמשך כחצי שעה (פרק זמן זה ניתן לקביעה על-ידי שיעון פיקוד).

בגמר פרק הזמן המיועד לשיקוע, יופעל מתקן המכאני להוצאת קולחים, המבטיח הוצאת מים צלולים משכבה עליונה בלבד. בגמר הוצאת "מנה" של הקולחים, תפעיל מערכת הבקרה מחדש את המפוח. שיטה זו מאפשרת לשמור על ריכוז גבוה של הביומסה הפעילה, טיהור והצללה של הקולחים בפרקי זמן קצרים, בלי צורך באגן שיקוע נפרד.

מערכת הבקרה מתוכננת כך, שניתן להפעילה בתדירות קבועה (על-ידי שיעון פיקוד) או לפי מפלס המים באגן האורור (אלקטרודות LLS, HLS).

הקולחים שיתקבלו בגלישה מהמתקן יהיו בעלי איכות גבוהה: צח"ב מומס כ-10 מ"ג לליטר, צח"ב כללי פחות מ-20 מ"ג לליטר ומוצקים מרחפים (קולואידלים) - עד 30 מ"ג לליטר. הרחקת חנקן אמוניאקלי כ-90%.

העומסים האורגניים הנמוכים של המערכת גורמים לכך שעודפי הבוצה המיוצרת שיש לסלק מאגן הם מינימלים ביותר.

(2) הרחקת זרחן

הרחקת הזרחן תבצע ע"י פלוקולציה של הקולחים עם אלום. בתהליך זה נוצר משקע של אלומיניום פוספט ($AlPO_4$) התנאים האופטימליים לכך $Ph=6.6$ ויחס משקלי של אלום לפוספט של כ-15:1. בהנחה של ריכוז פוספט בשפכים כ- $P - PO_4$ בתחום 10 מ"ג לליטר לסילוק הזרחן.

קיימת אפשרות למינון האלום ישירות למתקן הביולוגי וסילוק משקעי אלומיניום פוספט יחד עם הבוצה הביולוגית.

תהליך זה חסכוני יותר מבחינת השקעות אולם יש לו השפעה שלילית ביותר על נפח וכמויות הבוצה הנוצרות בתהליך ולפיכך הוחלט ששלב סילוק הזרחן יעשה רק לגבי הקולחים בתהליך נפרד של פלוקולציה וסנון. הקולחים המטוהרים מהמתקן הביולוגי (ראה תזרים תהליך) גולשים לתא ויסות ואיסוף ונאספים שם. בתוך תא הויסות מותקן פלוקולטור המבטיח בחישה איטית של הנוזל שבתא. לתא זה מוזרקת באמצעות משאבת מינון תמיסת אלום. הן הפלוקולטור והן משאבת המינון מופעלות ע"י אלקטרודות גובה במיכל, לפרקי זמן קבועים וע"י מובטח מינון פרופורציונלי של האלום יחסית לכמות, הנוזלית.

הקולחים משלב הפלוקולציה נסנקים ע"י משאבה ועוברים דרך מסנן לחץ דו שכבתי.

הבוצה הנכילה את המשקעים עם הזרחן ומוצקים אחרים מצטברת בשכבה העליונה של המסנן. כאשר הפסדי העומד בסנן עולים לסדר גודל של חצי אטמוספירה מופעלת שטיפה נגדית של המסננים המסלקת את הבוצה ישירות לתוך מיכל אגירה (ראה תזרים). הקולחים המטוהרים מסולקים לנחל.

(3) איסוף הבוצה:

בגלל הקשיים הטופוגרפיים אין אפשרות למקם בריכות לייבוש בוצה בשטח המתקן. הבוצה (משקעי אלום פוספט) תתקבל בעיקר משלב השטיפה הנגדית של המסננים. בוצה זאת תיאגר במיכל בנפח של 10 מ"ק ותסולק תקופתית ע"י מיכלית. אנו מעריכים שנפח בוצה זה יספיק לשבועיים עד חודש הפעלה בתנאי פיתוח סופיים.

חשוב לצייין שצריכת הכימיקלים (אלום) בתהליך הסנן היא ישירה לכמות השפכים וזה כתוצאה מהתיכנון המבטיח הפעלת מערכת הפלוקולציה והסנן רק כאשר מיכל האגירה והווסות מתמלא.

הטיפול הכימי מבטיח לכן גמישות רבה בהפעלה כתלות במספר המבקרים.

נספחים: - תכנית האלטרנטיבות

- תזרים תהליכי למתקן המוצע.